

รายงานฉบับสมบูรณ์

การพัฒนาองค์ความรู้และขับเคลื่อนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน
การศึกษา หรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์
(Not in education, employment or training: NEETs)

ชุดโครงการ

“การศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนเพื่อก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตติยา ภูลออ

ดร.สุภจักษ์ แสงประจักษ์สกุล

อาจารย์ภัทรพิมพ์ ทองวัน

วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการพัฒนาและปฏิบัติการ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

สารบัญ

สารบัญรูป.....	5
สารบัญตาราง	6
กิตติกรรมประกาศ	8
บทสรุปผู้บริหาร.....	10
บทที่ 1 บทนำ.....	19
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	19
1.2 วัตถุประสงค์และแนวทางการทำงาน.....	22
1.3 คำนินยาม	23
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	24
2.1 ทุมนมนุษย์ (Human Capital).....	24
2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการเพิ่มทุนมนุษย์.....	24
2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทุนมนุษย์และกลุ่ม NEETS.....	25
2.4 ทฤษฎีแบบจำลองเชิงนิเวศว่าด้วยพัฒนาการมนุษย์.....	26
2.4.1 แนวคิดการพัฒนามนุษย์ (Human Development).....	26
2.4.2 แนวคิดนิเวศวิทยา (Ecology).....	28
2.4.3 แนวคิดแบบจำลองเชิงนิเวศว่าด้วยการพัฒนามนุษย์ (Ecological Model of Human Development)	29
2.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะชีวิต.....	30
บทที่ 3 วรรณกรรมปริทัศน์.....	33
3.1 ปัจจัยที่ส่งผลให้เป็น Youth NEET	34
3.1.1 สภาพแวดล้อมทางครอบครัว สังคม และการใช้ชีวิต (Family, social environment and lifestyle).....	34
3.1.2 การศึกษาของเยาวชน (Education).....	35
3.1.3 คุณสมบัติและประสบการณ์ในตลาดแรงงาน (Qualifications and experience, behavior in the labour market).....	36
3.1.4 แรงจูงใจ (Motivation)	36

3.2 รูปแบบการป้องกันเยาวชนไม่ให้อยู่ในสถานะ NEETs.....	37
บทที่ 4 กรอบแนวคิดและวิธีการศึกษา.....	40
4.1 กรอบแนวคิด	40
4.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล	41
4.1.2 ปัจจัยครอบครัว	42
4.1.3 ปัจจัยแวดล้อม.....	42
4.2 วิธีการศึกษา.....	42
4.2.1 วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ.....	42
4.2.2 วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ	51
บทที่ 5 ผลการศึกษาเชิงปริมาณ: ข้อมูลทุติยภูมิ	53
5.1 ภาพรวม NEET โลก.....	53
5.2 ผลการวิเคราะห์ของการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ	54
5.3 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)	54
บทที่ 6 ผลการศึกษาเชิงปริมาณ: ข้อมูลปฐมภูมิ	57
6.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)	57
6.1.1. ลักษณะข้อมูลทั่วไปของครัวเรือน	57
6.1.2 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี.....	59
6.1.3 รูปแบบเป้าหมายทักษะชีวิต (4H) ของเยาวชน.....	66
6.1.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอยู่ในสถานะ NEET และไม่อยู่ในสถานะ NEET ของเยาวชน	68
6.2 การวิเคราะห์โมเดลทางสถิติ	74
6.2.1 ปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้มีสถานะ NEET.....	74
6.2.2 สถานะ NEET ที่มีผลต่อ 4 H	78
บทที่ 7 ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ	83
7.1 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพในระบบจุลภาคและระบบปฏิสัมพันธ์: ปัจจัยส่วนบุคคล	83
7.2 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพในระบบจุลภาคและระบบปฏิสัมพันธ์: ปัจจัยครอบครัว	84
7.3 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพในระบบจุลภาคและระบบปฏิสัมพันธ์: ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม และตลาดแรงงาน	86
บทที่ 8 สรุปและข้อเสนอแนะทางนโยบาย.....	87

8.1	สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิด Youth NEET	87
8.2	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	93
บทที่ 9	การพัฒนาต้นแบบเพื่อลด NEET ในพื้นที่	97
9.1	กระบวนการพัฒนาต้นแบบจากพื้นที่	97
9.1.1	ขั้นตอนที่ 1 เลือกพื้นที่เพื่อการทำ intervention	98
9.1.2	ขั้นตอนที่ 2 ระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่	105
9.2	ข้อเสนอต้นแบบโครงการ	107
9.3	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโมเดลระดับพื้นที่	110
	เอกสารอ้างอิง	111
ภาคผนวก 1	แบบสอบถามครัวเรือน	114
ภาคผนวก 2	แบบสอบถามเยาวชน อายุ 15-24 ปี	124
ภาคผนวก 4	ผู้แทนและหน่วยงานผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก	151
ภาคผนวก 4	รายชื่อหัวหน้าทีมสำรวจในพื้นที่	152
ภาคผนวก 5	แนวคำถามในการสัมภาษณ์	153
ภาคผนวก 6	รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมสมองเพื่อพัฒนาโมเดลในพื้นที่	155

สารบัญรูป

รูป 1	สัดส่วนของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการศึกษาการทำงานหรือการฝึกอบรมต่อเยาวชนทั้งหมด.....	20
รูป 2	การสะสมทุนของเยาวชนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เข้าร่วมกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เป็นบางส่วนและ NEETs	26
รูป 3	แบบจำลองเชิงนิเวศว่าด้วยพัฒนาการมนุษย์.....	29
รูป 4	ทักษะชีวิต “4H”	33
รูป 5	กรอบแนวคิดของปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้มีสถานะ NEET	40
รูป 6	กรอบแนวคิดของสถานะ NEET ที่มีผลต่อ 4 H	41
รูป 7	สัดส่วนของ NEET ปี 2014 – 2020.....	53
รูป 8	ร้อยละของเยาวชนที่เป็น NEETs จำแนกตามเพศ ปี 2561.....	55
รูป 9	ร้อยละของเยาวชนที่เป็น NEETs และ รายได้ครัวเรือนปี 2561	55
รูป 10	ร้อยละของเยาวชนที่เป็น NEETs ระดับการศึกษาที่สำเร็จ.....	56
รูป 11	พัฒนาต้นแบบในระดับพื้นที่ (Intervention)	98
รูป 12	แนวคิดเชิงออกแบบ (Design thinking) ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการ	107

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 สัดส่วนของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการศึกษาการทำงานหรือการฝึกอบรมต่อเยาวชนทั้งหมดจำแนกตามภาคและเพศ ปี 2559.....	20
ตารางที่ 2 สัดส่วนและจำนวนของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการศึกษาการทำงานหรือการฝึกอบรมต่อเยาวชนทั้งหมดเรียงตามจังหวัด NEET ปี 2559.....	21
ตารางที่ 3 ประเด็นของ 4H และคำถามในแบบสอบถาม.....	46
ตารางที่ 4 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามรูปแบบเป้าหมายทักษะชีวิต (4H).....	47
ตารางที่ 5 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อคำถามในแบบสอบถามรูปแบบเป้าหมายทักษะชีวิต (4H).....	48
ตารางที่ 6 ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามลักษณะทั่วไป (n=2,206).....	57
ตารางที่ 7 ร้อยละของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จำแนกตามคุณลักษณะของการเรียน การทำงาน และการฝึกอบรม (n=807).....	59
ตารางที่ 8 ร้อยละของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จำแนกตามลักษณะทั่วไป (n=807).....	60
ตารางที่ 9 ร้อยละของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จำแนกตามลักษณะสภาพแวดล้อมของครอบครัว.....	62
ตารางที่ 10 ร้อยละของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 จำแนกตามกลุ่มควินไทล์ของรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนและร้อยละการเป็นสถานะ NEETs.....	63
ตารางที่ 11 ร้อยละของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษาและการทำงาน (n=807).....	64
ตารางที่ 12 ร้อยละของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษาและการทำงาน (n=807).....	65
ตารางที่ 13 คะแนนเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบทักษะชีวิต (4H) ของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จำแนกตามองค์ประกอบ (n=807) (ร้อยละ).....	67
ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของเยาวชนและการอยู่ในสถานะ NEET โดยการทดสอบแบบที (n=807).....	68
ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบประสบการณ์ของเยาวชนและการอยู่ในสถานะ NEET โดยการทดสอบแบบที (n=807).....	69
ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบครอบครัวของเยาวชนและการอยู่ในสถานะ NEET โดยการทดสอบแบบที (n=807).....	70

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยแวดล้อมและการอยู่ในสถานะ NEET โดยการทดสอบแบบที (n=807).....	71
ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบทักษะชีวิต (4H) ของเยาวชนอายุ 15-24 ปี จำแนกตามการอยู่ในสถานะ NEET โดยการทดสอบแบบที (n=807).....	73
ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เป็น NEET ด้วย Probit model (แสดงด้วย Marginal effects).....	75
ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เป็น NEET ด้วย Probit model (แสดงด้วย Marginal effects) จำแนกตามรายได้ครัวเรือน.....	77
ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ NEET และการมีผลต่อ 4H ด้วย Multiple regression.....	82
ตารางที่ 22 หลักการเลือกพื้นที่เพื่อการดำเนินการโมเดล ลด NEETs.....	99
ตารางที่ 23 ตัวอย่างข้อเสนอโครงการต่างๆในการลด NEET ในพื้นที่ชลบุรี จากการระดมความคิดเห็นกลุ่ม.....	108

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ ภายใต้หัวข้อเรื่อง “การพัฒนาองค์ความรู้และขับเคลื่อนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ (Not in education, employment or training: NEETs) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้เข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างเหมาะสม เป็นส่วนหนึ่งในชุดโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนเพื่อก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 นำโดย ศาสตราจารย์ ดร.พิริยะ ผลพิรุฬห์ เป็นชุดโครงการที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ป๋อแปง รักษ์อำนวยกิจ ที่ปรึกษาโครงการนี้ และคณะผู้ทำงานร่วมในพื้นที่ในการเก็บข้อมูลภาคสนามร่วมกัน อันได้แก่ อาจารย์พิจิตรา ปฏิพัชร จังหวัดชลบุรี อาจารย์ ดร.ธณกร ปัญญาใส อาจารย์ณัฐวัลย์ เฟื่องแจ่ม อาจารย์ขวัญชนก สุวรรณ และอาจารย์สุภาพ หวังช่อกลาง จังหวัดนครราชสีมา อาจารย์ ดร.ธัญรติ ทวีกาญจน์ จังหวัดสงขลา อาจารย์ ดร.ปรีวัตร ศิระเกียรติสกุล จังหวัดเชียงใหม่ และคุณนิยวาเฮร์ ไพบูลย์ จังหวัดปัตตานี

นอกจากนี้ ทางคณะผู้วิจัยยังขอขอบพระคุณ ผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานราชการในแต่ละจังหวัดที่ให้ความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ท่านภัครธรณ์ เทียนไชย รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา ท่านปิยะฉัตร อินสว่าง และท่านไพฑูรย์ มหาชื่นใจ นายอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

ทั้งนี้ ทางคณะผู้วิจัยยังได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่สำรวจ และผู้นำชุมชนในพื้นที่ อันได้แก่ ชุมชนตำบลหนองหาร หมู่ 4 หมู่ 9 หมู่ 11 อำเภอสันทราย ชุมชนตำบลบ้านกลาง หมู่ 1 หมู่ 2 หมู่ 9 อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ชุมชนคฤหาสน์ปราสาททอง ชุมชนย่าโม 4 ชุมชนเคหะชุมชนนครราชสีมา อำเภอเมือง ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด หมู่ 1-6 อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ชุมชนบ้านเขามยุรา ชุมชนบ้านเขาน้อย ชุมชนเนินยายवास ตำบลบ้านสวน อำเภอเมือง ชุมชนบ้านหนองไทร ชุมชนตลาดทุ่งเหียง ชุมชนบ้านหนองยาง ตำบลหมอนนาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ชุมชนเขตมีนบุรี และชุมชนเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ชุมชนเก้าเส้ง ชุมชนบ้านบน ชุมชนวชิราขอยคู่ ชุมชนวชิราขอยคี่ อำเภอเมือง ชุมชนตำบลฉลุง หมู่ 1 หมู่ 2 หมู่ 7 หมู่ 3 หมู่ 7 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ชุมชนปะกอรอ ชุมชนสะบารัง ชุมชนป้อมดิงกำปงกู ชุมชนจือแรนิง ชุมชนกาเนาะรู ตำบลสะบารัง และ ตำบลอาเนาะรู บ้านแบร้อ บ้านปยุต บ้านโคกสำโรง บ้านรูสะมิแล บ้านบางปลาหมอ ตำบลรูสะมิแล ตำบลตะลุโบะ และตำบลปยุต จังหวัดปัตตานี อีกทั้งมูลนิธิคุณนิมิตแห่งประเทศไทยที่ร่วมแบ่งปันรูปแบบโมเดลเพื่อการหารือในพื้นที่ถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง

อนึ่ง คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า โครงการวิจัยนี้จะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางเชิงนโยบายและ
พัฒนาโมเดลระดับพื้นที่ เพื่อพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาและ
ตลาดแรงงานของเยาวชนไทยต่อไป

คณะผู้วิจัย

2563

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการนี้มีเป้าหมายที่จะวิเคราะห์สถานการณ์ ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเยาวชนที่ไม่ได้ อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม (Not in Education, Employment or Training: NEET) ซึ่งเป็น กลุ่มเยาวชนระบบการสะสมทุนมนุษย์ของประเทศที่ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติมาก เท่าที่ควร เยาวชนในกลุ่มนี้ไม่ได้มีโอกาสสะสมทุนมนุษย์ผ่านการการศึกษา ฝึกอบรมหรือประสบการณ์การทำงาน ยิ่งเวลามากขึ้น ก็จะยิ่งเผชิญกับความเสี่ยงในการหางานเนื่องจากอายุที่มากขึ้นกว่าที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานในอาชีพ ที่เหมาะสมได้ อีกทั้งทักษะที่มีก่อนจัดเป็นกลุ่ม NEETs เกิดความล้าสมัย อันทำให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำและ ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเยาวชนกลุ่ม NEET นี้กับเยาวชนกลุ่มอื่นๆ ที่ผ่านระบบการศึกษาและการทำงาน

นอกจากการสร้างองค์ความรู้แล้ว โครงการศึกษานี้ยังมีเป้าประสงค์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ เยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสม ทุนมนุษย์นี้ให้เข้าสู่กระบวนการพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้เข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งสร้างเครือข่าย กับผู้นำชุมชน ส่งต่อองค์ความรู้และระดมสมองเครือข่ายกับผู้นำชุมชนในการเข้าถึงครัวเรือน สร้างความรู้ความ เข้าใจหรือช่องทางในการเข้าสู่ตลาดแรงงานที่เหมาะสมกับพื้นที่

สำหรับวิธีการศึกษา ทางโครงการได้ดำเนินการสำรวจครัวเรือนซึ่งเป็นตัวแทนภาคในจังหวัดต่างๆ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นครราชสีมา สงขลา เชียงใหม่ และได้ขยายการเก็บข้อมูลไปยังจังหวัดชลบุรีและปัตตานีอีกด้วย โดยมีจำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์ของครัวเรือนจำนวนทั้งสิ้น 2,206 ครัวเรือน

จากการสำรวจของโครงการพบว่าเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม มี ประมาณร้อยละ 13 ของกลุ่มสำรวจที่มีอายุ 15-24 ปี โดยสัดส่วนของ NEET ทั้งชายและหญิงอยู่ที่ประมาณร้อย ละ 13 เท่ากัน และส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาล นอกจากนี้ ยังพบจำนวนเยาวชนที่เป็น NEET ในสัดส่วน ที่สูงในกลุ่มนับถือศาสนาอิสลามที่ (ร้อยละ 17) ซึ่งพบมากในพื้นที่จังหวัดปัตตานีมากถึงร้อยละ 23 ทั้งนี้ ยังพบ เยาวชนกลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแล้วและคู่สมรสเป็น NEET ถึงร้อยละ 38

จากการประมาณความน่าจะเป็นของการจะเป็น NEET ด้วยแบบจำลอง Probit Model พบว่า เยาวชน หญิงมีโอกาสเป็น NEET น้อยกว่าเยาวชนชายประมาณร้อยละ 5.5-6.2, เยาวชนที่นับถือศาสนาอิสลาม มีความ น่าจะเป็นที่จะเป็น NEET มากกว่าเยาวชนที่นับถือศาสนาอื่นๆ ประมาณร้อยละ 8.0-9.1 ซึ่งการนับถือศาสนาเป็น ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่มีผลต่อการเป็น NEET โดยเฉพาะในศาสนาอิสลามในพื้นที่เน้นเรียนศาสนาและมีผลต่อ การหางานทำที่ตี้ยาก

นอกจากนั้นยังพบว่า เยาวชนที่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคันด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจจะมีแนวโน้มที่จะ เป็น NEET มากกว่าเยาวชนกลุ่มอื่นๆ ประมาณร้อยละ 7-1-9.1 ขณะที่ เยาวชนที่แต่งงานเมื่ออายุต่ำกว่า 20 ปีมี โอกาสในการเป็น NEET เมื่อเทียบกับกลุ่มอื่นๆ มากกว่าถึงประมาณร้อยละ 15.5-17.5 และเยาวชนที่ต้องดูแล สมาชิกในครัวเรือนเป็นหลักมีโอกาสในการเป็น NEET มากกว่าเยาวชนกลุ่มอื่นๆ ประมาณร้อยละ 11-12.2 รวม

ไปถึง เยาวชนที่อยู่อาศัยกับแม่เลี้ยงเดี่ยวผู้ให้กำเนิดจะมีความน่าจะเป็นในการเป็น NEET มากกว่าเยาวชนกลุ่มอื่นๆ ประมาณร้อยละ 8.3-9.6.

นอกจากนี้ โอกาสในตลาดแรงงานอันได้แก่ เยาวชนที่ครอบครัวมีผู้ว่างงานตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปมีโอกาสเป็น NEET มากขึ้นเมื่อเทียบกับเยาวชนที่อยู่กับครัวเรือนที่ไม่มีผู้ว่างงานเลยประมาณร้อยละ 12.3-12.4

ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเป็น NEET ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกลับพบได้กับเยาวชนที่มีการศึกษาต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเยาวชนที่จบการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ลงมา มีความน่าจะเป็นที่จะเป็น NEET น้อยกว่าเยาวชนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไปประมาณร้อยละ 11.2-12.8 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่ต่ำ (ตั้งแต่ระดับมัธยมต้นลงมา) จะมีความเสี่ยงในการเป็น NEET น้อยกว่า นอกจากนี้ยังพบว่า ในด้านปัจจัยด้านประสบการณ์ของเยาวชนนั้น พบว่าเยาวชนที่มีประสบการณ์การทำงานจะมีโอกาสในการเป็น NEET น้อยกว่าเยาวชนที่ไม่มีประสบการณ์การทำงานถึงประมาณร้อยละ 16.4-18.2 ดังนั้น การเสริมสร้างประสบการณ์การทำงานให้กับเยาวชนในกลุ่มนี้ ทั้งการส่งเสริมระบบการทำงานระหว่างเรียนหรือการเชื่อมหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนกับตลาดแรงงานจึงเป็นอีกในการลดโอกาสที่เยาวชนจะเป็น NEET ได้

และเนื่องจากกลุ่มเยาวชนที่เป็น NEET นี้สามารถเกิดได้กับทั้งเยาวชนที่มีรายได้น้อยและเยาวชนที่มาจากครัวเรือนที่มีรายได้สูง ดังนั้นงานศึกษานี้จึงได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นสองกลุ่มได้แก่ ผลการศึกษาพบว่า เมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆแล้ว ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ส่งผลให้เยาวชนอายุ 15-24 ปี อยู่ในสถานะ NEET อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา การมีประสบการณ์การทำงานมาก่อน การแต่งงานในวัยรุ่น การต้องรับผิดชอบในการดูแลคนในครอบครัว และอาศัยอยู่กับสมาชิกในครอบครัวที่ว่างงาน ในทิศทางเดียวกับภาพรวม แต่ในกลุ่มรายได้ครัวเรือนต่ำ การถือศาสนาอิสลามทำให้กลุ่มเยาวชนมีโอกาสในการเป็น NEET สูงกว่ากลุ่มเยาวชนศาสนาอื่นๆ เป็นร้อยละ 10.9 และเยาวชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทมีโอกาสในการเป็น NEET มากกว่าเยาวชนที่อาศัยในพื้นที่เมืองร้อยละ 8.6 นอกจากนี้ ในกลุ่มรายได้ครัวเรือนต่ำ เยาวชนที่อยู่อาศัยในครอบครัวที่มีแต่เฉพาะแม่อยู่ด้วยมีโอกาสอยู่ในสถานะ NEET สูงกว่าเยาวชนกลุ่มอื่นๆ ถึงร้อยละ 12.1

อย่างไรก็ดี ผลการศึกษากลับพบความน่าสนใจก็คือ กลุ่มเยาวชนที่มีครัวเรือนกลางถึงสูงนั้นกลับมีโอกาสเป็น NEET ถึงร้อยละ 13.2 ต่างจากกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้น้อยที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ทางคุณภาพว่าในกลุ่มเยาวชนที่เป็น NEET กลุ่มหนึ่ง ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในการดำรงชีพ ทำให้ไม่เห็นความจำเป็นต่อการเรียนและไม่มีกำลังขับเคลื่อน (Passion) ในการประกอบอาชีพ

โดยสรุป ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็น NEET จะประกอบไปด้วย

ปัจจัยส่วนบุคคล จากการศึกษาพบว่าเมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆแล้ว ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ส่งผลให้เยาวชนเป็น NEET สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็คือ การนับถือศาสนาอิสลาม การต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน การแต่งงานในวัยรุ่น แต่หากเยาวชนเป็นหญิงและเยาวชนมีประสบการณ์การทำงานมาก่อนจะมีโอกาสในการเป็น NEET น้อยลง

ปัจจัยครอบครัว การต้องรับผิดชอบในการดูแลคนในครอบครัว ครอบครัวอยู่อาศัยในครอบครัวที่มีเฉพาะแม่เพียงคนเดียว ต่างเพิ่มความเสี่ยงในการเป็น NEET สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการศึกษานี้ได้

ชี้ให้เห็นความสำคัญของการสนับสนุนครอบครัวกลุ่มแม่เลี้ยงเดี่ยวกับเยาวชนในครัวเรือนมากขึ้น นอกจากนี้ การศึกษาทางคุณภาพชี้ว่าความไม่พร้อมของรายได้ครัวเรือนเองก็ส่งผลทางอ้อมต่อการเกิด NEET มากขึ้น เนื่องจากเด็กเหล่านั้นจำเป็นต้องออกจากระบบการศึกษากลางคืน และไม่มีประสบการณ์ในการเข้าสู่ตลาดแรงงานได้

ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและตลาดแรงงาน ยิ่งไปกว่านั้นการศึกษาชี้ให้เห็นความไม่เท่าเทียมกันในระดับพื้นที่ การอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีแนวโน้มการว่างงานหรือครัวเรือนที่มีคนว่างงานสูง มีผลทำให้เยาวชนขาดโอกาส จากการศึกษาเชิงคุณภาพ ชี้ให้เห็นว่าสมาชิกครัวเรือนที่อยู่ร่วมกับเยาวชนมีส่วนต่อทัศนคติและพฤติกรรมของเยาวชน

การศึกษาในด้านคุณภาพของงานศึกษาในโครงการนี้ชี้ว่าทักษะชีวิตมีความสำคัญมาก เช่นเดียวกับความสำคัญในการส่งเสริมการไขว่คว้าหาความรู้ ใฝ่รู้ตลอดเวลา และการมีแรงจูงใจในการดำเนินชีวิตที่ชัดเจน เพื่อให้เยาวชนผลักดันตนเองไปสู่ความสำเร็จ

ผลกระทบต่อ 4H

กลุ่มเยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษาและไม่ได้อยู่ในตลาดแรงงานหรือฝึกอบรม หรือเรียกย่อๆ ว่ากลุ่ม NEET ซึ่งย่อมาจาก Not in Education, Employment or Training หรือแปลแบบง่ายๆ ว่า "กลุ่มคนว่างงาน" ที่มีการใช้ชีวิตที่อยู่ไปวันๆ ไม่ยอมทำงาน ไม่ไปเรียนหรือฝึกอบรมใดๆ เลย โดยคนกลุ่มดังกล่าวไม่เพียงแต่จะปฏิเสธการเข้าสังคมเท่านั้น และยังสร้างภาระกับคนอื่นในครอบครัว ซึ่งเมื่อคนกลุ่มนี้มีจำนวนที่มากขึ้นในสังคมปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลต่อความไม่ต่อเนื่องของการพัฒนาศักยภาพคนสู่ตลาดแรงงาน ส่งผลต่อปัญหาขาดแคลนแรงงาน อันไม่ก่อให้เกิดการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ จากการศึกษาจำแนกกลุ่ม NEET ออกเป็น 3 ประเภทได้แก่ 1) ประเภทที่ไม่ยอมทนความลำบากในการทำงาน (ไม่มีความอดทน) และขาดความมุ่งมั่นในการเลือกดำเนินชีวิต ดังนั้นกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จึงเลือกที่จะอาศัยอยู่กับพ่อแม่และผู้ปกครอง หรือได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่อย่างจืดชืดต่อเนื่อง, 2) เป็นประเภทที่ไม่มีทางเลือก (หรือไม่ยอมเลือก) ซึ่งส่วนใหญ่ต้องออกจากระบบการศึกษากลางคืน จึงไม่มีโอกาสในการหางานทำ หรือไม่สามารถเลือกงานให้ตรงกันที่เรียนและยังเลือกได้(จึงสมัครใจว่างงาน) และ 3) คือเป็นกลุ่มที่มีการศึกษา (สูง) รักความสะดวกสบาย เลือกไล่ตามความฝัน โดยหากไม่ได้งานที่ตรงกับความคาดหวังก็จะยินดีไปทำงานบริการที่จ้างงานชั่วคราว

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิต (4H) กับการอยู่ในสถานะ NEET ของเยาวชนอายุ 15-24 ปี พบว่าเยาวชนที่อยู่ในสถานะ NEET มีทักษะชีวิต (4H) ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่อยู่ในสถานะ NEET อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยเฉพาะทักษะในด้าน Head กับด้าน Hand ที่เยาวชนในกลุ่ม NEET จะมีทักษะที่ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่อยู่ในสถานะ NEET อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

อย่างไรก็ดี จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างเยาวชนที่เป็น NEET และไม่ได้เป็น NEET ต่อทักษะ 4H ด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติกลับพบผลที่เหมือน/แตกต่างในแต่ละด้านดังนี้

1) *Head*

ในการวัดทักษะทางด้าน Head งานศึกษาได้มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อดังนี้ 1) ท่านค้นหาและรวบรวม ข้อมูล ความรู้ต่างๆ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลายได้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ฯลฯ, 2) ท่านปรึกษาผู้ที่มี ประสบการณ์เมื่อมีปัญหาต่างๆ, 3) ท่านแก้ปัญหาทุกเรื่องด้วยตนเอง, 4) ท่านจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายด้วย ตนเอง, 5) ท่านซื้อของตามความจำเป็น, 6) เมื่อพบกับเหตุการณ์ที่ไม่เป็นตามที่คาดไว้ ท่านสามารถปรับตัวได้อย่าง เหมาะสม โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกให้คะแนนตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ไปจนถึง 5 (มากที่สุด) ซึ่งแสดงว่า คะแนนรวมจะมีค่าต่ำสุดที่ 6 และค่าสูงสุดที่ 30 ซึ่งผลจากการประมาณการด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติพบว่า กลุ่มเยาวชนที่เป็น NEET จะมีระดับคะแนนทางในส่วน Head นี้ที่ต่ำกว่ากลุ่มเยาวชนที่ไม่ได้เป็น NEET (ประมาณ 1.932 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลทางลบต่อคะแนนในด้าน Head นี้ ได้แก่ การที่เยาวชนนั้นจะต้องแต่งงานตั้งแต่อายุน้อย (และอาจส่งผลทำให้ต้องออกจากระบบการศึกษา) ซึ่งส่งผล ต่อคะแนนที่ลดลงถึง 3.425 คะแนน นอกจากนี้ถ้าเยาวชนที่ต้องอยู่อาศัยกับแม่เลี้ยงเดี่ยวผู้ให้กำเนิดก็จะมีคะแนน ในส่วน Head ที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยเช่นกัน (ลดลง 1.691 คะแนน)

ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางด้านบวกต่อด้าน Head ได้แก่ ปัจจัยทางด้านเพศ โดย เยาวชนเพศหญิงจะมีคะแนนที่สูงกว่าเยาวชนเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ประมาณ 2.459 คะแนน) ในขณะที่ การมีสุขภาพที่ดีก็จะส่งผลต่อคะแนนด้าน Head ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 3.063

ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่พบว่าส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นสำหรับคะแนนในด้าน Head นี้ก็คือ การที่เยาวชนมี เป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน (Career Target) โดยเยาวชนที่มีเป้าหมายดังกล่าวจะมีคะแนนด้าน Head ที่เพิ่มขึ้นถึง 4.3 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่ยังไม่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

2) *Heart*

ในการวัดทักษะทางด้าน Heart งานศึกษาได้มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อดังนี้ 1) ท่านรู้หน้าที่ของตนเองและ ปฏิบัติงานในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบ, 2) ท่านให้ความร่วมมือทำงานกับผู้อื่นได้, 3) ท่านไม่พุดคุยกับคนที่ไม่คุ้นเคย , 4) ท่านให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ, 5) คนที่ประสบความสำเร็จ เกิดจากดวงชะตาของคนนั้น, และ 6) เมื่อท่าน ทำผิด ท่านยอมรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้น โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกให้คะแนนตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ไปจนถึง 5 (มากที่สุด) ซึ่งแสดงว่าคะแนนรวมจะมีค่าต่ำสุดที่ 6 และค่าสูงสุดที่ 30 ซึ่งผลจากการประมาณการด้วย แบบจำลองทางเศรษฐมิติพบว่า ถึงแม้ว่าเยาวชนที่อยู่ในกลุ่ม NEET จะมีคะแนนในส่วนนี้ที่ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่ได้ อยู่ในกลุ่ม NEET ก็ตาม (1.005 คะแนน) แต่ก็ไม่ได้เป็นความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ ส่งผลต่อคะแนนในด้าน Heart ที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ โดยเยาวชนเพศหญิงจะมีคะแนนที่สูงกว่าเยาวชน เพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ประมาณ 1.87 คะแนน) ในขณะที่การมีสุขภาพที่ดีก็จะส่งผลต่อคะแนนด้าน Head ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 3.918 คะแนน

ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่พบว่าส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นสำหรับคะแนนในด้าน Head นี้ก็คือ การที่เยาวชนมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน (Career Target) โดยเยาวชนที่มีเป้าหมายดังกล่าวจะมีคะแนนด้าน Heart ที่เพิ่มขึ้นถึง 6.786 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่ยังไม่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลทางด้านลบต่อ Heart อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ปัจจัยด้านศาสนา โดยเยาวชนที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีคะแนนในด้านนี้ที่ต่ำกว่าเยาวชนที่นับถือศาสนาอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ต่ำกว่าประมาณ 1.782 คะแนน) โดยเยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก็จะมีคะแนนในส่วนนี้ต่ำกว่าเยาวชนที่มีการศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมต้น (ต่ำกว่าประมาณ 1.173 คะแนน) นอกจากนี้ ยังพบว่าเยาวชนที่มาจากครัวเรือนที่มีฐานะยากจนและจำเป็นต้องดูแลครอบครัวเองก็จะมีคะแนนในส่วน Heart นี้ที่ต่ำกว่าเยาวชนในกลุ่มอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยเช่นกัน

3) Hand

ในการวัดทักษะทางด้าน Hand งานศึกษาได้มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อดังนี้ 1) ท่านทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์, 2) เมื่อท่านทำกิจกรรมอย่างหนึ่งเพื่อสาธารณประโยชน์แล้ว ท่านจะไม่ทำกิจกรรมนั้นต่อไป, 3) ท่านร่วมบริจาคเงิน สิ่งของตามกำลังของตนเอง เพื่อช่วยผู้ประสบภัยต่างๆ, 4) ท่านมีเทคนิคในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ, 5) ท่านมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ, และ 6) ท่านไม่ทราบว่าตนเองสนใจประกอบอาชีพอะไร โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกให้คะแนนตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ไปจนถึง 5 (มากที่สุด) ซึ่งแสดงว่าคะแนนรวมจะมีค่าต่ำสุดที่ 6 และค่าสูงสุดที่ 15 ซึ่งผลจากการประมาณการด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติพบว่า ถึงแม้ว่าเยาวชนที่อยู่ในกลุ่ม NEET จะมีคะแนนในส่วนนี้ที่ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม NEET ก็ตาม (1.707 คะแนน) แต่ก็ไม่ได้เป็นความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนนในด้าน Heart ที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ โดยเยาวชนเพศหญิงจะมีคะแนนที่สูงกว่าเยาวชนเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ประมาณ 2.332 คะแนน) ในขณะที่การมีสุขภาพที่ดีก็จะส่งผลต่อคะแนนด้าน Hand ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 2.157 คะแนน

ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่พบว่าส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นสำหรับคะแนนในด้าน Hand นี้ก็คือ การที่เยาวชนมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน (Career Target) โดยเยาวชนที่มีเป้าหมายดังกล่าวจะมีคะแนนด้าน Hand ที่เพิ่มขึ้นถึง 13.983 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่ยังไม่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลทางด้านลบต่อ Hand อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษา เยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก็จะมีคะแนนในส่วนนี้ต่ำกว่าเยาวชนที่มีการศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมต้น (ต่ำกว่าประมาณ 2.009 คะแนน)

4) Health

ในการวัดทักษะทางด้าน Health งานศึกษาได้มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อดังนี้ 1) ท่านรู้ข้อดีและพร้อมปรับปรุงข้อเสียของตนเอง, 2) ท่านเคยมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับผู้อื่น, 3) ท่านเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นได้, 4) ท่านชอบรับประทานอาหารรสจัด เช่น เค็มจัด หวานจัด, 5) ท่านออกกำลังกายสม่ำเสมอ, และ 6) ท่านจะอยู่คนเดียว

ตลอดทั้งวันเมื่อรู้สึกเครียด โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกให้คะแนนตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ไปจนถึง 5 (มากที่สุด) ซึ่งแสดงว่าคะแนนรวมจะมีค่าต่ำสุดที่ 6 และค่าสูงสุดที่ 30 ซึ่งผลจากการประมาณการด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติพบว่า ถึงแม้ว่าเยาวชนที่อยู่ในกลุ่ม NEET จะมีคะแนนในส่วนนี้ที่ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม NEET ก็ตาม (0.508 คะแนน) แต่ก็ไม่ได้เป็นความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนนในด้าน Health ที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ แต่ผลที่พบกลับแตกต่างจาก 3 กรณีแรกก็คือ เยาวชนเพศหญิงจะมีคะแนนที่ “ต่ำกว่า” เยาวชนเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ต่ำกว่าประมาณ 2.531 คะแนน) นอกจากนี้ยังพบว่า เยาวชนที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีคะแนนในส่วนของ Health นี้ที่สูงกว่าเยาวชนที่นับถือศาสนาอื่นประมาณ 2.512 คะแนน โดยการมีสุขภาพที่ดีก็จะส่งผลต่อคะแนนด้าน Health ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 1.67 คะแนนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่พบว่าส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นสำหรับคะแนนในด้าน Health นี้ก็คือ การที่เยาวชนมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน (Career Target) โดยเยาวชนที่มีเป้าหมายดังกล่าวจะมีคะแนนด้าน Health ที่เพิ่มขึ้นถึง 4.527 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่ยังไม่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลทางด้านลบอีกด้านที่ส่งผลต่อ Health อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็คือ การที่เยาวชนจะต้องแต่งงานตั้งแต่วัยรุ่นจะส่งผลทำให้มีคะแนนในด้าน Health ที่ลดลงมาประมาณ 3.934 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาด้าน 4H นี้ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจก็คือ ปัจจัยที่เยาวชนมีการกำหนดเป้าหมายในการประกอบอาชีพ (Career Target) ดูเหมือนจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นในคะแนนทั้ง 4H มากที่สุด โดยเฉพาะในด้าน Hand ที่เพิ่มขึ้นมากกว่าทักษะในด้านอื่นๆ ดังนั้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพตั้งแต่วัยเรียนจึงมีความสำคัญเนื่องจาก การกำหนดเป้าหมายตั้งแต่วัยเยาว์นี้จะส่งเสริมให้เยาวชนมีแรงขับเคลื่อน (Passion) ในการศึกษา ส่งเสริมให้เกิดการสร้างทัศนคติทางบวก อันจะทำให้เด็กมีความตั้งใจที่จะเรียนรู้ (Head) มีจิตใจมุ่งมั่นและไม่ย่อท้อ (Heart) และส่งผลให้เขามีสุขภาพจิตที่ดีและมีการดูแลสุขภาพร่างกายที่ดี (Health) และที่สำคัญ เด็กจะเลือกต่อยอดไปสู่ทักษะในการทำงาน (Hand) อันจะทำให้สามารถมุ่งเป้าไปสู่จุดมุ่งหมายในชีวิตที่กำหนดไว้ได้ดีขึ้น ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างทักษะทางด้านสติปัญญาและการคิดวิเคราะห์ที่ดี ซึ่งการส่งเสริมให้เยาวชนมีการตั้งเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจนตั้งแต่วัยเยาว์นี้จึงเป็นหน้าที่ของครอบครัว รวมไปถึงครูอาจารย์ที่จะส่งเสริมเขาในด้านนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาดังกล่าวสามารถนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายโดยสามารถเริ่มจากข้อเสนอแนะระดับส่วนบุคคลไปยังปัจจัยแวดล้อมภายนอกในระดับมหภาคได้ดังต่อไปนี้

1) สร้างแรงจูงใจในการสร้างเป้าหมายให้กับชีวิตและแนวทางการเข้าสู่เป้าหมายที่เหมาะสมเริ่มในช่วงอายุน้อย ควบคู่กับพัฒนาระบบการฝึกงานจริงเพื่อการเชื่อมโยงการทำงานและการส่งเสริมทักษะชีวิต

ในการสร้างโอกาสและดึงศักยภาพของกลุ่ม NEETs นั้น รูปแบบการเข้าถึงเยาวชนกลุ่มนี้ควรมีความแตกต่างกันอันเนื่องจากเยาวชนกลุ่มนี้มาจากทั้งครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและครัวเรือนที่มีรายได้สูง โดยมีแนวทางการเข้าถึงเยาวชนแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน

กลุ่มของครัวเรือนรายได้สูง เกิดจากการที่เยาวชนไม่มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต โดยอ้างเหตุผลว่าไม่ได้ทำงานและหรือไม่ได้เรียน เพราะว่าการพัก พึ่งเรียนจบ และไม่รู้สึกรออยากทำงานหรืออยากเรียน ทั้งยังได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากผู้ปกครองจึงทำให้เยาวชนกลุ่มนี้ไม่เกิดแรงกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา

ในขณะที่กลุ่มของครัวเรือนรายได้น้อยเกิดจากเยาวชนที่ขาดโอกาสในการศึกษา การไม่มีทักษะที่เพียงพอต่อการทำงาน และอยู่ในชนบทที่ตลาดแรงงานไม่ได้เปิดกว้างมากนัก นอกจากนี้ เยาวชนกลุ่มนี้ยังมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจนและไม่พร้อมจึงทำให้ขาดโอกาสและเป้าหมายและขาดความเต็มใจที่จะทำงานหรือศึกษา

ดังนั้น การสร้างทัศนคติเชิงบวกและการสร้างแรงจูงใจต่ออนาคตตั้งแต่วัยเยาว์จึงจะช่วยลดความเสี่ยงต่ำในการเข้าร่วมกลุ่ม NEETs ซึ่งสามารถเริ่มได้ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา และจะต้องมีการกระตุ้นอยู่เป็นระยะๆ มาสู่ระดับมัธยมศึกษาเพื่อให้เยาวชนมีการสร้างเป้าหมายในชีวิต และก่อให้เกิดทัศนคติเชิงบวกไปสู่การพัฒนาตนเอง ซึ่งจะเป็นการลดโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ระหว่างเรียน เช่น การแต่งงานในวัยรุ่น การออกจากโรงเรียนกลางคัน เป็นต้น

นอกจากนี้ประสบการณ์ในการทำงานระหว่างวัยเรียนยังช่วยลดความเสี่ยงในการเป็น NEET ลงได้ ดังนั้น การส่งเสริมระบบการทำงานจริงที่เชื่อมกับตลาดแรงงานในระหว่างเรียนหรือระบบฝึกงานในแบบเต็มเวลาหรือบางเวลาจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงกับตลาดแรงงานได้ดีขึ้น

2) สร้างความเข้าใจกับครอบครัว สร้างโอกาสในการหันหน้ามาคุยกันในครอบครัวยิ่งขึ้นพร้อมกับพัฒนาระบบติดตามและสนับสนุนครัวเรือนที่มีความเสี่ยงต่อการเป็น Youth NEET

จากการศึกษาเชิงคุณภาพ ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาระบบติดตามและสนับสนุนเยาวชนที่มีความเสี่ยงต่อการเป็น NEET น่าจะช่วยลดความเสี่ยงของการเป็น NEET ได้ แต่ไม่เพียงเยาวชนเท่านั้น ระบบยังต้องส่งเสริมการเชื่อมโยงจากเยาวชนมาสู่ครัวเรือนด้วย โดยนโยบายควรเน้นความเข้าใจในความสำคัญของการศึกษาและโอกาสในการทำงานของเยาวชนในระดับครอบครัวซึ่งมีผลต่อเยาวชนในด้านโอกาสการศึกษาและอาชีพ จึงควรส่งเสริมสร้างความเข้าใจกับครอบครัวและสร้างโอกาสในการหันหน้ามาคุยกันในครอบครัวยิ่งขึ้นผ่านกิจกรรมทางสังคมและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในชุมชน

กลุ่มเฉพาะที่ต้องการการสนับสนุนและเข้าถึงความช่วยเหลือ คือกลุ่มที่เยาวชนอยู่อาศัยในครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยว และกลุ่มเยาวชนที่แต่งงานในช่วงวัยรุ่น ครอบครัวที่นับถือศาสนาอิสลาม ครอบครัวที่มีสมาชิกครอบครัวเป็นผู้ว่างงานจะมีความเสี่ยงในการเป็น NEET สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

การศึกษาทางคุณภาพยังชี้ให้เห็นว่าความไม่พร้อมของรายได้ครัวเรือนส่งผลกระทบต่อเยาวชนที่ไม่อยู่ในการทำงาน การศึกษาหรือฝึกอบรม ในประเด็นของการศึกษา และยังพบหลายครอบครัวซึ่งมีความจำเป็น ต้องให้เยาวชนหารายได้สนับสนุนครอบครัวซึ่งต้องออกจากการศึกษากลางคันหรือมีระดับการศึกษาต่ำ และเข้าสู่การทำงานโดยขาดประสบการณ์การทำงานและคุณวุฒิที่เหมาะสมต่อการทำงานของเยาวชนส่งผลต่อการต้องทำงานที่ไม่มีคุณภาพ

3) สร้างและพัฒนาระบบที่ขยายโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เน้นส่งเสริมการขยายโอกาสของภาคเศรษฐกิจในอนาคต

การต้องออกจากการเรียนการค้น การแต่งงานเมื่ออายุยังน้อยหรือเหตุการณ์อื่นๆในชีวิตของเยาวชน อาจส่งผลให้เยาวชนกลายเป็น NEET แต่เยาวชนต้องมีโอกาสในการกลับมาในระบบการศึกษา การทำงานหรือการอบรมได้ อีกทั้งรูปแบบชีวิตในศตวรรษที่ 21 จะมีรูปแบบยืดหยุ่นมากขึ้น ในอนาคตการเรียนรู้ การทำงาน และการใช้ชีวิตของคนหนึ่งคนจะวนเวียนอย่างต่อเนื่อง (multi-stage life) ดังนั้น ระบบการศึกษาในอนาคตจะไม่ได้ยึดกับรูปแบบการศึกษาหรือระดับการศึกษาอีกต่อไป แต่ขึ้นกับทักษะและความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ ดังนั้นการสร้างและพัฒนาระบบให้สามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้จึงมีความสำคัญมาก

การพัฒนาระบบที่ขยายโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตควรสนับสนุนความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาและการทำงานยกตัวอย่างเช่น การจัดตั้งหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ให้เกิด Credit Bank ที่เป็นรูปธรรมเพื่อการเทียบโอนมาตรฐานฝีมือแรงงานสู่คุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ โดยเพิ่มโอกาสในการศึกษาตลอดชีวิตให้แก่ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง โดยการศึกษา อบรมในหลักสูตรระยะสั้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนและผลการเรียนรู้ ที่ได้รับจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตาม อัจฉริยะมาทำการสร้างมาตรฐานและระบบทดสอบที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประกาศนียบัตร วุฒิบัตร สัมฤทธิ์บัตร อนุปริญญา หรือปริญญาในระดับที่เหมาะสม เพื่อเป็นการสร้างระบบเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา

ทั้งนี้ เนื่องจากหนึ่งในภาคเศรษฐกิจที่น่าจะเติบโตในอนาคตคือภาคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชนกลุ่ม NEET นี้สามารถเข้าสู่การทำงานและการประกอบอาชีพอิสระภายใต้ระบบ ICT นี้ได้ ง่ายเช่น การขายของออนไลน์ การเป็น Youtuber ไปถึงรูปแบบที่ยาก เช่น การพัฒนา Application หรือพัฒนาเกมส์ขั้นสูง ซึ่งล้วนเป็นอาชีพที่วุฒิมัธยมศึกษาไม่มีความสำคัญอีกต่อไป ดังนั้น การส่งเสริมให้เยาวชนกลุ่มนี้มี Digital literacy จึงมีความสำคัญ และควรได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐทุกภาคส่วน ทั้ง

อาชีพศึกษา กระทรวงแรงงานและหน่วยงานอื่นๆ ให้สามารถใช้ประโยชน์จาก Digital platform ได้อย่างถูกต้อง และเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความรู้และสร้างอาชีพและมีช่องทางในการ update ความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

อย่างไรก็ดี การทำงานใน Digital platform มีความยืดหยุ่นในการทำงานสูง จึงต้องมีการคำนึงถึงความมั่นคงในการทำงานของเยาวชนในระยะยาว และสิทธิแรงงานที่จะเปลี่ยนรูปแบบไปเนื่องจากความสัมพันธ์ในการทำงานมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีพลวัตอีกด้วย

บทที่ 1 บทนำ

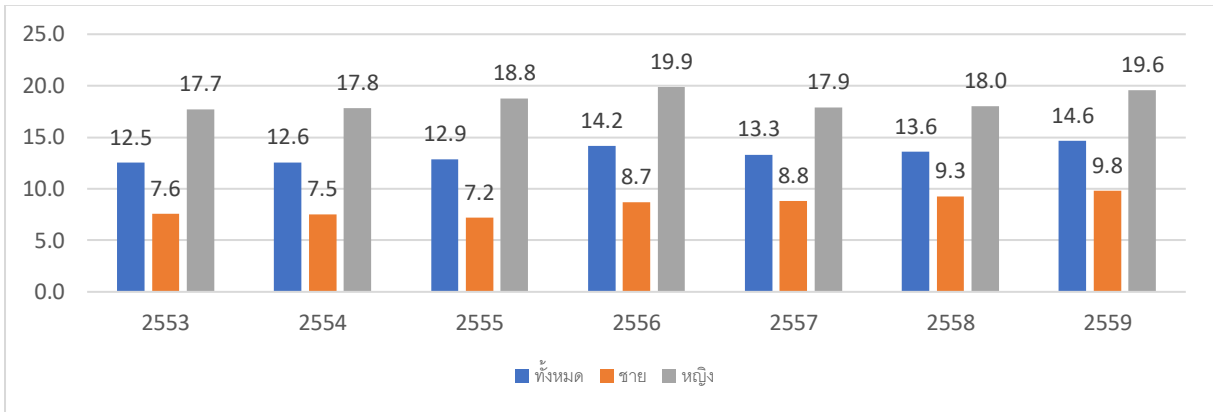
1.1 ที่มาและความสำคัญ

การเข้าถึงการศึกษาให้เพิ่มขึ้น จัดเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาประเทศของของทุกประเทศ ในปี 2549-2557 ประเทศไทยจะใช้งบประมาณด้านการศึกษาถึง ร้อยละ 3.8 – 4.0 ของ GDP หรือ ประมาณ 1 ใน 5 ของงบประมาณแผ่นดิน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558) ปัจจุบันประเทศไทยมีระดับรายได้เฉลี่ยต่อคน (GDP per Capita) สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการดำเนินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล และกองทุนกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (กยศ.) ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของเด็กไทย แต่ยังมีเยาวชนกลุ่มที่ไม่ได้อยู่ในการศึกษา อบรมหรือการทำงานเพิ่มสูงขึ้น (Youth Not in Education, Employment or Training: Youth NEET) (International Labour Organization, 2019)

กลุ่มเยาวชนที่เป็น NEETs มีศักยภาพของเยาวชนที่ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เยาวชนในกลุ่มนี้ไม่ได้มีโอกาสสะสมทุนมนุษย์ผ่านการการศึกษา ฝึกอบรมหรือประสบการณ์การทำงาน ยิ่งเวลามากขึ้น เยาวชนกลุ่มนี้ก็จะยิ่งเผชิญกับความเสี่ยงในการหางานเนื่องจากอายุที่มากขึ้นกว่าที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานในอาชีพที่เหมาะสมได้ อีกทั้งทักษะจากการศึกษาหรือการอบรมของ NEETs เกิดความล้าสมัย (skills obsolete) (European Union, 2018a; Bălan, 2014)

อัตรา Youth NEETs ของเยาวชนไทยอยู่ที่ร้อยละ 12.5 ในปี 2553 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14.6 ในปี 2559 (รูป 1) ทั้งนี้ สัดส่วนของอัตราเยาวชนหญิงในกลุ่ม NEETs เป็นประมาณสองเท่าของเพศชาย กว่าหนึ่งในห้าของเยาวชนหญิงจัดเป็นกลุ่ม NEETs ในขณะที่ประมาณหนึ่งในสิบของเยาวชนชายจัดเป็นกลุ่ม NEETs อัตราการเกิด NEETs สูงสำหรับเยาวชนหญิง อาจเกิดจากภาระงานบ้าน หรือการดูแลบ้าน หรือเยาวชนหญิงเผชิญอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในตลาดแรงงาน (International Labour Office, 2017) ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่จะส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันทางเพศในอนาคต กลุ่ม NEETs นี้ยังรวมกลุ่มเยาวชนเปราะบาง นั่นคือกลุ่มเยาวชนที่กำลังหางานทำ เยาวชนที่ท้อใจในการหางานและอาจไม่ได้หางานอีกต่อไป เยาวชนที่มีความพิการที่ด้อยโอกาสในการทำงานและการเข้าถึงการศึกษาเป็นต้น ในขณะที่ประเทศไทยกำลังเผชิญกับสังคมสูงวัยและกำลังแรงงานลดลง เยาวชนชายหญิงจำเป็นต้องมีโอกาสลงทุนในทักษะหรือมีส่วนร่วมในตลาดแรงงานอย่างมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อสะสมทุนมนุษย์ การเพิ่มขึ้นของอัตราการเกิด NEETs ในเยาวชนจะส่งผลให้เกิดความท้าทายเพิ่มขึ้นต่อคุณภาพของกำลังแรงงานในอนาคตและอาจส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมยิ่งขึ้นได้

รูป 1 สัดส่วนของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการศึกษาการทำงานหรือการฝึกอบรมต่อเยาวชนทั้งหมด

หมายเหตุ: เยาวชนคือผู้ที่อายุระหว่าง 15-24 ปี อัตราเยาวชน NEETS (NEETS rate) คำนวณได้ดังนี้: อัตราการว่างงาน (%) = (เยาวชน - เยาวชนที่ไม่ได้ทำงาน - เยาวชนที่ไม่ได้ทำงานแต่กำลังศึกษาหรือฝึกอบรม) / เยาวชน * 100

ที่มา: ILOSTAT (2017)

นอกจากนี้ ในมิติด้านพื้นที่พบสัดส่วนของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการศึกษาการทำงานหรือการฝึกอบรมต่อเยาวชนทั้งหมดสูงที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคเหนือและกรุงเทพมหานคร ในระดับจังหวัดจำนวนของ NEETสูงที่สุดในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และรองลงมาด้วยจังหวัดนครราชสีมา อุตรดิตถ์ สงขลาและบุรีรัมย์ (ตารางที่ 1 และตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 สัดส่วนของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการศึกษาการทำงานหรือการฝึกอบรมต่อเยาวชนทั้งหมดจำแนกตามภาคและเพศ ปี 2559

	จำนวน (พันคน)		ร้อยละของเยาวชน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
กรุงเทพมหานคร	49.0	58.1	9.1%	10.9%
ภาคกลาง	135.0	214.1	10.1%	16.5%
ภาคเหนือ	63.4	141.0	7.8%	17.8%
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	166.2	280.0	11.4%	19.4%
ภาคใต้	68.4	144.5	9.7%	21.1%
รวม	482.0	837.8	9.9%	17.6%

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจแห่งชาติ (2559) การสำรวจความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของประชากรและคำนวณโดยผู้เขียน

ตารางที่ 2 สัดส่วนและจำนวนของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการศึกษาการจ้างงานหรือการฝึกอบรมต่อเยาวชนทั้งหมดเรียงตามจังหวัด NEET ปี 2559

จำนวนสูงสุด			
	จังหวัด	จำนวน (พันคน)	ร้อยละ
1	กรุงเทพมหานคร	107.1	10.0%
2	นครราชสีมา	70.2	16.6%
3	อุดรธานี	46.8	22.3%
4	สงขลา	43.7	17.2%
5	บุรีรัมย์	39.8	22.8%
6	ชลบุรี	34.9	14.3%
7	มหาสารคาม	31.2	21.3%
8	สุรินทร์	30.8	19.6%
9	สมุทรปราการ	28.0	11.3%
10	อุบลราชธานี	27.5	9.4%
11	เชียงใหม่	25.5	22.4%
12	ปัตตานี	25.3	22.2%
13	นราธิวาส	24.4	16.6%
14	สกลนคร	23.6	16.4%
15	ร้อยเอ็ด	25.5	22.4%

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจแห่งชาติ (2559) การสำรวจความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของประชากรและคำนวณโดยผู้เขียน

การศึกษาที่ผ่านมาได้มีการวิเคราะห์ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่ม NEETs ในหลายประเทศ เช่น กรีนิประเทศญี่ปุ่นและออสเตรเลีย (Wong, 2016) ในประเทศโรมาเนีย (Bălan, 2014) แต่ยังไม่มีการวิเคราะห์ปัจจัยลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่ม NEETs ในประเทศไทยมาก่อน จึงควรมีการศึกษานี้เพื่อชี้ให้เห็นข้อมูลที่แสดงจำนวนหรือสัดส่วนที่ชัดเจนของเยาวชนที่มีความรุนแรงมากแค่ไหน อยู่ในกลุ่มครอบครัวที่มีระดับรายได้เท่าใด อยู่ในกลุ่มการศึกษาใดและปัจจัยใดที่อาจส่งผลให้เกิดอุบัติการณ์ดังกล่าว

โครงการนี้มีเป้าหมายที่จะวิเคราะห์สถานการณ์ ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่ม NEETs และกลุ่ม Youth HCA Disengagement ในประเทศไทย เพื่อช่วยพัฒนาองค์ความรู้ในส่วนที่เชื่อมต่อกันระหว่างการศึกษาและตลาดแรงงาน และพื้นที่เพื่อชี้ให้เห็นปัจจัยที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่เท่าเทียมกัน ที่จะส่งเสริมนโยบายที่การเชื่อมโยงระหว่างตลาดการศึกษาไปยังตลาดแรงงานของเยาวชนไทย ส่งเสริมให้เกิดความเท่าเทียม

กันทางสังคม อีกทั้งส่งเสริมการสะสมทุนมนุษย์เพื่อสร้างผลิตภาพให้กับแรงงานไทยในระยะยาว อีกทั้งให้คำแนะนำเชิงนโยบายในด้านการเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาและตลาดแรงงานต่อไป

นอกจากการสร้างองค์ความรู้ โครงการนี้ยังมีเป้าประสงค์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้เข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างเหมาะสม โดยเมื่อสร้างองค์ความรู้จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงทฤษฎีแล้ว จะมีการสร้างเครือข่ายกับผู้นำชุมชน เสนอแนะแนวทางการส่งต่อองค์ความรู้และระดมสมองเครือข่ายกับผู้นำชุมชนในการเข้าถึงครัวเรือน สร้างความรู้ความเข้าใจหรือช่องทางในการเข้าสู่ตลาดแรงงานที่เหมาะสมกับพื้นที่ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์และแนวทางการทำงาน

โครงการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางการทำงานไว้ดังนี้

1. **พัฒนาองค์ความรู้** โดยการวิเคราะห์ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเยาวชน NEETs ในประเทศไทย โดยฐานข้อมูลเชิงทฤษฎี
2. **พัฒนาองค์ความรู้** โดยการวิเคราะห์ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเยาวชน NEETs ในประเทศไทย ผ่านการเก็บข้อมูลปฐมภูมิด้วยการระดมสมองจากผู้นำชุมชนและการสำรวจชุมชนโดยการเก็บข้อมูลจะดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อค้นหาสาเหตุที่ทำให้เป็น NEETs ในชุมชนจังหวัดตัวแทนภาคโดยพิจารณาจากจำนวนที่พบมากในแต่ละภาค อันได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานครแทนภาคกลาง และจังหวัดเมือง จังหวัดนครราชสีมาแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดสงขลาแทนภาคใต้ และจังหวัดเชียงใหม่แทนภาคเหนือ

โดยจำแนกเป็นชุมชนเมืองและชุมชนชนบท นอกจากนี้ในภาคใต้และกรุงเทพมหานครจำแนกจะมีการเป็นชุมชนชาวพุทธและชุมชนศาสนาอิสลามเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างที่อาจเกิดจากศาสนาในการลงพื้นที่ที่จะประกอบไปด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดและจัดทำ การเก็บข้อมูลในรูปแบบการสัมภาษณ์/ประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อหาสาเหตุว่าเหตุใดจึงมีเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการศึกษาการจ้างงานหรือการฝึกอบรมและในเพื่อวิเคราะห์ช่องว่างทางนโยบายและโมเดลการพัฒนาที่เป็นไปได้ในพื้นที่

3. **เสนอแนะข้อเสนอทางนโยบายและนำเสนอโมเดลระดับพื้นที่** เพื่อลดกลุ่มเยาวชน NEETs และ Youth HCA Disengagement และส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างตลาดการศึกษาไปยังตลาดแรงงานของเยาวชนไทย

1.3 คำนิยาม

เยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม

เยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม (Youth Not in Education, Employment or Training: Youth NEETs) องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) ให้ความหมายของ NEET ว่าคือกลุ่มคนที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี ที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา ไม่ได้อยู่ระหว่างการฝึกอบรม หรือการทำงาน ซึ่งหมายรวมถึงคนที่ไม่ได้อยู่ในกำลังแรงงาน (ILO, 2015) เยาวชนอายุ 15-24 ปี ที่ไม่ได้ดำเนินกิจกรรม ดังต่อไปนี้

- 1) ทำงานที่ก่อให้เกิดรายได้/เงินเดือน/ค่าจ้าง/ผลกำไร/ผลตอบแทนหรือไม่ได้ทำงานในฐานะช่วยธุรกิจของครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง; ทำงานที่ก่อให้เกิดรายได้/ เงินเดือน/ค่าจ้าง/ผลกำไร/ผลตอบแทนหรือได้ทำงานในฐานะช่วยธุรกิจของที่บ้าน; และยังได้รับค่าจ้าง/เงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่น ๆ หรือผลกำไรจากงานหรือธุรกิจ
- 2) ทำการศึกษาหรืออยู่ในระบบการศึกษา
- 3) ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในหลักสูตร/เรื่อง/ด้านในด้านหนึ่ง ผ่านการอบรมต่าง ๆ

บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทูมนมนุษย์ (Human Capital)

แนวคิดทุนมนุษย์นี้เห็นว่ามนุษย์สามารถเพิ่มคุณค่าได้โดยการลงทุน เป็นแนวคิดที่เปลี่ยนมุมมองในมนุษย์จากเดิมที่มีฐานะเป็นแรงงานที่เป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยการผลิต กลายเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่าและควรค่าแก่การลงทุน โดยแนวคิดแรกๆได้เริ่มมาจากความพยายามในการประเมินค่าของมนุษย์ในรูปตัวเงินเพื่อใช้ในการประเมินศักยภาพของประเทศ และความสูญเสียจากการเสียชีวิตในสงครามและจากการเสียชีวิตด้วยสาเหตุอื่น ๆ (ชมโต๊ะสุวรรณ, 2557) ต่อมา ในปี ค.ศ.1961 ได้เริ่ม Schultz เริ่มการใช้คำว่าทุนมนุษย์ (Schultz, 1961) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าทักษะและความรู้ของมนุษย์คือรูปแบบของทุนอย่างหนึ่งซึ่งจะต้องมีการสร้างและพัฒนาเพื่อให้เกิดเป็นทุนมนุษย์ที่มีคุณค่า

Schultz (1961) ระบุว่าทุนมนุษย์คือทักษะและความรู้ที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ซึ่งมีความสำคัญเช่นเดียวกับทุนในรูปแบบอื่น ๆ ในมุมมองระดับบุคคล ทุนมนุษย์ หมายถึง ผลรวมของทักษะ ความรู้ ความสามารถ และคุณสมบัติเฉพาะส่วนบุคคล โดยเกิดจากการเสริมสร้าง สั่งสม และรวบรวมมาตั้งแต่เยาว์วัย เริ่มจากครอบครัว สังคม โรงเรียน และสถาบันการศึกษาในระดับต่าง ๆ รวมถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์ผ่านกิจกรรมทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ (วงศ์ทองดี, 2557) และการสะสมทุนมนุษย์ในระดับปัจเจกบุคคล จะนำมาซึ่งผลกำไรของประเทศเพิ่มในภาพรวมนั่นเอง

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการเพิ่มทุนมนุษย์

กระบวนการและปัจจัยที่มีผลต่อการสะสมทุนมนุษย์ได้รับการศึกษาเป็นประจำในวรรณกรรมที่ผ่านมา การเพิ่มทุนทั้งที่สามารถวัดได้ในทางเศรษฐกิจและทุนที่เกี่ยวข้องกับทักษะ ความรู้ ความสามารถหรือประสบการณ์ รวมถึงอายุที่เพิ่มขึ้นตามช่วงเวลา โดยทั่วไปทุนมนุษย์มักจะถูกมองว่ามีความสัมพันธ์กับผลิตภาพแรงงานในระดับบุคคล เพราะทุนมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยการผลิตและสามารถสร้างผลตอบแทนได้ทั้งในระดับสังคม และระดับบุคคล (ผลพิรุฬห์ & รักอำนวยกิจ, 2559)

ทุนมนุษย์ภายใต้ตลาดที่มีการแข่งขันสมบูรณ์ (Becker, 1964 ; Mincer, 1974) จะมีสมมุติฐานว่ามนุษย์เลือกทางที่ดีที่สุด ความต้องการของตลาดสำหรับทุนมนุษย์กำหนดผลตอบแทนของการลงทุนด้านทุนมนุษย์ซึ่งไม่เหมือนกันในทุกด้านและทักษะ (Acemoglu & Autor, 2012) การเพิ่มทุนมนุษย์ของแต่ละบุคคลนั้นอาจทำได้จากตนเอง เช่น มีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง มีทัศนคติของการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งช่วยพัฒนาตนเอง โดยเพิ่มความรู้และทักษะ หรือมีการเพิ่มทุนโดยนายจ้างที่มีการลงทุนในทุนมนุษย์ในระยะยาว เช่น การฝึกอบรมหรือสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองให้กับแรงงาน ในหลายการศึกษาระบุว่าทุนมนุษย์จะเกิดขึ้นได้ต้องประกอบด้วยหลายปัจจัย เช่น การมีสุขภาพดี การได้รับการศึกษาในภาคทางการ การเรียนรู้อื่น ๆ จากตนเอง จาก

การย้ายถิ่นของบุคคลและครอบครัวที่สร้างโอกาสในการเปลี่ยนงานหรือการฝึกอบรมในงานโดยบริษัทเป็นผู้จัดการให้และปัจจัยอื่น ๆ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ การสนับสนุนของครอบครัว เป็นต้น

ปัจจัยด้านอายุมีความสำคัญในการศึกษาเรื่องทุนมนุษย์ในแง่ของการเป็นปัจจัยสำคัญหากได้รับการสะสมทุนมนุษย์ตั้งแต่แรกเริ่มจะทำให้เกิดผลตอบแทนของทุนมนุษย์สะสมสูงกว่า แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงรายได้ตามอายุของแต่ละบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับช่วงเวลาในการลงทุนด้านทุนมนุษย์ในช่วงเวลาของการทำงาน ซึ่งในทุก ๆ ระยะเวลา ถ้ายังลงทุนซ้ำหรือลงทุนในขณะที่มีอายุมากก็จะได้รับหน่วยประสิทธิภาพ (Efficiency units) น้อยกว่า หากมีการสะสมทุนตั้งแต่อายุน้อย เมื่อแรงงานมีอายุมากขึ้นก็จะมีรายได้สะสมอันเป็นผลตอบแทนจากการลงทุนมากขึ้น นอกจากนี้ เมื่ออายุมากขึ้นก็ยังมีจะลงทุนในมนุษย์ที่น้อยลง อัตราผลตอบแทนของการเติบโตของรายได้จึงลดลงเพราะมีการสะสมทุนมนุษย์ลดลง ดังนั้นรายได้จึงไม่ได้มีความสัมพันธ์กับอายุในลักษณะที่เป็นเส้นตรง

นอกจากนี้ ปัจจัยด้านประสบการณ์ทำงานเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งจะทำให้ผลตอบแทนเพิ่มขึ้นด้วยจำนวนปีของประสบการณ์การทำงานได้รับการพิจารณาว่าเป็นตัวทำนายมาตรฐานของทุนมนุษย์ทั่วไป ดังนั้นหากเริ่มทำงานช้า จะทำให้การสะสมทุนในด้านประสบการณ์ก็จะช้าลงและทำให้แนวโน้มที่จะได้ผลตอบแทนจากการสะสมทุนลดลงด้วย (Barro, 2001 ; Krueger & Lindahl, 2001)

แม้ว่าทุนมนุษย์ยังถือว่ามีค่าความซับซ้อน เพราะทุนมนุษย์เป็นผลมาจากปัจจัยหลาย ๆ ส่วน (Acemoglu and Autor, 2012 ; Schultz, 1961) อย่างไรก็ตามมีช่องทางหลักๆสามช่องทางซึ่งสามารถเพิ่มเพิ่มทุนมนุษย์อันประกอบด้วย: (1) บ้าน ในกลุ่มเด็กที่อายุต่ำกว่าวัยเรียน (2) โรงเรียนสำหรับเด็กวัยเรียนและ (iii) การฝึกอบรมเกี่ยวกับตลาดแรงงาน / การฝึกงานแบบ on-the-job training สำหรับผู้ที่เปลี่ยนจากการศึกษาเป็นงาน (Acemoglu & Autor, 2012 ; Hanushek & Woessmann, 2008)

ดังนั้น หากไม่ได้สะสมทุนมนุษย์ในช่วงต้นๆของชีวิตผ่านการศึกษา การอบรมและไม่ได้มีการสะสมประสบการณ์ผ่านการทำงาน จึงมีผลอย่างยิ่งต่อการสะสมทุนของแต่ละปัจเจกบุคคลและส่งผลให้การสะสมทุนของประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทุนมนุษย์และกลุ่ม NEETS

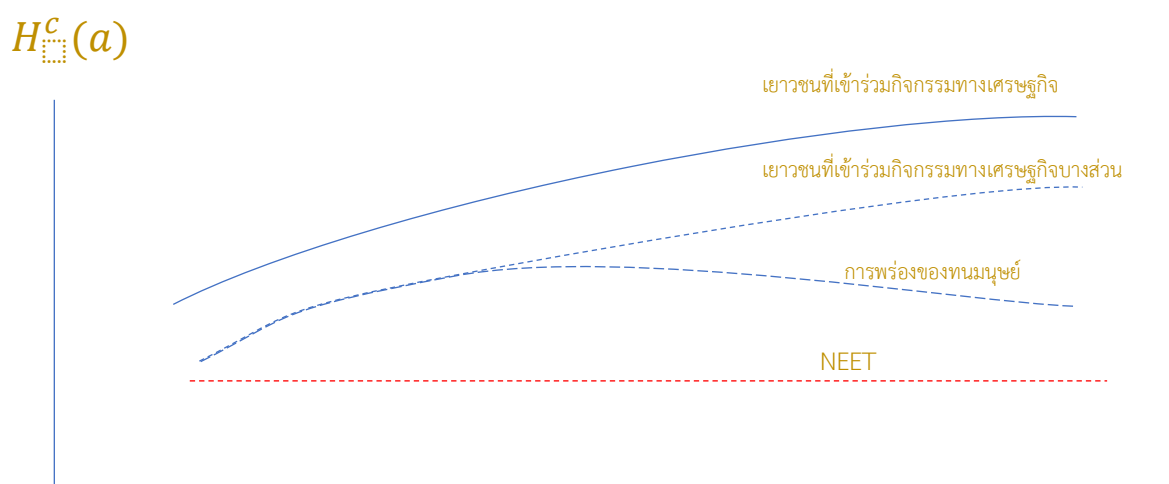
Angel-Urdinola & Gukovas (2018) ได้พัฒนาแบบแนวคิดทฤษฎีในการสะสมทุนที่เกี่ยวข้องกับ NEETs และเยาวชนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Youth Economic Disengagement) และมีความใกล้เคียงกับ Youth HCA Disengagement โดยพัฒนาจากฟังก์ชันการผลิตในระดับมหภาคการผลิตรวมของเศรษฐกิจ (Y) ขึ้นอยู่กับทุนทางกายภาพ (K); ทุนมนุษย์ (H) และเทคโนโลยี (A) (Goldin & Katz, 2007) โดยกำหนดให้ฟังก์ชันการผลิตถือว่ามีผลตอบแทนคงที่ต่อขนาดใน ทุน (K) และทุนมนุษย์ (H) และมีสมมติฐานให้การลงทุนในทุนมนุษย์ปีก่อน ๆ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของบุคคลเกี่ยวกับการลงทุนด้านทุนมนุษย์ในวันนี้

$$H_a^c = \rho_a H_{a-1}^c + H_a \quad (1)$$

โดย $0 < \rho_a < 1$ ถ้า $H_a = 0$ และ $\rho_a = 1$ ถ้า $H_a > 0$

Angel-Urdinola & Gukovas กำหนดให้อายุ แทนด้วย a ดังนั้นเยาวชนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแบบจำลองนี้คือกรณีที่ $\frac{dH_a^c}{da} \leq 0$ สะท้อนให้เห็นการแบ่งส่วนหรือถาวรในการสะสมทุนมนุษย์โดยที่สต็อกของทุนมนุษย์ยังคงไม่เปลี่ยนแปลง จากรูปที่ 2 บุคคลที่เข้าร่วมกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างเต็มที่จะอยู่บนเส้นโค้งด้านบนสุดในการสะสมทุนมนุษย์ตลอดวงจร ตามบริบทที่ต่างกันของแต่ละปัจเจกบุคคลและตามอายุ แต่โดยทั่วไปมักจะเป็นรูปแบบของกลุ่มคนที่มีการศึกษาและเข้าร่วมตลาดแรงงาน ในอีกด้านหนึ่ง คือกลุ่ม NEETs ที่ออกจากโรงเรียนและออกจากตลาดแรงงานในขณะที่ทุนมนุษย์ของพวกเขามีค่าลดลงในตลาดแรงงาน อย่างไรก็ตาม การศึกษาของ Angel-Urdinola & Gukovas เป็นการศึกษาที่มีค่าในแง่แนวคิดทฤษฎีในด้านการสะสมทุนมนุษย์ของเยาวชนในหลายประเภท แต่ยังไม่พบการศึกษาเชิงประจักษ์ภายใต้แนวคิดนี้

รูป 2 การสะสมทุนของเยาวชนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เข้าร่วมกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นบางส่วน และ NEETs

ที่มา Angel-Urdinola & Gukovas (2018, 5)

2.4 ทฤษฎีแบบจำลองเชิงนิเวศว่าด้วยพัฒนาการมนุษย์

2.4.1 แนวคิดการพัฒนามนุษย์ (Human Development)

การพัฒนามนุษย์เป็นแนวทางอย่างหนึ่งในการพัฒนา ลักษณะเด่นของแนวทางนี้คือ “คนต้องมาก่อน” (Séverine Deneulin, 2009) ในแง่ของแนวคิดการพัฒนามนุษย์ เป็นแนวทางการพัฒนาที่มุ่งก่อให้เกิด

ความก้าวหน้าในชีวิตความเป็นอยู่ (well-being) ของผู้คน ประเด็นสำคัญในแนวคิดนี้ คือ การพัฒนามนุษย์เป็นเรื่องของการขยายความมั่งคั่ง (richness) ของชีวิตมนุษย์แทนที่จะเป็นเพียงความมั่งคั่งของระบบเศรษฐกิจที่มนุษย์ใช้ชีวิตอยู่เป็นส่วนหนึ่ง การพัฒนามนุษย์เป็นแนวทางซึ่งมีจุดประสงค์อยู่ที่คน โอกาส และทางเลือกของพวกเขา (United Nations Development Programme: UNDP) คำสำคัญทั้ง 3 คำในแนวคิดนี้ คือ คน โอกาส และทางเลือก สามารถอธิบายได้ดังนี้

คน – การพัฒนามนุษย์มุ่งไปที่การทำให้การดำเนินชีวิตของคนดีขึ้น แทนที่จะเชื่อว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจจะนำไปสู่การดำรงชีวิตที่ขึ้นแก่ทุกคนโดยอัตโนมัติ การเติบโตด้านรายได้เป็นวิธีการที่นำไปสู่การพัฒนาแทนที่จะเป็นเป้าหมายในตัวเอง

โอกาส – การพัฒนามนุษย์เป็นเรื่องของการให้เสรีภาพแก่คนมากขึ้นในการมีชีวิตอย่างที่เราเห็นว่ามีความคุณค่า ในทางปฏิบัตินี้ หมายถึง การพัฒนาความสามารถของคนและการให้โอกาสแก่พวกเขาในการที่จะใช้ความสามารถเหล่านั้น ตัวอย่างเช่น การให้การศึกษาแก่เด็กหญิงคนหนึ่งจะเป็นการสร้างทักษะให้แก่เธอ แต่ทักษะที่เธอได้รับมากก็แทบจะไม่มีประโยชน์อะไรหากเธอไม่มีโอกาสจะได้เข้าถึงแหล่งงาน หรือทักษะที่เธอได้รับมาไม่เหมาะสมสำหรับตลาดแรงงานในท้องถิ่น

ทางเลือก – การพัฒนามนุษย์โดยพื้นฐานแล้วก็คือ การมีทางเลือกมากขึ้น ในทางปฏิบัติจึงเป็นการให้โอกาสแก่คนโดยไม่ต้องยืนยันหรือเร่งรัดว่าพวกเขาจะต้องใช้โอกาสเหล่านั้น ไม่มีใครให้หลักประกันความสุขแก่มนุษย์ได้ และการที่คนจะเลือกอย่างไรเป็นเรื่องของพวกเขาเอง กระบวนการพัฒนา ในความหมายของการพัฒนามนุษย์ อย่างน้อยควรจะสร้างสถานะแวดล้อมให้แก่คน ทั้งในแง่ของแต่ละคนและประชากรโดยรวม สำหรับให้พวกเขาได้พัฒนาให้เต็มศักยภาพและมีโอกาสอย่างเหมาะสม ที่จะใช้ชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ในแนวทางที่พวกเขาเห็นว่ามีความคุณค่า

กล่าวอีกนัยหนึ่ง การพัฒนามนุษย์เป็นเรื่องของการเพิ่มทางเลือกให้แก่คน และการเสริมสร้างความสามารถของพวกเขาในการที่จะเป็น (being) หรือทำ (doing) ประเด็นสำคัญในเรื่องนี้ อยู่ที่การที่คนมีเสรีภาพที่จะเลือก (freedom of choice) "เป็น" หรือ "ทำ" นั่นเอง "เป็น" ในที่นี้ หมายถึง การมีหรือการอยู่ในสภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง ตัวอย่างเช่น "มีกินมีใช้" (well fed) "มีที่พักพิง" (sheltered) หรือ "มีสุขภาพดี" (healthy) ในขณะที่ "ทำ" มีนัยของการเข้าไปเกี่ยวข้อง หรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ทำงาน การศึกษา หาความรู้ หรือการมีส่วนร่วมในวิถีชีวิตของชุมชน ประเด็นสำคัญของเรื่องนี้ ดังได้กล่าวแล้ว คือ การมี "เสรีภาพในการเลือก" บางคนเลือกที่จะหิวโหย (เช่นในช่วงของการถือศีลอด) แต่การอยู่ในสภาพหิวโหยเช่นนี้ ต่างกันโดยสิ้นเชิงกับผู้ที่ไม่หิวโหยเพราะไม่สามารถจะซื้อหาอาหารมารับประทานได้ แต่ทุกคนสามารถเลือกได้อย่างหลากหลาย แต่ในแนวคิดนี้ มีอยู่ 3 สิ่งที่เป็นพื้นฐานสำคัญซึ่งแต่ละคนควรที่จะสามารถแสวงหามาได้ คือ

-การมีชีวิตที่ยืนยาว มีสุขภาพดี และมีความสร้างสรรค์ (to live a long, healthy and creative life)

-การมีความรู้ (to be knowledgeable)

-การเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการมีมาตรฐานการดำรงชีวิตที่เหมาะสม (to have access to resources needed for a decent standard of living)

ยังมีสิ่งอื่นๆ อีก ซึ่งมีความสำคัญเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่ช่วยสร้างสภาพเงื่อนไขที่ถูกต้องเหมาะสมสำหรับการพัฒนามนุษย์ เมื่อสามารถบรรลุถึงปัจจัยพื้นฐานแห่งการพัฒนามนุษย์แล้ว ปัจจัยเหล่านี้ ก็จะเปิดโอกาสให้มีความก้าวหน้าต่อไปอีกในด้านอื่นๆ ของชีวิต โดยเฉพาะในการมีส่วนร่วมในวิถีชีวิตของชุมชนของพวกเขาและในการตัดสินใจที่จะส่งผลกระทบต่อพวกเขาเองในที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอจะนิยามของการพัฒนามนุษย์ ได้ว่าเป็น กระบวนการขยายทางเลือกของคนทางเลือกสำคัญที่สุด คือ การมีชีวิตยืนยาวและมีสุขภาพดี การได้รับการศึกษา และการได้เข้าถึงทรัพยากรสำหรับการมีมาตรฐานการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ทางเลือกอื่นๆ นอกจากนี้ ได้แก่ การมีเสรีภาพ สิทธิมนุษยชนที่ได้รับหลักประกัน และการนับถือตนเอง อย่างไรก็ตาม นิยามของการพัฒนามนุษย์มีลักษณะที่สามารถกำหนดนิยามขึ้นใหม่ได้ โดยมีลักษณะเฉพาะมากยิ่งขึ้น หรืออาจครอบคลุมมิติด้านต่างๆ ของการพัฒนามนุษย์ได้มากเท่ากับ การมีหนทางที่จะขยายทางเลือกออกไป

2.4.2 แนวคิดนิเวศวิทยา (Ecology)

นิเวศวิทยา เป็นคำที่มาจากวิทยาศาสตร์ชีวภาพ หมายถึง ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ และมีหลักคิดสำคัญ 4 ประการ (Sallis, Owen, Fisher, 2008) คือ

- 1) พฤติกรรมถูกกำหนดโดยพหุปัจจัยหลายระดับ ได้แก่ ปัจจัยระดับบุคคล ระหว่างบุคคล ระดับองค์กร ชุมชน และระดับนโยบาย
- 2) พหุปัจจัยแต่ละระดับมีอิทธิพลต่อกันและกัน
- 3) การปรับพฤติกรรมจะมีประสิทธิภาพ เมื่อมีการจัดกิจกรรมที่แทรกแซงพหุปัจจัยแต่ละระดับ
- 4) แบบจำลองทางนิเวศวิทยาจะมีประสิทธิภาพ เมื่อมีการระบุพฤติกรรมที่เจาะจง และมีการระบุปัจจัยในแต่ละระดับที่เจาะจงต่อพฤติกรรม

ดังนั้น แนวคิดนิเวศวิทยา เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมที่สิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ ทั้งทางด้านกายภาพและชีวภาพในบริเวณขอบเขตที่กำหนดขึ้น แนวคิดนิเวศวิทยาจึงเป็นประโยชน์ต่อการใช้อธิบายปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมทั้งด้านกายภาพ สังคมและวัฒนธรรม ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน เช่น ค่านิยม ประเพณีวัฒนธรรม การเมือง และนโยบาย เป็นต้น

การศึกษาแนวคิดนิเวศวิทยากับมนุษย์ส่วนมากมุ่งให้ความสำคัญกับมนุษย์เป็นหลัก ทั้งนี้ เพื่อค้นหาว่า พฤติกรรมทั้งหลายของมนุษย์มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมอย่างไร โดยทั่วไปพฤติกรรมของส่วนใหญ่เกิดจากระบบคิด การเรียนรู้ ความเชื่อในวัฒนธรรม การเรียนรู้ ความเชื่อในวัฒนธรรมของตนเองที่ถูกถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของพฤติกรรมทาง วัฒนธรรม

2.4.3 แนวคิดแบบจำลองเชิงนิเวศว่าด้วยการพัฒนามนุษย์ (Ecological Model of Human Development)

เมื่อปี ค.ศ. 1994 ยูรี บรอนเฟนเบรนเนอร์ (Bronfenbrenner, 1994) เป็นผู้ริเริ่มนำแนวคิดนิเวศวิทยา มาใช้อธิบายพัฒนาการของมนุษย์ เรียกว่า “แบบจำลองนิเวศวิทยาของพัฒนาการมนุษย์” (ecological models of human development) บรอนเฟนเบรนเนอร์ ได้อ้างถึง การศึกษาของดิลเลียน (Drillien) ในปี ค.ศ. 1963 ที่ศึกษาพบว่า ปัญหาพฤติกรรมเด็กในกลุ่มมารดาที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจระดับต่ำจะพบได้มากกว่าเด็กในกลุ่มมารดาที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจระดับปานกลางและระดับสูง ตามลำดับ บรอนเฟนเบรนเนอร์ จึงตั้งสมมุติฐานว่า พัฒนาการของมนุษย์อาจขึ้นอยู่กับปัจจัยในหลายระบบ นอกเหนือจากปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่

1) ปัจจัยในระบบจุลภาค (microsystems) ได้แก่ แบบแผนกิจกรรม บทบาททางสังคม และประสบการณ์ตรงที่บุคคลได้มีปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้า ณ ปัจจุบัน กับเพื่อน เพื่อนในโรงเรียน เพื่อนในที่ทำงาน และสมาชิกในครอบครัว ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับตัวมากที่สุด

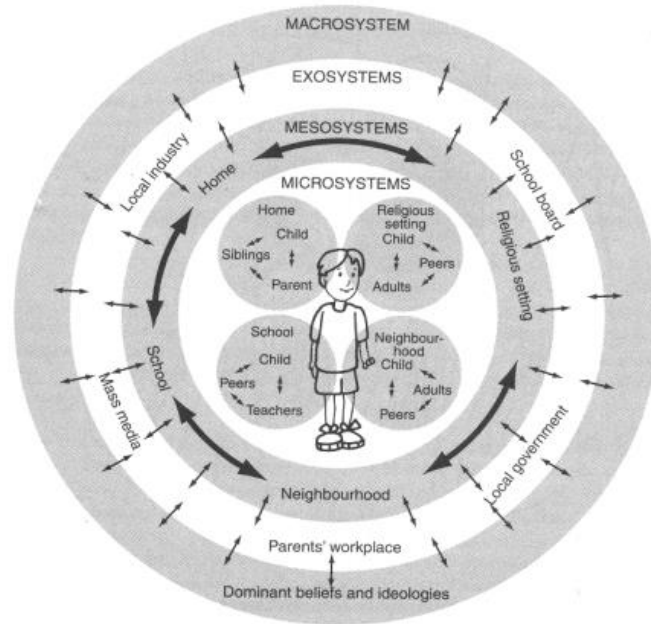
2) ปัจจัยในระบบปฏิสัมพันธ์ (mesosystems) ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมในระบบจุลภาคอย่างน้อย 2 ระบบ ซึ่งสิ่งแวดล้อมทั้ง 2 ระบบมีผลกระทบโดยตรงต่อพัฒนาการของบุคคล เช่น เกรดเฉลี่ยของนักเรียนเป็นผลกระทบโดยตรงจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและกับพ่อแม่

3) ปัจจัยในระบบภายนอก (exosystems) ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมอย่างน้อย 2 ระบบขึ้นไป โดยสิ่งแวดล้อมหนึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อพัฒนาการของบุคคล และอีกสิ่งแวดล้อมหนึ่งมีผลกระทบโดยอ้อม เช่น พัฒนาการเด็กได้รับผลกระทบโดยตรงจากปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวกับพ่อแม่ และเกิดจากผลกระทบทางอ้อมจากปฏิสัมพันธ์ในสถานที่ทำงานของพ่อแม่

4) ปัจจัยในระบบมหภาค (macrosystems) เป็นระบบใหญ่สุดในสังคม ซึ่งครอบคลุมทุกระบบที่กล่าวมา ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม ระบบความเชื่อ จารีตประเพณี และวิถีชีวิต

5) ปัจจัยในระบบลำดับกาลเวลา (chronosystems) เนื่องจาก บรอนเฟนเบรนเนอร์มองว่า สิ่งแวดล้อมเป็นระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น ปัจจัยที่มีการเปลี่ยนแปลงไปก็อาจมีผลต่อพัฒนาการบุคคลได้ เช่น การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างครอบครัว การเปลี่ยนแปลงการจ้างงาน การเปลี่ยนที่อยู่อาศัย เป็นต้น

รูป 3 แบบจำลองเชิงนิเวศว่าด้วยการพัฒนามนุษย์

ที่มา : Härkönen, U. (2007) “The Bronfenbrenner ecological systems theory of human development ” <http://inabook.co.za/wp-content/uploads/2016/08/Bronfenbrenner-ecological-systems.pdf>

2.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะชีวิต

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO, 1993) คือ ชุดของทักษะหลักต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี (well being) และการปฏิบัติหน้าที่ทางสังคม (social functioning) ชุดของทักษะต่างๆ ที่จำเป็นของทักษะชีวิต ได้แก่ การสร้างการตัดสินใจ การแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การตระหนักรู้ในตนเอง ความสามารถในการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การเผชิญกับอารมณ์ และการจัดการความเครียด โดยทักษะชีวิตจะมีความแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม

กัสต้า ซิลเดอร์ และบรู๊ค (Gazda; Childers; & Brooks. 1987: 212) ได้จัดประเภทต่างๆ ของทักษะชีวิตไว้มากกว่า 300 ทักษะ โดยสามารถรวมเป็น 4 องค์ประกอบใหญ่ๆ ได้แก่

1. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication and Human Relations Skills) ประกอบด้วยทักษะที่จำเป็น คือ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทั้งภาษาพูดและภาษาท่าทางกับบุคคลอื่น การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มและชุมชน การจัดการในเรื่องความใกล้ชิดกับบุคคลอื่น การแสดงความคิดเห็นและความคิดได้อย่างชัดเจน

2. ทักษะด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหา (Problem Solving and Decision Making Skills) ประกอบด้วยทักษะที่จำเป็น คือ การค้นหาข้อมูล การวิเคราะห์และประเมินข้อมูล การประเมินปัญหา

การจัดการปัญหา การระบุปัญหา และการแก้ปัญหา การกำหนดเป้าหมาย การคาดการณ์และการวางแผนอย่างเป็นระบบ การบริหารเวลา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และประการสุดท้าย คือ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง

3. ทักษะด้านการดูแลสุขภาพและร่างกาย (Physical Fitness and Health Maintenance Skills) ประกอบด้วยทักษะที่จำเป็น คือ การดูแลเรื่องการรับประทานอาหาร การควบคุมน้ำหนัก การออกกำลังกาย การเล่นเกม การเข้าใจด้านจิตสังคมในมุมมองเกี่ยวกับเรื่องเพศ การบริหารความเครียด และการเลือกและปฏิบัติในกิจกรรมเวลาว่าง

4. ทักษะด้านการพัฒนาเอกลักษณ์และจุดมุ่งหมายในชีวิต (Identity Development and Purpose in Life Skills) ประกอบด้วยทักษะที่จำเป็น คือ การพัฒนาเอกลักษณ์ส่วนตัว การตระหนักรู้ในอารมณ์ตนเอง การกำกับดูแลตนเอง การรักษาไว้ซึ่งความมีคุณค่าในตนเอง การพัฒนาบทบาททางเพศ การพัฒนาความหมายของชีวิต และการทำความเข้าใจในค่านิยมและคุณธรรม

นอกจากนี้จากการศึกษาของ แมนกรูก้า วิทแมน และโพสเนอร์ (Mangrulkar; Whitman; & Posner, 2001) ที่ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาทักษะชีวิตในเด็กและวัยรุ่น ได้แบ่งองค์ประกอบสำคัญของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตไว้ 3 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบทักษะทางสังคม (Social Skills) ประกอบด้วย ทักษะการสื่อสาร ทักษะการปฏิเสธและเจรจาต่อรอง ทักษะการแสดงออกอย่างเหมาะสม ทักษะระหว่างบุคคล (การพัฒนาสัมพันธภาพที่ดี) ทักษะการให้ความร่วมมือ ทักษะการเห็นอกเห็นใจ

2. องค์ประกอบทักษะทางความคิด (Cognitive Skills) ประกอบด้วย ทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ (การเข้าใจผลที่จะเกิดขึ้นของการกระทำ การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา)

3. องค์ประกอบทักษะการเผชิญทางอารมณ์ (Emotional Coping Skills) ประกอบด้วย การจัดการความเครียด การจัดการกับความรู้สึกรวมถึงความโกรธ ทักษะสำหรับการเพิ่มการควบคุมภายในตนเอง (การบริหารจัดการและดูแลตนเอง)

ทักษะทั้งสามองค์ประกอบดังกล่าวเป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์กัน หรืออีกนัยหนึ่งคือแต่ละทักษะนั้นมิได้ไม่ได้แยกออกจากกัน และเป็นส่วนที่ร่วมกันส่งเสริมทำให้เกิดทักษะชีวิตที่สมบูรณ์ในการดำรงชีวิต

เฮนดริกส์ (Hendricks, 1998) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเป้าหมายของโมเดลในการพัฒนาทักษะชีวิต (Targeting Life Skills Model) และแบ่งโมเดลทักษะชีวิตออกเป็นประเภทต่างๆ ซึ่งใช้คำย่อว่า 4H ประกอบด้วย

1. H1 คือ Head ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1.1 ด้านการจัดการ (Managing) แบ่งเป็น

1.1.1 ความสามารถในการฟื้นฟูลึกลับสู่สภาวะจิตใจที่สมดุล (Resiliency)

1.1.2 ความสามารถในการจัดเก็บ (Keeping Records)

1.1.3 ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ (Wise Use of Resources)

1.1.4 ความสามารถในการจัดการและการวางแผน (Planning and Organizing)

1.1.5 ความสามารถในการตั้งเป้าหมาย (Goal Setting)

1.2 ด้านการคิด (Thinking) แบ่งเป็น

1.2.1 ความสามารถในการให้บริการการเรียนรู้ (Service Learning)

1.2.2 ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking)

1.2.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา (Problem Solving)

1.2.4 ความสามารถในการตัดสินใจ (Decision Making)

1.2.5 ความสามารถการเรียนรู้ที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ (Learning to Learn)

2. H2 คือ Heart ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

2.1 ด้านความสัมพันธ์ (Relating) แบ่งเป็น

2.1.1 ด้านการสื่อสาร (Communication)

2.1.2 ด้านความร่วมมือ (Cooperation)

2.1.3 ด้านสังคม (Social Skills)

2.1.4 ด้านการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง (Conflict Resolution)

2.1.5 ด้านการยอมรับความแตกต่าง (Accepting Differences)

2.2 ด้านการดูแลเอาใจใส่ (Caring) แบ่งเป็น

2.2.1 ด้านการห่วงใยผู้อื่น (Concern for Others)

2.2.2 ด้านความเห็นอกเห็นใจ (Empathy)

2.2.3 ด้านการแบ่งปัน ช่วยเหลือ (Sharing)

2.2.4 ด้านการรักษามิตรภาพ (Nurturing Relationship)

3. H3 คือ Hands ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

3.1 ด้านการให้ (Giving) แบ่งเป็น

3.1.1 การอาสาสมัครช่วยเหลือชุมชน (Community Service Volunteering)

3.1.2 การมีภาวะผู้นำ (Leaderships)

3.1.3 การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง (Responsible Citizenship)

3.1.4 การสนับสนุนเสียสละในกลุ่ม (Contributions to Group Effort)

3.2 ด้านการทำงาน (Working) แบ่งเป็น

3.2.1 ด้านการจูงใจตนเอง (Self-Motivation)

3.2.2 ด้านการทำงานเป็นทีม (Teamwork)

3.2.3 ด้านทักษะทางการตลาด (Marketable Skills)

4. H4 คือ Health ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

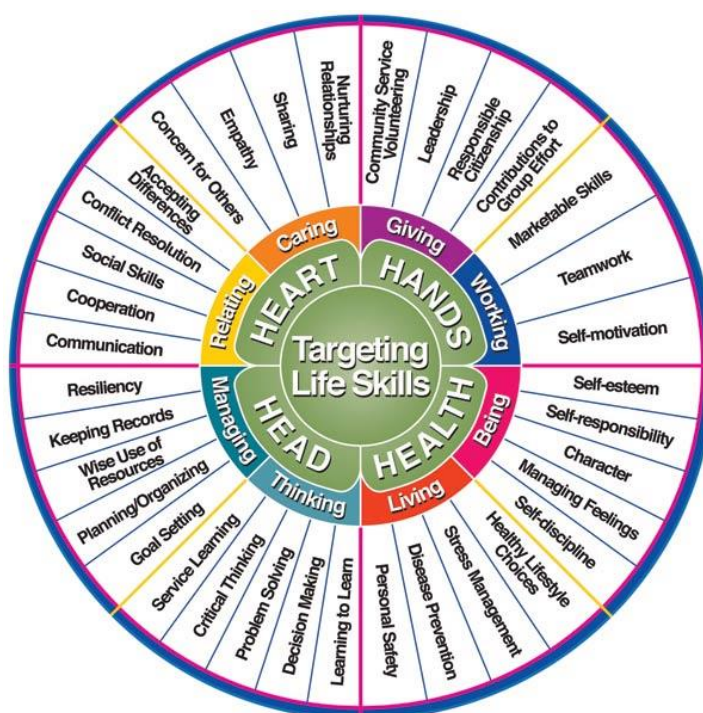
4.1 ด้านการเป็นอยู่ (Being) แบ่งเป็น

- 4.1.1 ความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-Esteem)
- 4.1.2 ความรับผิดชอบในตนเอง (Self-Responsibility)
- 4.1.3 การมีบุคลิกภาพที่ดี (Character)
- 4.1.4 การจัดการความรู้สึกตนเอง (Managing Feelings)
- 4.1.5 ความมีระเบียบวินัยในตนเอง (Self-Discipline)

4.2 ด้านการดำรงชีวิต (Living) แบ่งเป็น

- 4.2.1 การเลือกรูปแบบในการดำเนินชีวิตที่ดี และเหมาะสม (Healthy Lifestyle Choices)
- 4.2.2 การบริหารจัดการความเครียด (Stress Management)
- 4.2.3 การป้องกันโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ (Disease Prevention)
- 4.2.4 ความปลอดภัยส่วนบุคคลในเรื่องของการดูแลทรัพย์สินตนเอง (Personal Safety)

รูป 4 ทักษะชีวิต “4H”

ที่มา : Hendricks, P. (1998) “Developing Youth Curriculum Using the Targeting Life Skills Model”
<http://www.extension.iastate.edu/4H/skls.eval.htm>

บทที่ 3 วรรณกรรมปริทัศน์

3.1 ปัจจัยที่ส่งผลให้เป็น Youth NEET

ปัจจัยที่ทำให้มีความเสี่ยงเป็น NEETs นั้น เกิดจาก 4 กลุ่มปัจจัย ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมทางครอบครัว สังคม และการใช้ชีวิต (Family, social environment and lifestyle) 2) การศึกษา (Education) 3) คุณสมบัติและประสบการณ์ในตลาดแรงงาน (Qualifications and experience behavior in the labor market) และ 4) แรงจูงใจ (Motivation) (United Nations Children's Fund, 2015) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้เกิดจากลักษณะทางประชากรและสังคม รวมถึงปัจจัยหรือสาเหตุอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดจากความซับซ้อน ทั้งที่เป็นปัจจัยระดับเชิงสถาบัน ปัจจัยระดับเชิงปัจเจกบุคคล

3.1.1 สภาพแวดล้อมทางครอบครัว สังคม และการใช้ชีวิต (Family, social environment and lifestyle)

สภาพแวดล้อมทางครอบครัวและสังคมนั้น เป็นสาเหตุแรกและเป็นสาเหตุสำคัญที่สุดในการทำให้เยาวชนกลายมาเป็นกลุ่ม NEET ลักษณะของครอบครัวและลักษณะของชุมชนหรือสังคมที่แวดล้อมให้เยาวชนแต่ละคนเติบโตและพัฒนา รวมถึงลักษณะของการตั้งถิ่นฐาน โดยมีความเชื่อมโยงกับปัจจัยพื้นฐานหลายประการ เช่น การอยู่ในครอบครัวที่ยากจน การมีบิดามารดาที่ตกงาน อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีการว่างงานสูง เป็นสมาชิกกลุ่มชนกลุ่มน้อย หรือมีความเจ็บป่วยเรื้อรังพิการ และ / หรือความต้องการการศึกษาพิเศษเป็นต้น มีความสำคัญต่อการฝึกอบรม การทำงาน และการพัฒนาตนเองในอนาคตของเยาวชน (Coles et al., 2002; Francesca Salvà-Mut, et al. 2018)

3.1.1.1 สภาพแวดล้อมทางครอบครัว

องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมในครอบครัวมีความสำคัญต่อการพัฒนาของเยาวชนและเป็นหนึ่งในสาเหตุสำคัญที่ทำให้เยาวชนกลายมาเป็นกลุ่ม NEET ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยงสูงสุดสำหรับการเป็น NEET ของเยาวชน หมายถึงในครอบครัวมีการใช้ความรุนแรง มีคนว่างงานในครอบครัว ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเยาวชนในครอบครัว เพราะเยาวชนยังคงเป็นบุคคลที่ต้องพึ่งพาครอบครัว อีกทั้ง มีแนวโน้มที่ทำให้เยาวชนจะประพฤติปฏิบัติและทำพฤติกรรมแบบเดียวกับคนในครอบครัวที่มีบทบาทสำคัญในชีวิตของพวกเขา

สำหรับพฤติกรรมของบุคคลในครอบครัวที่ส่งผลให้เยาวชนกลายมาเป็นกลุ่ม NEETs ได้แก่ บุคคลที่ใช้ความรุนแรงในครอบครัว บุคคลที่มีการดื่มแอลกอฮอล์ บุคคลที่เยาวชนไม่เต็มใจให้อยู่อาศัย บุคคลที่ไม่ได้ทำงานเป็นเวลานาน บุคคลที่พิการ บุคคลที่มีปัญหาสุขภาพอย่างรุนแรง บุคคลที่ไม่อยู่บ่อยครั้งหรือจากครอบครัวเป็นเวลานาน

ลักษณะของปัญหาครอบครัวเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการกลายเป็นกลุ่ม NEETs ของเยาวชน ซึ่งมีอยู่ 2 สาเหตุของปัญหา คือ

- เยาวชนอาศัยอยู่กับครอบครัวที่เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว ซึ่งมีความเสี่ยงสูงที่เยาวชนจะกลายเป็นกลุ่ม NEETs มากกว่าเยาวชนที่อยู่กับทั้งพ่อและแม่
- เยาวชนที่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่ขาดการเอาใจใส่ดูแล อันเป็นผลมาจากพ่อแม่ของพวกเขากำลังยุ่งอยู่ตลอดเวลา หรือไม่มีเวลาสนใจครอบครัว ทำให้ขาดการสื่อสารกันภายในครอบครัว ใช้เวลาพูดคุยกันในครอบครัวน้อย ซึ่งไม่เพียงพอสำหรับพ่อแม่ที่จะต้องรับรู้ในพฤติกรรมหรือปัญหาต่างๆ ของเยาวชนในครอบครัว

การที่เยาวชนอยู่ในครอบครัวเยาวชนที่มีพ่อหรือแม่ หรือทั้งพ่อและแม่ต้องมีการย้ายถิ่นฐานจากครอบครัวมานาน ๆ เพื่อไปทำงานในต่างถิ่น ก็ส่งผลต่อการกลายเป็นกลุ่ม NEETs ของเยาวชน

3.1.1.2 สภาพแวดล้อมทางสังคมและการใช้ชีวิต

ทัศนคติและพฤติกรรมของเยาวชนไม่เพียงจะได้รับผลกระทบจากครอบครัวเท่านั้น แต่ยังได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมที่พวกเขาคลุกคลีและวิถีชีวิตในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ ที่อาศัยอยู่ ทั้งนี้ ลักษณะสำคัญหลายประการของสภาพแวดล้อมทางสังคมและการใช้ชีวิต ซึ่งมักจะกลายเป็นสาเหตุของการได้รับสถานะ NEETs ของเยาวชน ได้แก่

- เยาวชนไม่สามารถจะเข้าสู่การศึกษาต่อหรือการทำงานทำ
- สังคมที่เยาวชนไม่สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- ไม่มีการสนับสนุนให้เยาวชนเกิดการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว
- การกระจุกตัวของสถาบันการศึกษาในเมืองใหญ่ๆ ซึ่งจำกัดโอกาสสำหรับเยาวชนที่อาศัยอยู่ที่อื่น
- เงื่อนไขที่สูงขึ้นสำหรับผู้สมัครงานในเมืองใหญ่ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้น ส่งผลให้เยาวชนที่ย้ายถิ่นจากเมืองเล็ก ๆ ไม่สามารถแข่งขันได้ หลังจากความพยายามในการหางาน พวกเขาก็ยังไม่ได้ใช้ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ แต่พวกเขาก็ยังคงไม่กลับไปถิ่นฐานบ้านเกิดของพวกเขา
- เยาวชนที่ใช้เวลามากกับการช่วยงานที่บ้านมาก มีเวลาไปโรงเรียนน้อย เกิดการขาดเรียน จึงทำให้ออกจากโรงเรียนกลางคัน

3.1.2 การศึกษาของเยาวชน (Education)

ระดับการศึกษามีผลต่อการเป็นกลุ่ม NEET หรือออกจากการศึกษากลางคัน หรือมีระดับการศึกษาต่ำ โดยมักพบ NEET ในกลุ่มที่มีการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานหรือต่ำกว่า การเข้าไม่ถึงการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการที่ทำให้เยาวชนมีความเสี่ยงในการเป็น NEET เยาวชนที่มีปัญหาในการหางานมักจะประสบปัญหาการเรียนรู้นอกระบบ และมีประสบการณ์พบความยากลำบากในโรงเรียนทั้งในแง่การทำความเข้าใจเนื้อหา และการ

เข้าถึงเงินทุนเพื่อการศึกษา (UNICEF, 2015; Eurofound, 2012) ส่งผลให้ไม่มีเวลาในการศึกษาและกลายเป็นสาเหตุของความล้มเหลวพบความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างการเรียนในโรงเรียนและความต้องการในตลาดแรงงาน อีกทั้งทักษะที่โรงเรียนให้ยังไม่ตอบสนองความต้องการในตลาดแรงงาน ซึ่งส่งผลให้เยาวชนเหล่านั้นไม่สามารถหางานได้และกลายเป็นกลุ่ม NEET

3.1.3 คุณสมบัติและประสบการณ์ในตลาดแรงงาน (Qualifications and experience, behavior in the labour market)

กลุ่ม NEETs มักมีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา และไม่มี ความเชี่ยวชาญพิเศษทำให้มีโอกาส น้อยที่จะพัฒนาอาชีพ พวกเขายังคงสถานะ NEETs เป็นเวลานานและนำไปสู่การสูญเสียแรงจูงใจและอุปนิสัยการ ทำงาน ในที่สุดพวกเขาก็จะถูกกีดกันจากการทำงาน จนทำให้เกิดความท้อแท้ และว่างงาน และรอคนมาช่วยใน การหางานหรือมาจ้างงาน ส่วนอีกเหตุผลหนึ่งคือไม่รู้ว่าจะไปทำงานที่ไหน และจะหางานอย่างไร ตลอดจนไม่รู้ วิธีการที่จะนำเสนอตัวเองอย่างถูกต้อง และไม่กระตือรือร้นในการหาวิธีการต่างๆ (UNICEF, 2015)

เนื่องจากเยาวชนกลุ่มใหญ่ที่เป็น NEET ไม่เคยทำงาน แต่ไม่มีประสบการณ์มาก่อน เนื่องจากการหางาน ยาก การขาดประสบการณ์ในการทำงานเป็นอุปสรรคต่อคนส่วนใหญ่ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา การขาด ประสบการณ์ในการทำงานไม่เพียงเป็นปัญหาสำหรับ NEET เท่านั้น แต่เยาวชนทั่วไปก็หางานทำได้ไม่ถนัด เนื่องจากจบการศึกษาโดยที่ไม่มีประสบการณ์

นอกจากนี้ยังพบว่า NEET หางานและสมัครงานไม่เป็น โดยพบว่า NEET ขาดข้อมูลที่เพียงพอเกี่ยวกับ วิธีการ และสถานที่ในการค้นหางาน รวมทั้งการเตรียมตัวสัมภาษณ์งาน การขาดความมั่นใจในความสามารถของ ตนเอง และหากการหางานถูกปฏิเสธอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้พวกเขาหมดกำลังใจและลดความมั่นใจในตนเองมาก ยิ่งขึ้นและควรหางานทำที่สอดคล้องกับความสนใจและศักยภาพของตนเอง นอกจากนี้ยังพบว่า NEET จำนวนไม่ น้อย พร้อมทั้งจะเริ่มงานที่มีรายได้ดีและงานที่สนใจเท่านั้น

เยาวชนที่อยู่ในชุมชนเล็ก ๆ จะมีอัตราการว่างงานสูง ซึ่งถูกจำกัดด้วยตัวเลือกการจ้างงานในเขตพื้นที่อยู่ อาศัย ทั้งนี้ผู้ที่หางานเฉพาะสถานที่อยู่อาศัยของพวกเขาเองนั้น จะมีสาเหตุหลักสองประการ ประการแรก คือ จิตวิทยา เนื่องจากกลัวการถูกปฏิเสธ กลัวการเปลี่ยนแปลง ขาดความมั่นใจในความสามารถของตนเอง ประการที่ สอง คือ ค่าใช้จ่ายทางเศรษฐกิจ เช่น ค่าใช้ในการเดินทางไปทำงาน

3.1.4 แรงจูงใจ (Motivation)

การขาดแรงจูงใจเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพของเยาวชน โดยปัญหาเกี่ยวกับแรงจูงใจจะ นำไปสู่ความเฉื่อยชาและเป็นอุปสรรค สำคัญในการทำงานและเป้าหมายของชีวิต สาเหตุของการขาดแรงจูงใจนั้น แตกต่างกัน กล่าวคือ การไม่เห็นความเป็นไปได้ในการพัฒนาวิชาชีพ ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างระดับการศึกษา และข้อกำหนดของตลาดแรงงาน ตลอดจนการจ่ายเงินค่าแรงต่ำ และไม่เต็มใจที่จะทำงานหรือศึกษาต่อ

เยาวชนมักอ้างเหตุผลว่าไม่ได้ทำงานและหรือไม่ได้เรียน เพราะว่าการพัก เพิ่งเรียนจบ และไม่รู้สึกอยากทำงานหรืออยากเรียน มี 3 เหตุผลที่เป็นไปได้ดังต่อไปนี้ (1) มีการสนับสนุนทางการเงินซึ่งได้รับจากผู้ปกครองของพวกเขา ที่ทำให้พวกเขาทำอะไรตามที่เห็นสมควรโดยไม่มีกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา (2) มีประสบการณ์เคยผ่านความล้มเหลวในการพัฒนาอาชีพ (3) ไม่มีความเต็มใจที่จะทำงานหรือศึกษา เนื่องจากผลกระทบด้านลบของครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางสังคมแบบอย่างที่ไม่กระตุ้นการพัฒนา

เป็นที่น่าสังเกตว่า ทัศนคติเชิงบวกที่มีต่ออนาคต ผู้ที่มีการศึกษาอย่างน้อยระดับมัธยมศึกษา มีประสบการณ์ในการทำงาน และมีคุณสมบัติในการทำงานมักพบว่าเป็นผู้ที่มีทัศนคติเชิงบวก ในขณะที่ผู้อยู่อาศัยในเมืองเล็กๆ และหมู่บ้านของชนกลุ่มน้อย ผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า และกลุ่มที่ไม่ได้ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ มีโอกาสออกจากสถานการณ์ NEETs น้อยมาก และไม่คาดหวังการเปลี่ยนแปลงใดๆ เนื่องจากขาดโอกาสและเป้าหมายในชีวิต และส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ชายเล็กน้อย

ทั้งนี้ แรงจูงใจส่วนบุคคลยังขึ้นอยู่กับลักษณะของเยาวชน นอกเหนือไปจากสถานการณ์ของสภาพแวดล้อมโดยรอบ ผู้ที่มีความกระตือรือร้นและมีความมุ่งมั่นมีโอกาสที่ดีกว่าในการพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งนี้ เยาวชนที่มีความทะเยอทะยานน้อยและมีเป้าหมายที่ชัดเจนน้อย จะยังคงอยู่ในกลุ่ม NEETs อีกต่อไป พวกเขามักจะคาดหวังความช่วยเหลือจากภายนอกและไม่ดำเนินการใดๆ เพื่อเปลี่ยนแปลงสถานะ NEETs

3.2 รูปแบบการป้องกันเยาวชนไม่ให้อยู่ในสถานะ NEETs

สำหรับในต่างประเทศจะมีการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมเพื่อสร้างเสริม/กระตุ้นให้เยาวชนได้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาหรือการทำงาน ในหลายพื้นที่ European Commission (2018a) เน้นแนวทางการป้องกันตั้งแต่อายุน้อย (Early intervention) ดังต่อไปนี้

(1) การแนะแนวสำหรับนักเรียนทุกคนตั้งแต่อายุน้อย

ในออสเตรียการแนะแนวอาชีพจำเป็นสำหรับนักเรียนทุกคนตั้งแต่อายุน้อย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาร่วมกับสำนักงานจัดหางาน และประเมินคำถามที่เกี่ยวข้องกับงานนำเสนอโดยเจ้าหน้าที่และครูของออสเตรียพิจารณาวิธีนี้มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการมีส่วนร่วมกับคนหนุ่มสาวในช่วงต้นเพื่อให้บริการที่ปรับให้เข้ากับกลุ่มอายุของพวกเขา โดยเฉพาะในช่วงเด็กอายุ 13-14 ปี ซึ่งการเริ่มทักษะอาชีพตั้งแต่อายุน้อยจะส่งผลให้มีการศึกษาสายอาชีพและการฝึกอบรม

ในฟินแลนด์ มีโครงการ Career Start (ammattistartti) เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนวิถีอาชีพทางเลือกหลักสูตร VET และตัวเลือกการจ้างงานเพื่อให้พวกเขามีแรงจูงใจที่จะมีส่วนร่วมในการศึกษา นักเรียนที่มีความเสี่ยงร่วมกับครูสอนพิเศษที่ได้รับมอบหมายจะพัฒนาแผนการพัฒนารายบุคคลของกิจกรรมซึ่งสามารถใช้เวลา 20

ถึง 40 สัปดาห์ขึ้นอยู่กับความต้องการเฉพาะของเขา / เธอ แผนดังกล่าวอาจรวมถึงกิจกรรมที่หลากหลายเช่น 'นักชิม' อาชีวศึกษาทักษะการเรียนรู้ / การพัฒนาการฝึกอบรมทักษะอาชีพและทักษะชีวิตและการฝึกอบรมระยะสั้นในที่ทำงาน การประเมินผลของระยะนำร่องพบว่าประมาณ 70% ของคนหนุ่มสาวที่มีความเสี่ยงได้รับการศึกษาหรือสถานที่ฝึกอบรมหรืองานภายในหนึ่งปีหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ เนื่องจากว่าหนึ่งในสี่ของคนหนุ่มสาวที่มีคุณสมบัติเข้าร่วมโครงการมีส่วนช่วยลดการว่างงานและการกีดกันทางสังคมในหมู่คนหนุ่มสาวโดยรวม เนื่องจากความสำเร็จของโครงการนำร่องระยะเริ่มต้นของอาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญ

(2) ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early warning systems)

เพื่อระบุตัวบุคคลที่มีความเสี่ยงต่อการกลายเป็นคน inactive บางครั้งใช้เป็นส่วนหนึ่งของแนวทางวิธีในการป้องกัน ระบบเหล่านี้มักจะรวบรวมข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับของเยาวชนในระดับมัธยมศึกษา และอาจรวมถึงข้อมูลอื่นๆ เกี่ยวกับการศึกษาของพวกเขา เช่น การทำความผิด ระดับความรู้และความสามารถในการคิดคำนวณ ทั้งนี้ การให้คะแนนจะถูกใช้ในการคำนวณคะแนนความเสี่ยง แต่ละโรงเรียนจะมาหารือกันในแต่ละเดือนเพื่อหาแนวทางลดความเสี่ยงในการเป็น NEETs เพื่อลดคะแนนความเสี่ยงสูง

ในประเทศลิทัวเนียมีระบบสารสนเทศแห่งชาติว่าด้วยการขาดเรียนของเด็กและการศึกษาของนักเรียนก่อตั้งขึ้นในปี 2010 โดยเป็นการเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลต่าง ๆ และแบ่งปันกับหน่วยงานในกิจการสังคม กิจการภายในและการดูแลสุขภาพ

ในสหราชอาณาจักรมีโครงการนำร่องชื่อว่า Pembrokeshire Youth Guarantee ทำงานร่วมกับพันธมิตรเพื่อเสนอข้อเสนอส่งเสริมการจ้างงานการศึกษาหรือการฝึกอบรมให้กับเยาวชนอายุระหว่าง 15-26 ปี โดยมีส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งในการชี้กลุ่มเสี่ยง ด้วยฐานข้อมูล Vulnerable Assessment Profile (VAP) เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนแต่ละคนในโรงเรียนเรียกว่า "คะแนนความเสี่ยง" โดยแต่ละโรงเรียนมีการประชุมกันทุกเดือนเพื่อหารือเกี่ยวกับนักเรียนที่มีคะแนนความเสี่ยงสูง โครงการนี้ยังใช้ฐานข้อมูลอื่นที่เพื่อให้แนวทางที่พวกเขาจะไปในทิศทางที่ถูกต้อง

โดยต้องมีระบบที่เหมาะสมในการติดตามและพัฒนาระบบ NEET ในการเข้าถึงเยาวชนที่เป็น NEET โดยติดต่อผ่านทางกลุ่มที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเยาวชนโดยเฉพาะ เช่น กลุ่ม NGO โรงเรียน หรืออาจจะมีการติดต่อผ่านทางอินเทอร์เน็ต/โซเชียลมีเดีย ซึ่งวิธีการมีดังนี้

1. ดำเนินการทำแผนที่เพื่อติดตาม (Mapping and tracking services' to follow the young person) วิธีการนี้สามารถระบุและติดตามเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยให้เยาวชนเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนไปสู่การทำงานได้ โดยจะเน้นไปที่การติดต่อกับเยาวชนที่ออกกลางคันหรือตกงาน การทำแผนที่สามารถทำให้มีความเข้าใจในคุณลักษณะของ NEETs ได้ดีขึ้น

2. การแบ่งปันข้อมูลของเยาวชนที่เข้าข่าย โดยใช้ข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ซึ่งจะทำให้ทราบว่า เยาวชนที่ inactive จะรวมตัวกันและพบปะกันในสถานที่แห่งใด ซึ่งความร่วมมือและเครือข่ายจึงเป็นสิ่งสำคัญในการระบุเยาวชนที่ inactive
3. การสร้างช่องทางติดต่อและเผยแพร่ข่าวสาร โดยการใช้อินเทอร์เน็ตและโซเชียลมีเดียผ่านสมาร์ทโฟน ซึ่งจะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็น NEETs ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ในยุโรปจะมีศูนย์บริการจัดหางานสาธารณะ (Public Employment Service: PES) ซึ่งทำงานกับกลุ่ม NEETs ที่มีหลากหลายมากขึ้น เพื่อให้เยาวชน NEETs มีการ active และไม่ให้อยู่ในสถานะ NEETs ซึ่งมี 7 วิธีการ ดังนี้ (European Commission, 2015)

1. ทำงานร่วมกับเยาวชนที่ได้รับมอบหมาย (PES working with designated youth outreach workers)
2. บริการแบบจุดเดียว (Single-point services)
3. บริการสำหรับเยาวชนผ่านศูนย์เคลื่อนที่ (Mobile outreach services for youth)
4. การทำงานร่วมมือกันในการระบุ NEETs (Collaborative working to identify NEETs)
5. การทำงานเชิงรุกร่วมกับโรงเรียนและผู้ให้การฝึกอบรม (Proactive work with schools and training providers)
6. เปิดช่องทางการหางานทางอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ (New YG and PES entry points and recruitment channels: Internet and social media)
7. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม/เป็นเครื่องมือ (Events as a promotional / engagement tool)

นอกจากนี้ ยังพบว่ามีการใช้แบบจำลองสำหรับการสร้างฮับ (Hubs) นวัตกรรมทางสังคม (Social Innovation) สำหรับเยาวชน NEETs ในบัลแกเรียและโปแลนด์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อป้องกันการอยู่ในสถานะ NEET ของเยาวชน เพื่อพัฒนาเครื่องมือในการสนับสนุนและเสริมศักยภาพใหม่ๆ ให้กับเยาวชน NEET เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีและความสัมพันธ์ทางสังคมให้กับเยาวชน

ทั้งนี้ จะแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับบุคคล และระดับองค์กร โดยในระดับบุคคลจะเน้นไปที่เยาวชนอายุ 15-29 ปี ที่ไม่ได้รับการศึกษา ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน หรือไม่ได้อยู่ในการฝึกอบรม (NEET) ผู้อพยพ แรงงานที่ยากจน เป็นคุณแม่เลี้ยงเดี่ยว สตรีที่ไม่มีการศึกษาหรือมีการศึกษาน้อย ชนกลุ่มน้อย ผู้พิการ ส่วนในระดับองค์กร จะเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเยาวชน เช่น ที่ปรึกษาส่วนตัวและที่ปรึกษาด้านอาชีพ ผู้ฝึกสอน นักการศึกษา อาสาสมัคร ทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน (European Commission, 2018c).

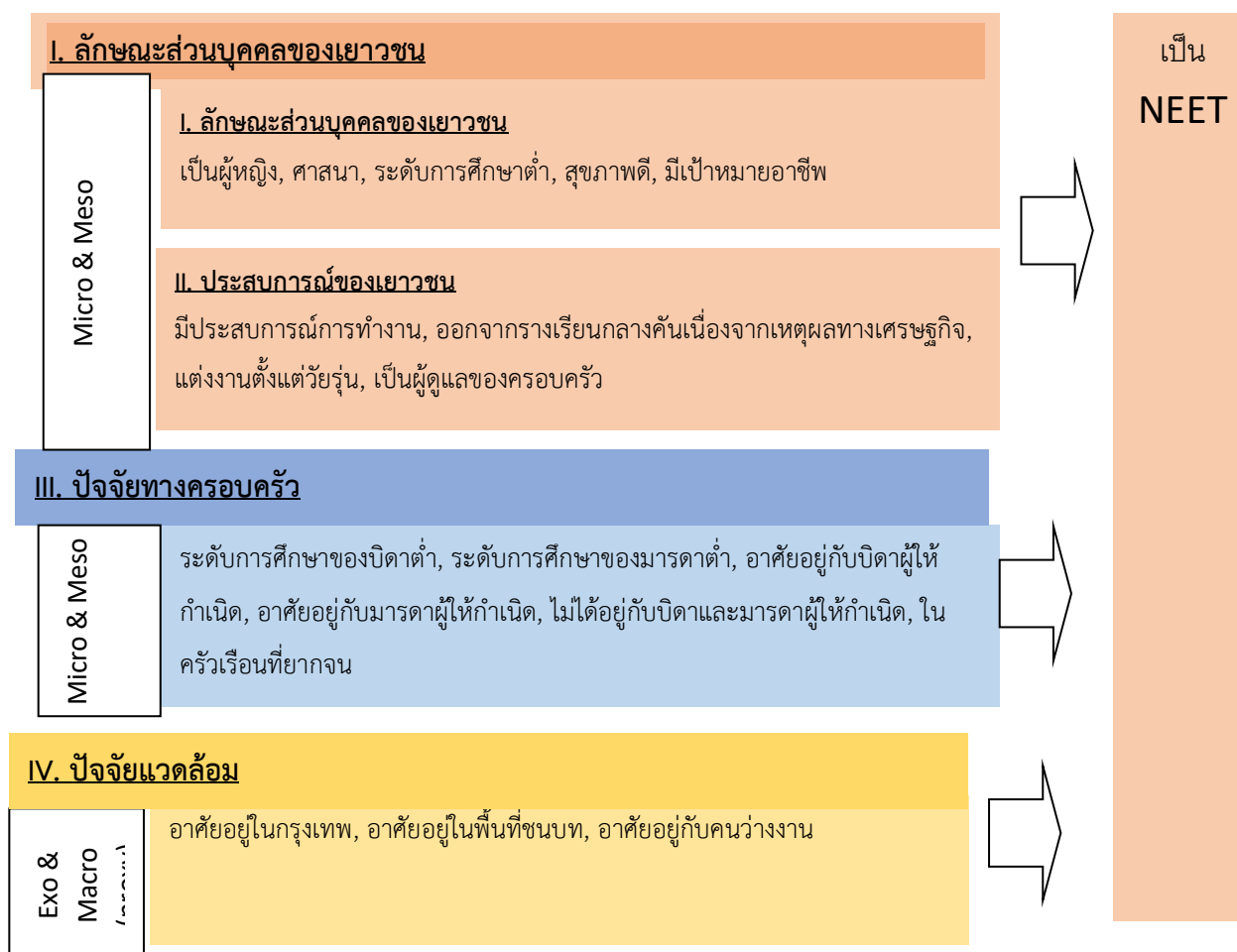
บทที่ 4 กรอบแนวคิดและวิธีการศึกษา

4.1 กรอบแนวคิด

จากแนวคิดเชิงทฤษฎีและการทบทวนวรรณกรรม สามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลให้เยาวชนไม่ได้รับการจ้างงาน การศึกษาหรือการฝึกอบรม โดยวิเคราะห์จากกรอบแนวคิดสำคัญ คือ ทักษะชีวิต 4H และแบบจำลองเชิงนิเวศวิทยาการพัฒนามนุษย์ โดยอาศัย ปัจจัยทางนิเวศวิทยา สามารถแบ่งออกได้ 4 ปัจจัยย่อย คือ ปัจจัยในระบบจุลภาค (microsystems) ปัจจัยในระบบปฏิสัมพันธ์ (mesosystems) ปัจจัยในระบบภายนอก (exosystems) และ ปัจจัยในระบบมหภาค (macrosystems)

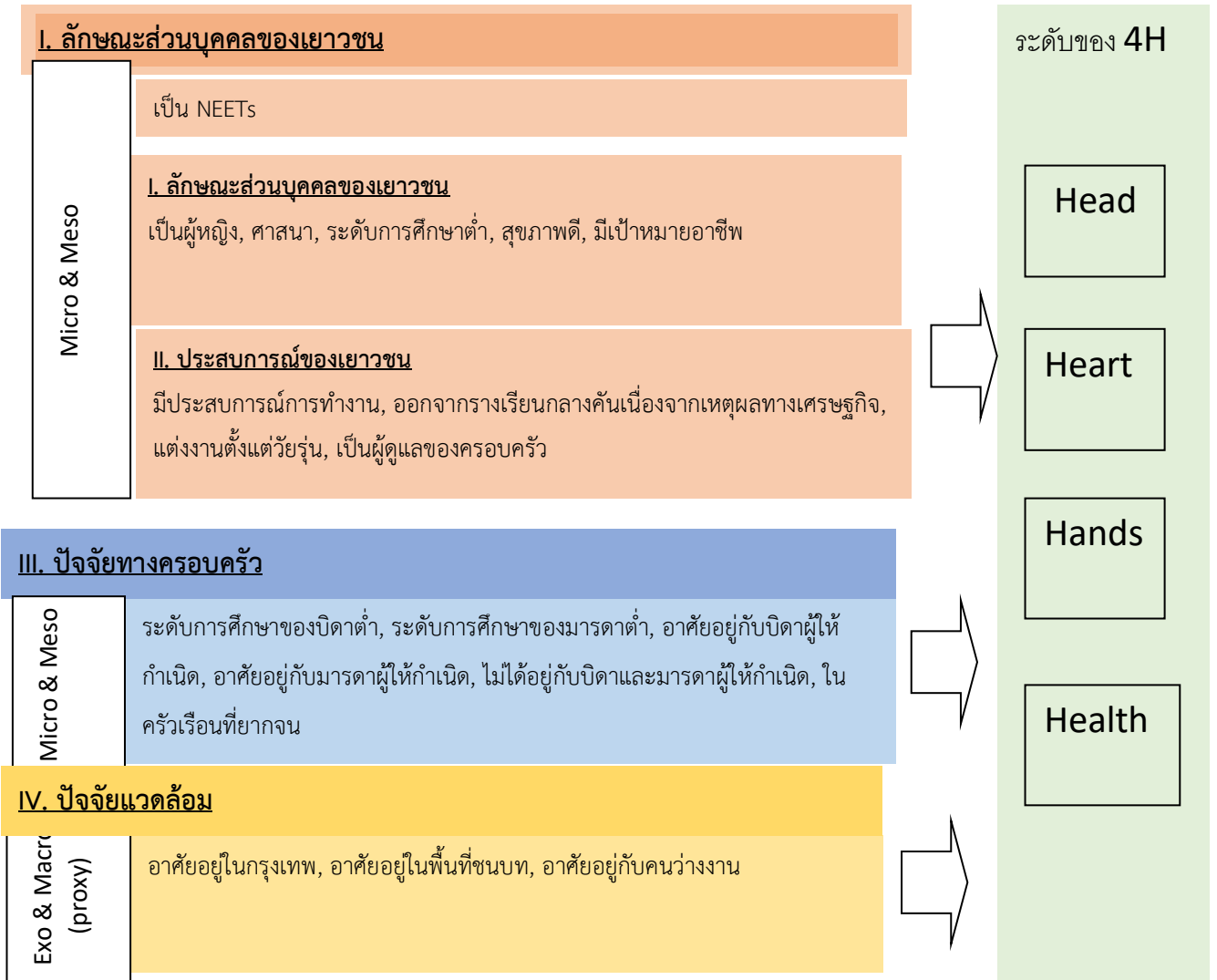
จากกรอบแนวคิดทฤษฎีข้างต้น สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดของปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้เยาวชนไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม (NEETs) ได้ตั้งแผนภาพ 5 นอกจากนี้ยังมีการวิเคราะห์อีกมุมมองคือกรณีที่สถานะ NEET อาจมีผลต่อระดับของ 4 H ดังแผนภาพ 6

รูป 5 กรอบแนวคิดของปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้มีสถานะ NEET

ที่มา: ประยุกต์จาก Hendricks, 1998 และ Bronfenbrenner, 1994 โดยผู้วิจัย

รูป 6 กรอบแนวคิดของสถานะ NEET ที่มีผลต่อ 4 H

ที่มา: ประยุกต์จาก Hendricks, 1998 และ Bronfenbrenner, 1994 โดยผู้วิจัย

4.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

โดยแบ่งออกเป็น

- (1) **พื้นฐานส่วนบุคคล** ประกอบด้วยเพศ ศาสนา ระดับการศึกษา เขตที่อยู่อาศัยในชนบท/ เมือง สุขภาพของเยาวชน ประสบการณ์ของเยาวชนในตลาดแรงงาน และแรงจูงใจ
- (2) **เหตุการณ์ในชีวิต** เช่นการแต่งงานในช่วงวัยรุ่น การออกจากโรงเรียนกลางคัน ซึ่งทำให้เกิดผลทางจิตวิทยา และการตัดสินใจในชีวิต เคยทำงานมาก่อนหรือไม่
- (3) **พื้นฐานทักษะชีวิตของเยาวชน** ผ่านทักษะ 4H

4.1.2 ปัจจัยครอบครัว

ปัจจัยด้านครอบครัวประกอบด้วย

- (1) การศึกษาของบิดามารดา
- (2) รูปแบบการเลี้ยงดู โดยพ่อเลี้ยงเดี่ยว แม่เลี้ยงเดี่ยว หรือไม่ได้อยู่กับบิดามารดา เยาวชนดูแลสมาชิกในครัวเรือนเป็นหลัก
- (3) ระดับรายได้ของครอบครัว

4.1.3 ปัจจัยแวดล้อม

- (1) ปัจจัยแวดล้อมทางสังคม โดยใช้ตัวแปรด้านพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่และจังหวัด รวมทั้งพื้นที่ในชนบท/ เมืองเป็นตัวแทนของตัวแปรความแตกต่างของลักษณะทางสังคม
- (2) ปัจจัยลักษณะตลาดแรงงานในครัวเรือนที่มีผู้ว่างงานอย่างน้อย 1 คนว่างงานบ่อย

4.2 วิธีการศึกษา

การศึกษานี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed method) แบบแผนแบบรองรับภายใน (Embedded Design) แบบแผนการวิจัยแบบนี้จะมีการจัดให้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณเป็นวิธีการหลัก และวิธีการเชิงคุณภาพเป็นวิธีการรอง เพื่อศึกษาหาปัจจัยที่ส่งผลให้เยาวชนเป็น NEET

4.2.1 วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ

4.2.1.1 วิธีการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้ฐานข้อมูลเชิงปริมาณทุติยภูมิ

(1) แหล่งข้อมูล

ฐานข้อมูลทุติยภูมิ โดยใช้การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ทั้งประเทศ โดยการเชื่อมฐานข้อมูลที่ทำการศึกษาในช่วงเวลาเดียวกันในช่วงไตรมาสที่ 1 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ อันได้แก่ การสำรวจความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของประชากร เพื่อทำการคำนวณกลุ่ม NEETs และเชื่อมกับการสำรวจการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารในด้านรายได้ของครัวเรือนเพื่อเชื่อมกับตัวแปรสถานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มเยาวชนคือประชากรไทยที่มีอายุ 15- 24 ปีทั้งประเทศปี พ.ศ. 2561 (ปีล่าสุด)

(2) แผนแบบการเลือกตัวอย่าง

แผนแบบการเลือกตัวอย่างที่ใช้เป็นแบบ Stratified Two – Stage Sampling โดยมีจังหวัดเป็นสตรatum และในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล เป็นตรatumย่อย ในการเลือกตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง (primary sampling stage) หน่วยตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง คือเขตแ่งนับ โดยรอบตัวอย่างสำหรับการเลือกหน่วยตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง ได้มาจากโครงการสำมะโนประชากร พ.ศ. 2553 ที่ได้มีการปรับปรุงให้มีความทันสมัย สำหรับการเลือกตัวอย่างขั้นที่สอง (secondary sampling stage) ครัวเรือนส่วนบุคคลและสมาชิก ในครัวเรือนกลุ่มบุคคลประเภท

คนงานเป็นหน่วย ตัวอย่างชั้นที่สองโดยกำหนดให้ 16 และ 12 ครั้วเรือนตัวอย่างต่อเขตแรงงานตัวอย่างในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล ตามลำดับ

(3) ข้อดีและข้อเสียของการใช้ฐานข้อมูลทุติยภูมิในการวิเคราะห์ Youth NEET

ฐานข้อมูลทุติยภูมิมีข้อดีคือมีการเก็บข้อมูลทั้งประเทศ ทุกจังหวัด อย่างไรก็ตาม มีข้อจำกัดที่จำนวนตัวแปรที่อาจจะละเลยตัวแปรที่สำคัญในโมเดลไปด้วย (Omitted Variable) โดยเฉพาะตัวแปรทางครอบครัว

นอกจากนี้ ฐานข้อมูลยังมีข้อจำกัดในด้านระยะเวลา ณ เวลานั้น เพราะไม่มีคำถามที่ชัดเจนว่าในปัจจุบันกำลังอบรมอยู่หรือไม่ แต่เป็นการถามในรอบปีที่ผ่านมา ในขณะที่คำถามด้านการทำงานและด้านการศึกษา มีความชัดเจนว่าเป็นระยะเวลาภายใน 7 วัน หรือ ณ ปัจจุบัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- คำถามด้านการทำงานใช้คำถามว่า “ระหว่าง 7 วัน ก่อนวันสัมภาษณ์ ... (ชื่อ) ... ได้ทำงานที่ก่อให้เกิดรายได้/เงินเดือน/ค่าจ้าง/ผลกำไร/ผลตอบแทนหรือได้ทำงานในฐานะช่วยธุรกิจของครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้างหรือไม่”
- คำถามด้านการศึกษาถามว่า (ชื่อ) ...ขณะนี้กำลังเรียนชั้นใด
- ในด้านคำถามในการอบรมซึ่งจะรวมการอบรมในรอบปีที่ผ่านมา ไม่ได้ระบุชัดเจนว่ารวมถึงการอบรมในปัจจุบันด้วยหรือไม่ โดยในด้านการอบรมมีการใช้ตัวแทนในการวิเคราะห์การอบรมโดยใช้คำถามว่า “ในรอบปี ที่ผ่านมา ... (ชื่อ)...เคยได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ ในหลักสูตร/เรื่อง/ด้านใดด้านหนึ่งจำนวนกี่หลักสูตร”

(4) แนวทางการวิเคราะห์

วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนาและการวิเคราะห์ถดถอยเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ

4.2.1.2 วิธีการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้ฐานข้อมูลเชิงปริมาณปฐมภูมิ

(1) ประชากร ได้แก่

- ครั้วเรือนตัวแทนภาคในจังหวัดต่างๆ อิงตามข้อมูลการสำรวจความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของประชากรปี 2559 (ข้อมูลปีล่าสุดที่ได้มีการออกแบบเพื่อเก็บแบบสอบถาม) ตารางที่ 1 จึงได้แก่จังหวัดกรุงเทพมหานคร นครราชสีมา สงขลา เชียงใหม่ (อ้างอิงตามข้อเสนอ)นอกจากนี้ทางคณะวิจัยยังได้ขยายการเก็บข้อมูลไปยังจังหวัดชลบุรีเพื่อให้ครอบคลุมภาคตะวันออก และขยายไปยังจังหวัดปัตตานีตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิด้วย โดยเข้าบ้านจำนวนอย่างน้อย 2,000 ครัวเรือน
- เยาวชนอายุ 15 -24 ปี ของครั้วเรือนที่ตกสำรวจ โดยเข้าบ้านจำนวนอย่างน้อย 2,000 ครัวเรือน และคาดการณ์จำนวนเยาวชนไม่ต่ำกว่า 800 ตัวอย่าง

(2) เครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถาม)

1. การสร้างแบบสอบถาม ในส่วนของข้อมูลปฐมภูมิได้จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการนำแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและการทบทวนวรรณกรรม

การออกแบบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ 1. แบบสอบถามคร่าวๆ เพื่อ

ทราบข้อมูลสมาชิกคร่าวๆ สถานการณ์เรียน การทำงานและการอบรมของสมาชิกในคร่าวๆ และทราบข้อมูลรายได้และชุมชน

และ 2. แบบสอบถามเยาวชน โดยแบ่งโครงสร้างออกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยข้อคำถามส่วนใหญ่เป็นปัจจัยทางชีวภาพ อาทิ เพศ อายุ สุขภาพ ฯลฯ

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการทำงานและกิจกรรม โดยข้อคำถามจะเป็นลักษณะของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษาหรือฝึกอบรม

ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม โดยข้อคำถามจะเป็นปัจจัยเชิงนิเวศวิทยาการพัฒนามนุษย์

ส่วนที่ 4 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจและทัศนคติ โดยข้อคำถามจะเกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต “4H”

(แบบสอบถามที่เสร็จแล้วอยู่ในภาคผนวก 1 แบบสอบถามคร่าวๆ และภาคผนวก 2 แบบสอบถามเยาวชน)

2. ประชุมระดมสมองกับผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านทุนมนุษย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็ก ผู้เชี่ยวชาญด้านแรงงาน และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาเด็ก วันที่ 14 พฤษภาคม 2562 พร้อมทั้งทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ด้วยวิธีวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถาม (ผลแสดงในภาคผนวก 3)
3. ผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจมาปรับปรุงแก้ไข และนำไป Try-out ที่ศาลาธรรมสพน์เป็นแขวงแขวงหนึ่งในเขตทวีวัฒนา เดือนมิถุนายน 2562
4. เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามตามกระบวนการข้างต้นแล้ว ได้นำส่งคณะกรรมการพิจารณาการวิจัยในคน เพื่อพิจารณาพิทักษ์สิทธิและสวัสดิภาพของกลุ่มตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่ยอมรับในระดับชาติและระดับสากล

โดยได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยของคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2562 ตามใบรับรองโครงการวิจัยที่ 114.1/62 ทั้งนี้ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิทักษ์สิทธิ และปกป้องผลกระทบด้าน จริยธรรมที่อาจจะเกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง โดยจัดทำเอกสารชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของงานวิจัย ให้กลุ่มตัวอย่างรับทราบ ทั้งนี้โครงการวิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะกับผู้ที่สมัครใจตอบแบบสอบถามเท่านั้น ในระหว่างการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ที่จะละเว้นการตอบบางข้อคำถามที่ไม่ต้องการตอบ หรือขอหยุดการตอบแบบสอบถามได้ตลอดเวลา โดยการปฏิเสธการให้ข้อมูล

นี้ จะไม่มีผลใดๆ ต่อกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น โดยในการนำเสนอผลการศึกษา ผู้วิจัยจะนำเสนอในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างต่าง ๆ จะไม่มีข้อมูลใดที่สามารถเชื่อมโยงกลับไปถึงตัวผู้ให้ข้อมูลได้

สำหรับการสร้างเครื่องมือวัดทักษะชีวิต (4H) มีการสร้างเครื่องมือวิจัยซึ่งเป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและจิตวิทยา ได้แก่ แบบสอบถามรูปแบบเป้าหมายทักษะชีวิต โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหา โดยศึกษาจากแนวคิดเชิงทฤษฎี ทั้งนี้ เพื่อนำมาเป็นแนวทางและให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดของการวิจัย
2. สร้างแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Rating Scales) โดยมีทั้งข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบ ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนน จำนวน 5 ระดับจากน้อยที่สุดไปยังมากที่สุด
3. นำแบบสอบถามที่สร้างแล้ว ซึ่งประกอบด้วยข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบ เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5-7 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของ ความมุ่งหมายตามแนวคิดเชิงทฤษฎีและการใช้ภาษา โดยหาดัชนีความสอดคล้องเหมาะสมระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ทั้งนี้ ข้อคำถามที่มีค่าของดัชนีตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จะมีค่าความตรงของเนื้อหา รายข้อ (Item Content Validity) สูง ถ้าต่ำกว่า 0.5 จะต้องปรับปรุง
4. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทำการทดลองใช้ (Try out) กับ เยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนอย่างน้อย 30 คน แล้วนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient: α) ซึ่งต้องได้ค่าไม่ต่ำกว่า 0.7 (ถ้าได้ค่าต่ำกว่าก็จะต้องปรับปรุงข้อคำถาม หรือตัดบางข้อคำถามออก)
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

องค์ประกอบของแบบสอบถาม ได้พัฒนามาจาก สกล วรเจริญศรี (2550: 235 - 242) ที่ได้ทำการศึกษาทักษะชีวิตของนักเรียนวัยรุ่นร่วมกับองค์ประกอบทักษะชีวิตของ Mangrulkar; Whitman; & Posner (2001) ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยใช้แบบสอบถามปัญหา (Problem Checklist Questionnaire) Maxwell. 1981 (pp.64-65) เป็นฐานในการพัฒนาแบบสอบถาม

จากคำถาม 64 ข้อของ สกล วรเจริญศรี (2550: 235 - 242) ได้มีการจำแนกออกเป็น 8 กลุ่ม แล้วจึงประชุมระดมความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้แนะนำให้กระชับคำถามและลดคำถามลงเพื่อให้เหมาะสมกับช่วงอายุของเยาวชน (ตาราง 3) และผู้ทรงคุณวุฒิจึงได้ตรวจสอบความถูกต้อง (Validity) ด้วยวิธี IOC (ตาราง 4) ได้ทำการปรับปรุงแก้ไข และนำไป Try -out และตรวจค่าความเชื่อมั่น (ตาราง 5) (แบบสอบถามสำเร็จอยู่ในภาคผนวก 2)

ตารางที่ 3 ประเด็นของ 4H และคำถามในแบบสอบถาม

ประเด็น	คำถามในแบบสอบถาม	ข้อคำถามในแบบสอบถาม
Head ด้านการคิด (Thinking)		
ความสามารถในการให้บริการการเรียนรู้ ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการตัดสินใจ และความสามารถการเรียนรู้ที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ	ท่านค้นหาและรวบรวมข้อมูล ความรู้ต่างๆ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลายได้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตฯ ; ท่านปรึกษาผู้ที่มีประสบการณ์เมื่อมีปัญหาต่างๆ; ท่านแก้ปัญหาทุกเรื่องด้วยตนเอง	G101- G103
Head ด้านการจัดการ (Managing)		
ความสามารถในการฟื้นฟูกลับสู่สภาวะจิตใจที่สมดุล ความสามารถในการจัดเก็บ ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ ความสามารถในการจัดการและการวางแผน ความสามารถในการตั้งเป้าหมาย	ท่านจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายด้วยตนเอง; ท่านซื้อของตามความจำเป็น; เมื่อพบกับเหตุการณ์ที่ไม่เป็นตามที่คาดไว้ ท่านสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม	G104 – G106
Head ด้านความสัมพันธ์ (Relating)		
ความสามารถด้านการสื่อสาร ด้านความร่วมมือ ด้านสังคม ด้านการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และการยอมรับความแตกต่าง	ท่านรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติงานในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบ; ท่านให้ความร่วมมือทำงานกับผู้อื่นได้; ท่านไม่พุดคุยกับคนที่ไม่คุ้นเคย	G107 – G109
Head ด้านการดูแลเอาใจใส่ (Caring)		
การห่วงใยผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ ด้านการแบ่งปัน ช่วยเหลือ ด้านการรักษามิตรภาพ	ท่านให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ; คนที่ประสบความสำเร็จ เกิดจากดวงชะตาของคนนั้น; เมื่อท่านทำผิด ท่านยอมรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้น	G110 – G112
Hands ด้านการให้ (Giving)		
การอาสาสมัครช่วยเหลือชุมชน การมีภาวะผู้นำ การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง การสนับสนุนเสียสละในกลุ่ม)	ท่านทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์; เมื่อท่านทำกิจกรรมอย่างหนึ่งเพื่อสาธารณะประโยชน์แล้ว ท่านจะไม่ทำกิจกรรมนั้นต่อไป; ท่านร่วมบริจาคเงินสิ่งของตามกำลังของตนเอง	G113 - G115
ด้านการทำงาน (Working)		

ประเด็น	คำถามในแบบสอบถาม	ข้อคำถามในแบบสอบถาม
ด้านการจูงใจตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านทักษะทางการตลาด	ท่านมีเทคนิคในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ; ท่านมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ; ท่านไม่ทราบว่าตนเองสนใจประกอบอาชีพอะไร	G116 - G118
Health ด้านการเป็นอยู่ (Being)		
ความภาคภูมิใจในตนเอง ความรับผิดชอบในตนเอง การมีบุคลิกภาพที่ดี การจัดการความรู้สึกตนเอง ความมีระเบียบวินัยในตนเอง	ท่านรู้ข้อดีและพร้อมปรับปรุงข้อเสียของตนเอง; ท่านเคยมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับผู้อื่น; ท่านเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นได้	G119 - G121
Health ด้านการดำรงชีวิต (Living)		
การเลือกรูปแบบในการดำเนินชีวิตที่ดี และเหมาะสม การบริหารจัดการความเครียด การป้องกันโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ และความปลอดภัยส่วนบุคคลในเรื่องของการดูแลทรัพย์สินตนเอง	ท่านชอบรับประทานอาหารรสจัด เช่น เค็มจัด หวานจัด; ท่านออกกำลังกายสม่ำเสมอ; ท่านจะอยู่คนเดียวตลอดทั้งวันเมื่อรู้สึกเครียด	G122 - G124

ที่มา ผู้วิจัย

ตารางที่ 4 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามรูปแบบเป้าหมายทักษะชีวิต (4H)

ข้อ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
G101	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
G102	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G103	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G104	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G105	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G106	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G107	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G108	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G109	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G110	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G111	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
G112	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G113	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
G114	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G115	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G116	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G117	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G118	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G119	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G120	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G121	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G122	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
G123	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
G124	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่มา ผู้วิจัย

ตารางที่ 5 ค่าความเชื่อมั่น (RELIABILITY) ของข้อคำถามในแบบสอบถามรูปแบบเป้าหมายทักษะชีวิต (4H)

ข้อ	ค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha coefficient: α)
G101	0.847
G102	0.856
G103	0.853
G104	0.847
G105	0.863
G106	0.848
G107	0.852
G108	0.850
G109	0.837
G110	0.846
G111	0.836

ข้อ	ค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha coefficient: α)
G112	0.854
G113	0.860
G114	0.852
G115	0.865
G116	0.848
G117	0.856
G118	0.847
G119	0.848
G120	0.850
G121	0.846
G122	0.854
G123	0.852
G124	0.848
ค่าความเชื่อมั่นรวม	0.859

ทีมา ผู้วิจัย

(4) แผนแบบการเลือกตัวอย่าง

แผนแบบการเลือกตัวอย่างใช้จังหวัดเป็นสตราตัม และในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล เป็นตราตัมย่อย กรอบตัวอย่างสำหรับการเลือกหน่วยตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง ได้มาจากโครงการสำมะโนประชากรของแต่ละจังหวัดโดยการทำหนังสือขอสัมภาษณ์และขอข้อมูลไปยังจังหวัดเป้าหมาย และใช้การสุ่มอย่างง่ายในการการเลือกตัวอย่างขั้นที่สอง (secondary sampling stage) ในระดับหมู่บ้านในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล เพื่อเป็นตัวแทนของจังหวัด

ทั้งนี้ในการดำเนินการสำรวจข้างต้น กลุ่มตัวอย่างคือ เยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี ณ วันที่ได้มีการสำรวจ โดยมีพื้นที่ในการสำรวจทั้งหมด 4 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ นครราชสีมา และสงขลา (และขยายไปยังจังหวัดชลบุรีและปัตตานีตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ) การเลือกกลุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยเลือกชุมชน จำนวน 2 ชุมชน ในแต่ละจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยชุมชนที่อยู่ในเขตเทศบาล 2 ชุมชน และนอกเขตเทศบาล 2 ชุมชน (กรุงเทพมหานครและสงขลา จะมีการสำรวจชุมชนไทยมุสลิมเพิ่มเติม) โดยการเข้าครัวเรือนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนครัวเรือนในชุมชนนั้น

(5) วิธีการวิเคราะห์

การศึกษานี้จะทำการวิเคราะห์ปัจจัยโดยใช้ Probit Model ตัวแปรตามมีลักษณะการกระจายตัวแบบ Bernoulli distribution และมีความน่าจะเป็นอยู่ระหว่าง $p \in (0,1)$

$$probit(p) = \Phi^{-1}(p) = (P[Y = 1])$$

จากนั้น probit ของค่าเฉลี่ยจะถูกจำลองเป็นชุดค่าผสมเชิงเส้นของ covariates (regressors) X ดังนั้น จึงมีมีลักษณะ linear predictor ดังนี้

$$probit(p) = X\beta$$

โดย β เป็น vector ของ unknown parameters และ Predicted probability แล้วเป็นดังนี้

$$\hat{P}[Y_i = 1] = \Phi(X_i \cdot \hat{\beta})$$

4.2.1.2.1 ปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้มีสถานะ NEET

จากกรอบแนวคิดในหัวข้อ 4.1 มีตัวแปรตามเป็นมีเยาวชนเป็น NEET ให้ค่าเป็น 1 และเยาวชนที่ไม่เป็น NEET ให้ค่าเป็น 0 ตัวแปรต้นประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยแวดล้อมดังอธิบายในหัวข้อ 4.1 และรายละเอียดของตัวแปรต้นดังนี้

(1) ปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

- **พื้นฐานส่วนบุคคล** ประกอบด้วยเพศ (หญิง=1, อื่นๆ=0) ศาสนา (อิสลาม=1, อื่นๆ=0) ระดับการศึกษา (จบตั้งแต่ระดับมัธยมต้นหรือต่ำกว่า=1, อื่นๆ=0) สุขภาพของเยาวชน (ให้คะแนนสุขภาพของตนตั้งแต่ปานกลางถึงสูง) แรงจูงใจด้านอาชีพ (ทราบว่าสนใจประกอบอาชีพใดตั้งแต่ปานกลางถึงมากที่สุด=1, อื่นๆ=0) ท่านไม่ทราบว่าตนเองสนใจประกอบอาชีพอะไร
- **เหตุการณ์ในชีวิต** ประสบการณ์ของเยาวชนในตลาดแรงงาน (เคยทำงานมาก่อนหรือไม่=1, ไม่ใช่=0) การออกจากโรงเรียนกลางคันด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจ (ใช่=1, ไม่ใช่=0) การแต่งงานในช่วงวัยรุ่น (แต่งงานอายุต่ำกว่า 20 ปี=1, ไม่ใช่=0)

(2) ปัจจัยด้านครอบครัว ดังนี้

- **การศึกษาของบิดามารดา** (การศึกษาของพ่อจบตั้งแต่ระดับมัธยมต้นหรือต่ำกว่า=1, อื่นๆ=0) (การศึกษาของแม่จบตั้งแต่ระดับมัธยมต้นหรือต่ำกว่า=1, อื่นๆ=0)
- **รูปแบบการเลี้ยงดู** โดยพ่อเลี้ยงเดี่ยว (ใช่=1, อื่นๆ=0) แม่เลี้ยงเดี่ยว (ใช่=1, อื่นๆ=0) หรือไม่ได้อยู่กับบิดามารดา (ใช่=1, อื่นๆ=0) เยาวชนดูแลสมาชิกในครัวเรือนเป็นหลัก (7วันที่ผ่านมากิจกรรมหลักคือดูแลคนในครัวเรือน, ใช่=1, ไม่ใช่=0)
- **ระดับรายได้ของครอบครัว** (รายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่าตั้งแต่ 9,999 บาท) ซึ่งเป็นระดับรายได้ที่ถามผู้แทนครัวเรือน
- นอกจากนี้ยังมี**รายได้ที่เยาวชนให้คะแนนระดับฐานะครัวเรือน**ของตนว่ายากจน (ถ้าตอบเห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยมาก และเห็นด้วยมากที่สุด=1, อื่นๆ=0) และรายได้ใน Quintile สุดท้ายของรายได้ครัวเรือนทั้งหมด (ใช่=1, อื่นๆ=0)

(3) ปัจจัยแวดล้อม ดังนี้

- **ปัจจัยแวดล้อมทางสังคม** โดยใช้ตัวแปรด้านพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่และจังหวัด (อาศัยในกทม.=1, อื่นๆ=0) รวมทั้งพื้นที่ในชนบท/ เมือง (อาศัยในพื้นที่ชนบท.=1, อื่นๆ=0) เป็นตัวแทนของตัวแปรความแตกต่างของลักษณะทางสังคม
- **ปัจจัยลักษณะตลาดแรงงาน** ในครัวเรือนที่มีผู้ว่างงานอย่างน้อย 1 คนว่างงานและยังหางานอยู่ (มีอย่างน้อย 1 คนในครัวเรือนหางานอยู่ =1, อื่นๆ=0)

4.2.1.2.2 สถานะ NEET ที่มีผลต่อ 4 H

จากกรอบแนวคิดในหัวข้อ 4.1 ตัวแปรต้นให้เยาวชนเป็น NEET ให้ค่าเป็น 1 และเยาวชนที่ไม่เป็น NEET ให้ค่าเป็น 0

โดยตัวแปรตาม นำมาจากคำถามในแบบสอบถามของ 4H คือ Head Heart Hands Health ซึ่งในแต่ละข้อจะมีคำถามย่อยหัวข้อละ 6 ข้อและให้คะแนนข้อละ 1 ถึง 5 (ดังอธิบายในหัวข้อก่อนหน้านี้) ดังนั้นเมื่อเยาวชนแต่ละคนตอบแบบสอบถาม เยาวชนแต่ละคนจะมี H แต่ละ H ที่มีคะแนนตั้งแต่ 6 ถึง 30 คะแนนของแต่ละกลุ่ม H แล้วจึงคำนวณคะแนนในแต่ละกลุ่มในรูปแบบของร้อยละ และคำนวณโดยใช้ Multiple regression

4.2.2 วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยมีแนวทางการดำเนินงานเชิงคุณภาพ ด้วยแบบสัมภาษณ์ที่ได้พัฒนามาจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยกำหนดหัวข้อคำถามที่จะทำการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อมูลไว้

ล่วงหน้าแบบมีโครงสร้าง (Structural interviews) ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งเป็นลักษณะของคำถามปลายเปิด โดยมีแนวทางการสัมภาษณ์ 4 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. เหตุผล/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์
2. พื้นที่ในจังหวัดที่มีจำนวนเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษาหรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ น่าจะเป็นพื้นที่ใด
3. ใครคือผู้มีอิทธิพลต่อเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์
4. แนวทางแก้ไข/ส่งเสริม ตลอดจนแนวทงนโยบายต่างๆ ในทุกระดับของสังคม และโครงการในปัจจุบันที่ช่วยส่งเสริมให้เยาวชนกลับเข้าสู่การทำงาน หรือการศึกษา หรือฝึกอบรม และโครงการในอนาคต

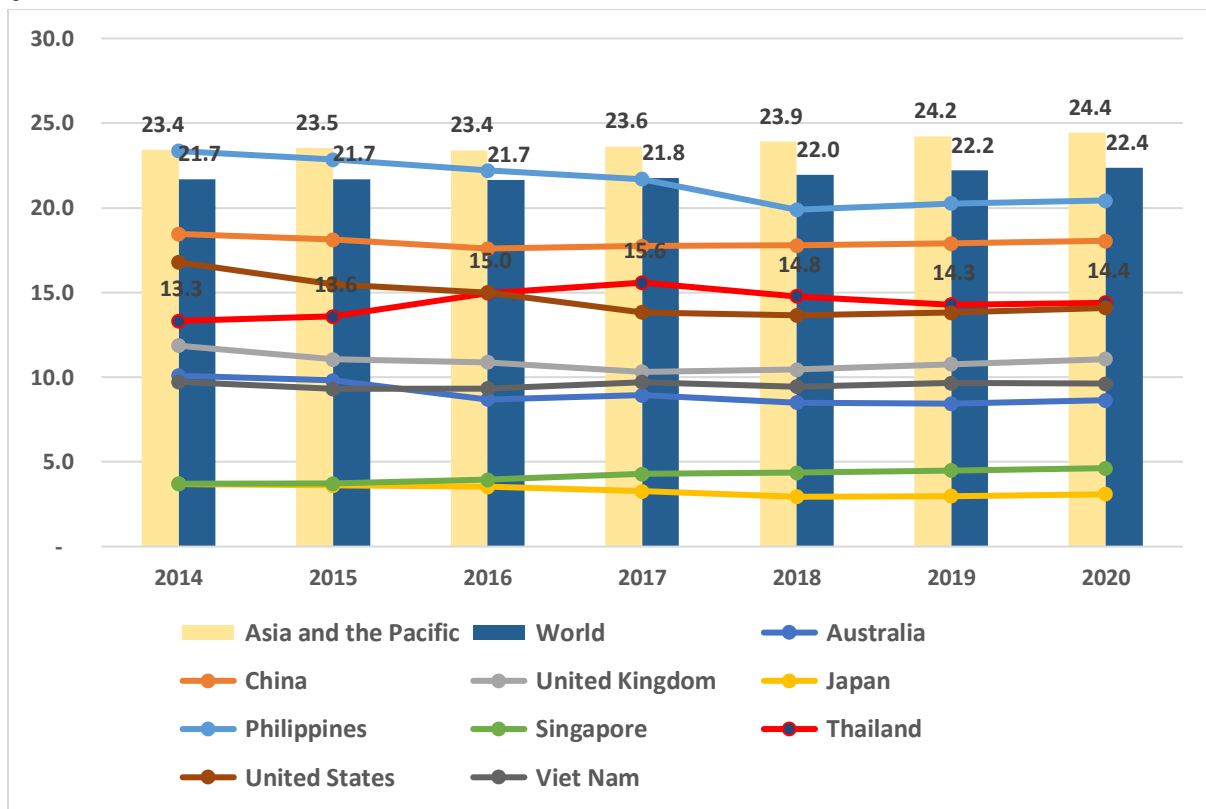
ผู้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเชิงคุณภาพของแต่ละจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด ฝ่ายพัฒนาสังคมประจำจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการ/ครูแนะแนวของสถาบันการศึกษา แรงงานจังหวัด ผู้นำ/ประธานชุมชน องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร

บทที่ 5 ผลการศึกษาเชิงปริมาณ: ข้อมูลทุติยภูมิ

5.1 ภาพรวม NEETโลก

จากการประมาณการณ์ของ ILO (2019) สัดส่วน NEETโดยเฉลี่ยของโลกคาดการณ์ว่าจะมีสัดส่วนที่ประมาณร้อยละ 22.4 ในขณะที่สัดส่วนของ NEETในประเทศเอเชียและแปซิฟิกสูงกว่าร้อยละ 24.4 โดยแนวโน้มค่อยๆเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ประเทศไทยมีสัดส่วนแนวโน้มค่อยๆเพิ่มขึ้น ในขณะที่หลายประเทศมีแนวโน้มลดลง เช่น ประเทศออสเตรเลีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น อัตรา NEETในพื้นที่เอเชียและแปซิฟิกสูงในพื้นที่เอเชียใต้ เช่น ประเทศอัฟกานิสถาน (รูป 7)

รูป 7 สัดส่วนของ NEETปี 2014 – 2020

Source ILOSTAT (2019) Share of youth not in employment, education or training (NEET) by sex and rural / urban areas-- ILO modelled estimates, Nov. 2019 (%)

ลักษณะของ Youth NEETs แตกต่างกันไปตามพื้นที่และลักษณะของพื้นที่ จากข้อมูลล่าสุดของ Eurostat ในแง่ของลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมการวิเคราะห์ของ EU-LFS เผยให้เห็นความแตกต่างจำนวนมากทั่วประเทศสมาชิก ในระดับยุโรปมีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

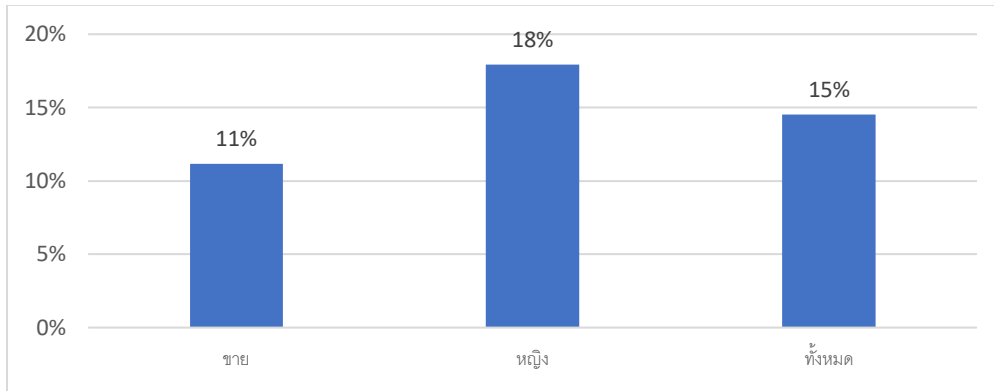
ในแง่ของการศึกษาในระดับยุโรปร้อยละ 39 ของเยาวชน (อายุ 15-29 ปี) มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ร้อยละ 47 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและร้อยละ 14 มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเป็นที่สังเกตทั่วประเทศสมาชิกเกี่ยวกับความสำเร็จการศึกษา ในประเทศเช่นสเปนมอลต้าและเยอรมนีมากกว่าร้อยละ 50 ของ NEETs มีระดับการศึกษาต่ำ แต่ในทางกลับกันในประเทศโปแลนด์กรีซและโครเอเชียมีมากกว่าร้อยละ 60 ของ NEET ที่ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ในที่สุดไนไซปรัสมากกว่าร้อยละ 30 ของ NEET ได้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้การกระจายของระดับการศึกษาระดับสูงระหว่างหลักสูตรทั่วไปและการศึกษาสายอาชีพและการฝึกอบรม (VET) พบว่ากลุ่ม NEETs ที่มีระดับการศึกษาที่มุ่งเน้น VET มีขนาดใหญ่กว่าผู้ที่มีคุณสมบัติทั่วไปมากขึ้น

5.2 ผลการวิเคราะห์ของการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ

5.3 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

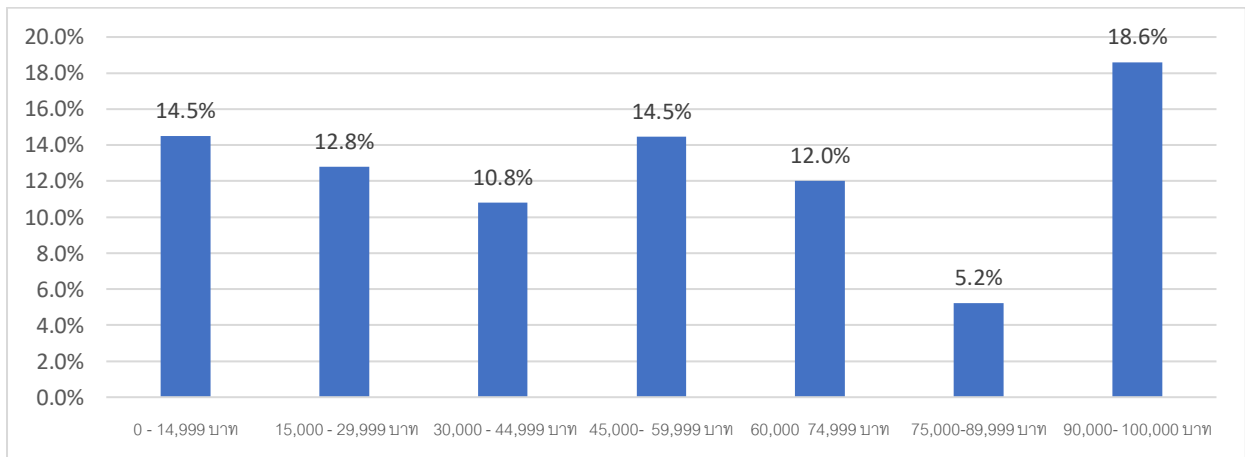
จากการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ทั้งประเทศ โดยการเชื่อมฐานข้อมูลที่ทำการสำรวจในช่วงเวลาเดียวกันในช่วงไตรมาสที่ 1 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ จากการสำรวจความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของประชากร การสำรวจการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารในครัวเรือน จากการศึกษาเชิงพรรณนาเบื้องต้น พบว่าในปี 2561 มีประเด็นความแตกต่างในด้านเพศ (รูป 8) อีกทั้งรายได้ครัวเรือนอาจจะแบ่งได้เป็นสามกลุ่มคือกลุ่มที่มีรายได้น้อย กลุ่มได้ปานกลางและกลุ่มรายได้สูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์เบื้องต้นในการพัฒนาแบบสอบถาม และยังพบประเด็นที่ควรทำการศึกษาต่อไปตามประเภทของการศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มสามัญหรือทางด้านอาชีวศึกษา และกลุ่มที่อาจจะจบกลางคัน

รูป 8 ร้อยละของเยาวชนที่เป็น NEETs จำแนกตามเพศ ปี 2561

ที่มา การสำรวจความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของประชากร การสำรวจการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารในครัวเรือน ปี 2561 และคำนวณโดยคณะวิจัย

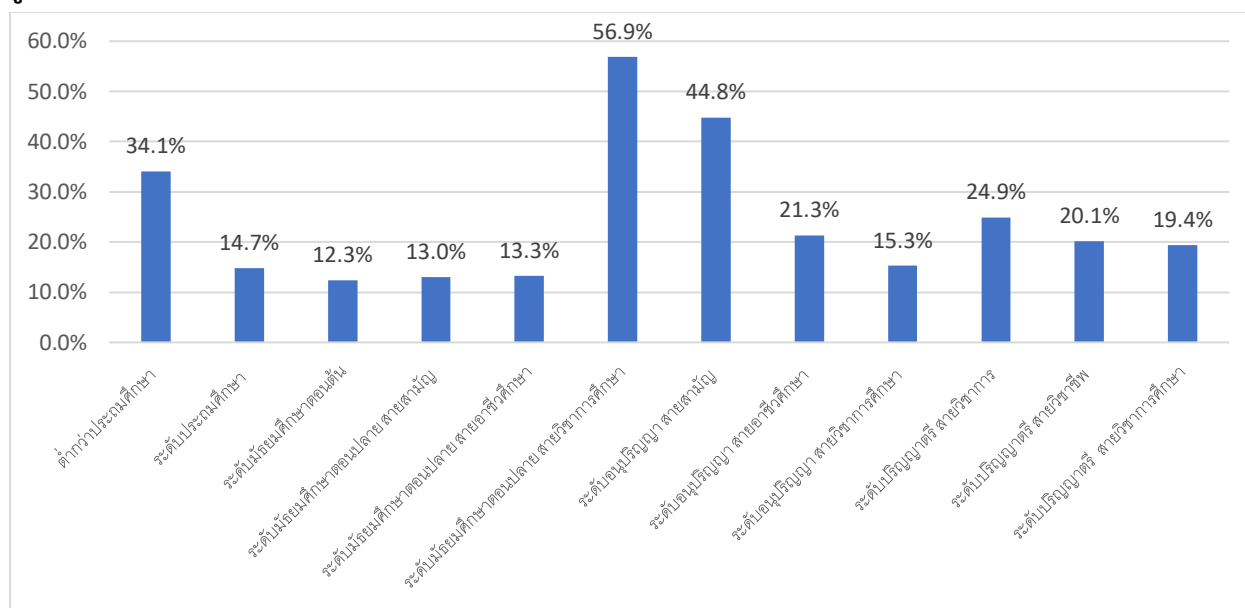
รูป 9 ร้อยละของเยาวชนที่เป็น NEETs และ รายได้ครัวเรือนปี 2561

หมายเหตุ คำถามจากแบบสำรวจ ICT โดยเป็นการสอบถามว่า ระหว่าง 12 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์ครัวเรือนของท่านมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่าใด

ที่มา การสำรวจความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของประชากร การสำรวจการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารในครัวเรือน ปี 2561 และคำนวณโดยคณะวิจัย

รูป 10 ร้อยละของเยาวชนที่เป็น NEETs ระดับการศึกษาที่สำเร็จ

ที่มา การสำรวจความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของประชากร การสำรวจการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารในครัวเรือน ปี 2561 และคำนวณโดยคณะวิจัย

บทที่ 6 ผลการศึกษาเชิงปริมาณ: ข้อมูลปฐมภูมิ

ในบทที่ผ่านมาแนะนำเสนอการวิเคราะห์เชิงปริมาณของข้อมูลปฐมภูมิ จากการสำรวจพื้นที่ โดยมีจังหวัดตัวแทนภาคที่พิจารณาจากจำนวนที่พบมากในแต่ละภาค ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดชลบุรีแทนภาคกลาง จังหวัดนครราชสีมาแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดสงขลาแทนภาคใต้ จังหวัดเชียงใหม่แทนภาคเหนือ และจังหวัดปัตตานีแทนสามจังหวัดชายแดนใต้ สํารวจจำแนกเป็นชุมชนเมืองและชุมชนชนบท โดยพื้นที่ในจังหวัดทางภาคใต้และกรุงเทพมหานคร จะมีการจำแนกเป็นชุมชนชาวพุทธและชุมชนมุสลิม

ในส่วนนี้ ประกอบด้วยการนำเสนอเป็นสองส่วน ประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนาในหัวข้อ 6.1 และการวิเคราะห์ด้วยโมเดลทางสถิติในหัวข้อ 6.2 ดังแสดงต่อไปนี้

6.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ผลการสำรวจข้อมูลครัวเรือนในพื้นที่ซึ่งเก็บข้อมูลปฐมภูมิครอบคลุมทั่วประเทศ ทั้งหมด 6 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี นครราชสีมา เชียงใหม่ สงขลา และปัตตานี ซึ่งได้ข้อมูลครัวเรือนทั้งหมด 2,206 ครัวเรือน ดังแสดงข้อมูลในตารางที่ 6

6.1.1. ลักษณะข้อมูลทั่วไปของครัวเรือน

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด ข้อมูลครัวเรือนของจังหวัดชลบุรีมากที่สุด ร้อยละ 23.2 รองลงมาคือ จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 63.1 นอกจากนี้ ยังพบว่า ในครัวเรือนมีคนพิการอยู่ด้วย ร้อยละ 7.5 และมีคนป่วยเรื้อรัง ร้อยละ 16.1 ขณะที่ต้องมีผู้ดูแลคนพิการ/ผู้ป่วยเรื้อรัง ร้อยละ 12.6

ตารางที่ 6 ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามลักษณะทั่วไป (N=2,206)

ลักษณะทั่วไป	ร้อยละ
1. จังหวัด	
กรุงเทพมหานคร	14.1
ชลบุรี	23.2
นครราชสีมา	23.1
เชียงใหม่	15.6
สงขลา	16.4
ปัตตานี	7.6
2. เขตที่อยู่อาศัย	

ลักษณะทั่วไป	ร้อยละ
ในเขตเทศบาล	63.1
นอกเขตเทศบาล	36.9
3. การมีคนพิการในครัวเรือน	
ไม่มี	91.3
มี	7.5
ไม่ทราบ/ไม่ตอบ	1.1
4. การมีคนป่วยเรื้อรังในครัวเรือน	
ไม่มี	83.0
มี	16.1
ไม่ทราบ/ไม่ตอบ	0.9
5. การมีผู้ดูแลคนพิการ/ผู้ป่วยเรื้อรัง	
ไม่มี	29.6
มี	12.6
ไม่ทราบ/ไม่ตอบ	1.2
ไม่เข้าข่าย (ไม่มีผู้พิการ/ไม่มีผู้ป่วย)	56.6
6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	
คนเดียว	8.3
2 คน	16.6
3 - 5 คน	58.9
ตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป	16.1

ที่มา: ผู้วิจัย

6.1.2 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี

ผลการสำรวจเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี ในพื้นที่ซึ่งเก็บข้อมูลปฐมภูมิ จะเป็นข้อมูลของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างจาก 6 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ นครราชสีมา ชลบุรี สงขลา ปัตตานี และกรุงเทพมหานคร โดยเป็นการสำรวจและเก็บข้อมูลที่ได้จาก 2,206 ครอบครัว พบว่า มีเยาวชนที่เข้าข่าย (อายุ 15-24 ปี) และสามารถเก็บข้อมูลได้ จำนวน 807 คน

สำหรับการนำเสนอข้อมูลจากผลการสำรวจเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จะประกอบไปด้วย 7 ส่วน ได้แก่ 1) ลักษณะข้อมูลทั่วไป 2) การเรียน การทำงาน และการฝึกอบรม 3) สภาพแวดล้อมของครอบครัว 4) ความคิดเห็นต่อการศึกษาและการทำงาน 5) รายได้ของครัวเรือน 6) รูปแบบเป้าหมายทักษะชีวิต (4H) และ 7) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอยู่ในสถานะ NEET โดยมีรายละเอียดตามลำดับ

6.1.2.1 ลักษณะการเรียน การทำงาน และการฝึกอบรมของเยาวชน

เยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี ที่มีคุณลักษณะของการเรียน การทำงาน และการฝึกอบรม ปรากฏในตารางที่ 7 และมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 7 ร้อยละของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จำแนกตามคุณลักษณะของการเรียน การทำงาน และการฝึกอบรม (N=807)

คุณลักษณะ	ร้อยละ
1. การเรียน	
กำลังเรียนอยู่	64.0
เลิกเรียนแล้ว	36.0
ไม่เคยเรียนเลย	0.1
2. การทำงาน	
ไม่ทำงาน	66.0
ทำงาน	34.0
3. การฝึกอบรม	
ไม่ได้ฝึกอบรม	96.0
กำลังฝึกอบรม	4.0
4. ไม่ได้กำลังเรียน ไม่ได้กำลังทำงาน และไม่ได้กำลังฝึกอบรม (NEET)	
ไม่อยู่ในสถานะ NEET	87.0
อยู่ในสถานะ NEET	13.0

ที่มา: ผู้วิจัย

จากผลการสำรวจข้อมูลจากเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี (ตารางที่ 7) พบว่า เมื่อพิจารณาเฉพาะเรื่องการเรียนหรือการศึกษา ส่วนใหญ่จะอยู่ในสถานะกำลังเรียนหนังสือ (ร้อยละ 64) เมื่อพิจารณาเฉพาะเรื่องการทำงาน จะพบว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานในช่วง 7 วัน ก่อนการสัมภาษณ์ (ร้อยละ 66) และเมื่อพิจารณาเฉพาะเรื่องการฝึกอบรมเพื่อนำไปใช้ในหารายได้จากการประกอบอาชีพ เกือบทั้งหมดไม่ได้อยู่ในช่วงการฝึกอบรมดังกล่าว (ร้อยละ 96)

เมื่อพิจารณาพร้อมกันทั้ง 3 สถานะดังกล่าวของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี ได้แก่ ไม่ได้กำลังเรียน ไม่ได้กำลังทำงาน และไม่ได้กำลังฝึกอบรม (NEET) จะพบว่า มีเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี ที่อยู่ในสถานะ NEET อยู่ร้อยละ 13

6.1.2.2 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของเยาวชน

สำหรับลักษณะข้อมูลทั่วไปของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จากตารางที่ 8 พบว่า เยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี ส่วนใหญ่พบในจังหวัดปัตตานี รองลงมาด้วยจังหวัดนครราชสีมา และชลบุรี และมีสัดส่วนของ NEET ในหญิงและชายประมาณร้อยละเท่าๆ กัน (ร้อยละ 13.0) พบ NEET อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 18) และพบสัดส่วน NEET ในกลุ่มที่นับถือ ศาสนาอิสลาม (ร้อยละ 17) นอกจากนี้ ยังพบว่า เยาวชนกลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแล้วและคู่สมรสอยู่ในครัวเรือนไม่ได้อบรม ไม่ได้เรียน ไม่ได้ทำงานถึงร้อยละ 38 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ร้อยละของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จำแนกตามลักษณะทั่วไป (n=807)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน			ร้อยละ		
	Not NEET	NEET	Not NEET	Not NEET	NEET	Total
1. จังหวัด						
กรุงเทพมหานคร	156	18	174	90.0	10.0	100
ชลบุรี	127	19	146	87.0	13.0	100
นครราชสีมา	94	17	111	85.0	15.0	100
เชียงใหม่	59	2	61	97.0	3.0	100
สงขลา	142	13	155	92.0	8.0	100
ปัตตานี	124	36	160	78.0	23.0	100
ทั่วประเทศ	702	105	807	87.0	13.0	100
2. เพศ						
ชาย	307	46	353	87.0	13.0	100
หญิง	395	59	454	87.0	13.0	100

3. เขตที่อยู่อาศัย						
ในเขตเทศบาล	486	57	543	90.0	10.0	100
นอกเขตเทศบาล	216	48	264	82.0	18.0	100
4. การนับถือศาสนา						
ไม่มีศาสนา/อื่นๆ	6	1	7	86.0	14.0	100
พุทธ	475	58	533	89.0	11.0	100
อิสลาม	221	46	267	83.0	17.0	100
5. สถานภาพสมรส						
โสด (ไม่เคยแต่งงาน)	638	70	708	90.0	10.0	100
แต่งงานแล้วและคู่สมรสอยู่ในครัวเรือน	52	32	84	62.0	38.0	100
แต่งงานแล้วและคู่สมรสไม่อยู่ในครัวเรือน	5	2	7	71.0	29.0	100
หย่า/เลิก/แยกกันอยู่	3	1	4	75.0	25.0	100

ที่มา: ผู้วิจัย

6.1.2.3 สภาพแวดล้อมของครอบครัว

ลักษณะสภาพแวดล้อมของครอบครัวเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จากผลการสำรวจสภาพแวดล้อมทางครอบครัวของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี พบว่า ครอบครัวส่วนใหญ่ไม่มีผู้ว่างงาน (ร้อยละ 62.0) และไม่ค่อยมีการว่างงานของสมาชิกในครอบครัว (ร้อยละ 63.9) และเมื่อพิจารณาลักษณะการอยู่อาศัยในครอบครัวกับพ่อและแม่ผู้ให้กำเนิดของเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่มีทั้งพ่อและแม่อยู่ด้วยกันมากที่สุด (ร้อยละ 65.2) รองลงมา คือ มีเฉพาะแม่อยู่ด้วย (ร้อยละ 17.8)

สำหรับผู้ดูแลหลักของเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เป็นแม่มากที่สุด (ร้อยละ 52.8) รองลงมา คือ พ่อ (ร้อยละ 27.1) และยังพบว่า เยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี ต้องดูแลตนเอง (ร้อยละ 2.7) ทั้งนี้ ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูที่เยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี ได้รับนั้น พบว่า ได้รับการเลี้ยงดูแบบให้มีอิสระ ตัดสินใจในเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผล มากที่สุด (ร้อยละ 69.2) รองลงมา คือ ได้รับการเลี้ยงดูแบบให้มีโอกาสทำสิ่งต่างๆ อย่างอิสระตามความต้องการของตนเอง (ร้อยละ 18.5) ดังแสดงในตารางที่ 9 และมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 9 ร้อยละของเยาวชนในกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จำแนกตามลักษณะสภาพแวดล้อมของครอบครัว

ลักษณะสภาพแวดล้อมของครอบครัว (n=807)	ไม่อยู่ในสถานะ NEETs (n=702)	อยู่ในสถานะ NEETs (n=105)
1. จำนวนผู้ว่างงานในครอบครัว		
ไม่มีผู้ว่างงาน	67.3	27.4
มี 1 คน	19.5	42.5
มี 2 คน	8.2	16.8
มี 3 คน ขึ้นไป	5.0	13.3
ทั้งหมด	100.0	100.0
2. ความถี่การว่างงานของสมาชิกในครอบครัว		
ไม่มีการว่างงานเลย	68.8	31.9
มีบ้างเล็กน้อย	20.1	38.1
มีบ้างปานกลาง	5.7	10.6
มีบ่อย	3.1	12.4
มีเป็นประจำ	2.3	7.1
ทั้งหมด	100.0	100.0
3. ลักษณะการอยู่อาศัยในครอบครัวกับพ่อและแม่ผู้ให้กำเนิด		
มีทั้งพ่อและแม่อยู่ด้วย	66.6	55.8
มีเฉพาะพ่ออยู่ด้วย	6.5	3.5
มีเฉพาะแม่อยู่ด้วย	16.8	24.8
ไม่มีทั้งพ่อและแม่อยู่ด้วย	10.1	15.9
ทั้งหมด	100.0	100.0
3. ผู้ดูแลหลักของตนเองในครอบครัว		
พ่อ	27.2	26.5
แม่	52.8	52.2
ปู่/ย่า/ตา/ยาย	9.6	9.7
พี่/น้อง	0.8	0.9
ญาติ	2.4	4.4
ผู้ปกครอง	1.6	0.9
ไม่มีผู้ดูแล (ดูแลตนเอง)	2.7	2.7
ไม่ทราบ/ไม่ตอบ	2.8	2.7

4. ลักษณะของการได้รับการอบรมเลี้ยงดู		
มีอิสระ ตัดสินใจในเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผล	69.6	66.4
มีกฎเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเข้มงวด	9.5	9.7
มีโอกาสทำสิ่งต่างๆ อย่างอิสระตามความต้องการของตนเอง	18.2	20.4
ทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องได้รับการดูแลหรือคำปรึกษา	2.6	2.7
ไม่ทราบ/ไม่ตอบ	0.1	0.9
ทั้งหมด	100.0	100.0

ที่มา: ผู้วิจัย

จากผลการสำรวจและจำแนกรายได้เฉลี่ยครัวเรือนออกเป็น 5 กลุ่ม เท่า ๆ กัน (แบบควินไทล์) โดยจัดเรียงตามรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนพบว่ากลุ่ม NEETs พบได้สูงทั้งกลุ่มรายได้ครัวเรือนต่ำ (กลุ่มควินไทล์ที่ 1 และ 2) และรายได้ครัวเรือนสูง (กลุ่มควินไทล์ที่ 5) โดยกลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนต่ำที่สุดมีสัดส่วนการมีสถานะ NEETs ถึงร้อยละ 20.6 และกลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนต่ำรองลงมาอยู่ที่ร้อยละ 15.5 ตามด้วยร้อยละ 9.8 ของกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนสูงที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสามารถพบสถานะกลุ่มที่เป็น NEETs ได้ทุกกลุ่มครัวเรือน ทั้งกลุ่มที่มีรายได้ต่ำและรายได้สูง (ตารางที่ 10)

นอกจากนี้ การสำรวจยังพบว่าเยาวชนหญิงมักมีสัดส่วนการเป็นสถานะ NEET มากกว่าเยาวชนชายโดยในกลุ่มที่ยากจน โดยเยาวชนหญิงในกลุ่มรายได้ครัวเรือนต่ำที่สุด (กลุ่มควินไทล์ที่ 1) มีสัดส่วนการเป็นสถานะ NEETs ถึงร้อยละ 22.9 ในขณะที่มีเยาวชนชายเป็นสถานะ NEETs ร้อยละ 18.2 ส่วนกลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนสูงมีร้อยละการมีสถานะ NEET ในเยาวชนชายมากกว่าเยาวชนหญิง โดยเยาวชนชายในกลุ่มรายได้ครัวเรือนสูงที่สุด (กลุ่มควินไทล์ที่ 5) มีสัดส่วนการเป็นสถานะ NEETs ร้อยละ 15.1 ในขณะที่มีเยาวชนหญิงเป็นสถานะ NEETs ร้อยละ 6.3 ซึ่งชี้ให้เห็นถึงกลุ่มเปราะบางในเยาวชนหญิงและชายแตกต่างกันในสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 ร้อยละของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 จำแนกตามกลุ่มควินไทล์ของรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนและร้อยละการเป็นสถานะ NEETs

	ร้อยละการเป็นสถานะ NEETs		ทั้งหมด
	เยาวชนชาย	เยาวชนหญิง	
กลุ่มควินไทล์ที่ 1	18.2%	22.9%	20.6%
กลุ่มควินไทล์ที่ 2	11.1%	18.1%	15.5%
กลุ่มควินไทล์ที่ 3	10.0%	8.3%	9.1%
กลุ่มควินไทล์ที่ 4	14.3%	4.9%	9.1%
กลุ่มควินไทล์ที่ 5	15.1%	6.3%	9.8%

ไม่ตอบ	8.2%	12.1%	10.2%
ทั้งหมด	13.0%	13.0%	13.0%

หมายเหตุ การจำแนกรายได้เฉลี่ยครัวเรือนได้แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม เท่า ๆ กัน โดยทั้ง 5 กลุ่ม มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยดังต่อไปนี้ ต่ำกว่า 9,999 บาท, 10,000-19,999 บาท, 24,999 บาท, 25,000 -44,999 บาท และ 45,000 บาทขึ้นไป

ที่มา: ผู้วิจัย

6.1.2.4 ความคิดเห็นต่อการศึกษาและการทำงาน

สำหรับหัวข้อนี้เป็นการสำรวจทัศนคติหรือความคิดเห็นของเยาวชนอายุ 15-24 ปี ในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาและการทำงาน จากตารางที่ 11 พบว่า เยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าระดับการศึกษาขั้นต่ำเพื่อให้ได้งานตามที่ต้องการนั้น คือ ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 43.5) และการศึกษามีส่วนช่วยให้ได้งานทำมากที่สุด (ร้อยละ 53.6)

ตารางที่ 11 ร้อยละของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษาและการทำงาน (n=807)

ความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษาและการทำงาน	อยู่ในสถานะ NEETs (n=105)	ไม่อยู่ในสถานะ NEETs (n=702)
ระดับการศึกษาขั้นต่ำ เพื่อให้ได้งานตามที่ต้องการ		
ประถมศึกษา	0.0	0.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	5.3	5.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	23.9	13.8
อาชีวศึกษา ปวช.	6.2	6.4
อาชีวศึกษา ปวส.	21.2	17.3
ปริญญาตรี	35.4	44.7
สูงกว่าปริญญาตรี	6.2	9.9
การศึกษาไม่สำคัญต่อการได้งานทำ	1.8	2.0
ทั้งหมด	100.0	100.0
การศึกษามีส่วนช่วยให้ได้งาน		
มีส่วนช่วยมาก	46.9	54.6
มีส่วนช่วยอยู่บ้าง	41.6	40.3
ไม่มีส่วนช่วยเลย	11.5	5.1

ทั้งหมด	100.0	100.0
---------	-------	-------

ที่มา: ผู้วิจัย

6.1.2.5 ทศนคติ

จากตารางที่ 12 พบว่า เยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ารระดับการศึกษาขั้นต่ำเพื่อให้ได้งานตามที่ต้องการนั้น คือ ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 43.5) และการศึกษาที่มีส่วนช่วยให้ได้งานทำมากที่สุด (ร้อยละ 53.6)

ตารางที่ 12 ร้อยละของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษาและการทำงาน (N=807)

ความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษาและการทำงาน	อยู่ในสถานะ NEETs (n=105)	ไม่อยู่ในสถานะ NEETs (n=702)
ระดับการศึกษาขั้นต่ำ เพื่อให้ได้งานตามที่ต้องการ		
ประถมศึกษา	0.0	0.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	5.3	5.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	23.9	13.8
อาชีวศึกษา ปวช.	6.2	6.4
อาชีวศึกษา ปวส.	21.2	17.3
ปริญญาตรี	35.4	44.7
สูงกว่าปริญญาตรี	6.2	9.9
การศึกษาไม่สำคัญต่อการได้งานทำ	1.8	2.0
ทั้งหมด	100.0	100.0
การศึกษามีส่วนช่วยให้ได้งาน		
มีส่วนช่วยมาก	46.9	54.6
มีส่วนช่วยอยู่บ้าง	41.6	40.3
ไม่มีส่วนช่วยเลย	11.5	5.1
ทั้งหมด	100.0	100.0

ที่มา: ผู้วิจัย

จากตารางที่ 10 พบว่า เยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ารระดับการศึกษาขั้นต่ำเพื่อให้ได้งานตามที่ต้องการนั้น คือ ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 43.5) และการศึกษาที่มีส่วนช่วยให้ได้งานทำมากที่สุด (ร้อยละ 53.6)

6.1.3 รูปแบบเป้าหมายทักษะชีวิต (4H) ของเยาวชน

ในการสำรวจรูปแบบเป้าหมายทักษะชีวิต (4H) ของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จะเป็นการสำรวจเกี่ยวกับเป้าหมายในการพัฒนาทักษะชีวิต (Targeting Life Skills Model) และแบ่งโมเดลทักษะชีวิตออกเป็นประเภทต่างๆ ซึ่งใช้คำย่อว่า 4H โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนทักษะชีวิตทั้งรายด้าน รายองค์ประกอบ และภาพรวม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ทักษะชีวิตสูงมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ทักษะชีวิตสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ทักษะชีวิตปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ทักษะชีวิตต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ทักษะชีวิตต่ำมาก

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจรูปแบบเป้าหมายทักษะชีวิตของเยาวชนอายุ 15-24 ปี ปรากฏในตารางที่ 13 ซึ่งเป็นตารางแสดงคะแนนทักษะชีวิตของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มที่อยู่ในสถานะ NEETs และไม่อยู่ในสถานะ NEETs ซึ่งพบว่า เยาวชนกลุ่มที่อยู่ในสถานะ NEETs มีคะแนนทักษะชีวิตโดยรวมเฉลี่ย ต่ำกว่าเยาวชนกลุ่มที่ไม่อยู่ในสถานะ NEETs นอกจากนี้ ยังพบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตแต่ละด้านของเยาวชนกลุ่มที่อยู่ในสถานะ NEETs ก็ยังคงมีคะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่าเยาวชนกลุ่มที่ไม่อยู่ในสถานะ NEETs เช่นกัน รวมทั้ง 8 องค์ประกอบ ก็พบว่า มีผลไปในทิศทางเดียวกันกับทักษะชีวิตทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าว

เมื่อพิจารณาในกลุ่มเยาวชนอายุ 15-24 ปี ที่อยู่ในสถานะ NEETs นั้น จะพบว่า มีคะแนนทักษะชีวิตด้าน Head ต่ำที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04) ซึ่งประกอบด้วยทักษะเกี่ยวกับการคิด เช่น ความสามารถในการให้บริการ การเรียนรู้ (Service Learning) ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) ความสามารถในการแก้ปัญหา (Problem Solving) ความสามารถในการตัดสินใจ (Decision Making) และความสามารถในการเรียนรู้ที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ (Learning to Learn) เป็นต้น ส่วนทักษะเกี่ยวกับการจัดการ เช่น ความสามารถในการฟื้นฟูกลับสู่สภาวะจิตใจที่สมดุล (Resiliency) ความสามารถในการจัดเก็บ (Keeping Records) ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ (Wise Use of Resources) ความสามารถในการจัดการและการวางแผน (Planning and Organizing) และความสามารถในการตั้งเป้าหมาย (Goal Setting) เป็นต้น

ส่วนคะแนนของทักษะชีวิตในระดับองค์ประกอบของเยาวชนกลุ่มที่อยู่ในสถานะ NEETs จะพบว่า องค์ประกอบด้านการดำรงชีวิต มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97) กล่าวคือ เยาวชนกลุ่ม NEETs จะมีทักษะต่ำในประเด็นเกี่ยวกับการเลือกรูปแบบในการดำเนินชีวิตที่ดี และเหมาะสม (Healthy Lifestyle Choices) การบริหารจัดการความเครียด (Stress Management) การป้องกันโรคมัยไข้เจ็บต่างๆ (Disease Prevention) และความปลอดภัยส่วนบุคคลในเรื่องของการดูแลทรัพย์สินตนเอง (Personal Safety)

ตารางที่ 13 คะแนนเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบทักษะชีวิต (4H) ของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-24 ปี จำแนกตามองค์ประกอบ (n=807) (ร้อยละ)

องค์ประกอบทักษะชีวิต (4H)	อยู่ในสถานะ NEETs (คะแนนเต็ม 100)			ไม่อยู่ในสถานะ NEETs (คะแนนเต็ม 100)		
	Mean	Max	Min	Mean	Max	Min
1. Head	60.8	93.4	33.4	62.8	90.0	30.0
การคิด	62.0	93.4	26.6	64.4	100.0	20.0
การจัดการ	59.6	100.0	33.4	61.4	100.0	20.0
2. Heart	69.0	90.0	46.6	70.4	100.0	40.0
ความสัมพันธ์	71.0	100.0	40.0	72.2	100.0	33.4
การดูแลเอาใจใส่	67.0	93.4	46.6	68.4	100.0	33.4
3. Hands	66.8	93.4	33.4	69.6	100.0	43.4
การให้	64.6	100.0	26.6	67.6	100.0	33.4
การทำงาน	69.0	100.0	20.0	71.4	100.0	26.6
4. Health	64.0	93.4	43.4	64.8	93.4	33.4
การเป็นอยู่	68.6	100.0	33.4	69.2	100.0	20.0
การดำรงชีวิต	59.4	93.4	26.6	60.4	100.0	20.0
รวม	65.2	84.2	51.6	66.8	86.6	48.4

ที่มา: ผู้วิจัย

6.1.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอยู่ในสถานะ NEET และไม่อยู่ในสถานะ NEET ของเยาวชน

สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอยู่ในสถานะ NEET ของเยาวชนอายุ 15-24 ปีในส่วนนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์โดยการทดสอบความสัมพันธ์แบบ t-test โดยผลการวิเคราะห์จำแนกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนและประสบการณ์ของเยาวชน ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวของเยาวชนและสภาพแวดล้อม และส่วนที่ 3 เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับ 4 H และการเป็นสถานะ NEET แล้วจึงทำการวิเคราะห์ในส่วนของโมเดลทางเศรษฐมิติในส่วนถัดไป (หัวข้อ 6.2)

6.1.4.1 ลักษณะส่วนบุคคลของเยาวชน ประสบการณ์ของเยาวชนและการอยู่ในสถานะ NEET ของเยาวชน

จากตารางที่ 14 เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ลักษณะส่วนบุคคลของเยาวชน กับการอยู่ในสถานะ NEET ของเยาวชนอายุ 15-24 ปี พบว่า เยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 จะอยู่ในสถานะ NEET น้อยกว่า เยาวชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า ม.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของเยาวชนและการอยู่ในสถานะ NEET โดยการทดสอบแบบที (n=807)

	เยาวชนอายุ 15-24 ปี	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	Sig. (2-tailed)
เพศ (หญิง =1; ชาย =0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.56	.496	0.015	0.988
	อยู่ในสถานะ NEET	105	.56	.499		
ศาสนา (อิสลาม =1; อื่นๆ =0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.32	.465	1.443	0.150
	อยู่ในสถานะ NEET	105	.44	.499		
ระดับการศึกษา (ต่ำกว่า ม.3 =1; สูงกว่า ม.3 =0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.53	.499	2.398	0.017*
	อยู่ในสถานะ NEET	104	.46	.501		

สุขภาพ (แข็งแรงมาก=1; แข็งแรงน้อย=0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.85	.358	0.842	0.400
	อยู่ในสถานะ NEET	105	.89	.320		
มีเป้าหมายอาชีพ (มีเป้าหมาย=1; ไม่มี=0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	0.21	.406	0.413	0.679
	อยู่ในสถานะ NEET	105	0.19	.395		

ที่มา: ผู้วิจัย

หมายเหตุ: ได้ทดสอบ Levene's Test for Equality of Variances แล้ว

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 15 เป็นการวิเคราะห์ประสพการณ์ของเยาวชน กับการอยู่ในสถานะ NEET ของเยาวชนอายุ 15-24 ปี พบว่า เยาวชนที่มีประสพการณ์การทำงานมาก่อน จะอยู่ในสถานะ NEET น้อยกว่าเยาวชนที่ไม่มีประสพการณ์การทำงาน เยาวชนที่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน จะอยู่ในสถานะ NEET มากกว่าเยาวชนที่ไม่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน อีกทั้งเยาวชนที่แต่งงานในช่วงวัยรุ่น จะอยู่ในสถานะ NEET มากกว่าเยาวชนที่ไม่ได้แต่งงานในช่วงวัยรุ่น และ เยาวชนที่ต้องดูแลคนในครอบครัว จะอยู่ในสถานะ NEET มากกว่าเยาวชนที่ไม่ต้องดูแลคนในครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบประสพการณ์ของเยาวชนและการอยู่ในสถานะ NEET โดยการทดสอบแบบที (N=807)

	เยาวชนอายุ 15-24 ปี	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	Sig. (2- tailed)
มีประสพการณ์ การทำงาน (ใช่ =1; อื่นๆ=0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.54	.498	3.592	.000*
	อยู่ในสถานะ NEET	105	.36	.483		
ออกจากโรงเรียน กลางคัน (ใช่ =1; อื่นๆ=0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.11	.309	-3.207	.002*
	อยู่ในสถานะ NEET	105	.25	.434		
	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.06	.229	-3.771	.000*

แต่งงานในช่วงวัยรุ่น (ใช่ =1; อื่นๆ =0)	อยู่ในสถานะ NEET	105	.21	.409		
ดูแลคนในครอบครัว เป็นหลัก (ใช่ =1; อื่นๆ 0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.05	.209	-3.510	.000*
	อยู่ในสถานะ NEET	105	.18	.387		

ที่มา: ผู้วิจัย

หมายเหตุ: ได้ทดสอบ Levene's Test for Equality of Variances แล้ว

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวกับการอยู่ในสถานะ NEET ของเยาวชนอายุ 15-24 ปี พบว่าระดับการศึกษาของบิดาและมารดา การที่เยาวชนอยู่กับมารดาเท่านั้น อีกทั้งการประเมินว่าบ้านยากจนมีผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบครอบครัวของเยาวชนและและการอยู่ในสถานะ NEET โดยการทดสอบแบบที (N=807)

	เยาวชนอายุ 15-24 ปี	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	Sig. (2- tailed)
ระดับการศึกษาของ บิดา (ต่ำกว่า ม.3 =1; สูงกว่า ม.3=0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	573	.57	.495	-3.266	.001*
	อยู่ในสถานะ NEET	79	.75	.438		
ระดับการศึกษาของ มารดา (ต่ำกว่า ม.3 =1; สูงกว่า ม.3=0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	590	.62	.487	-3.201	.002*
	อยู่ในสถานะ NEET	88	.77	.422		
อยู่กับพ่อเท่านั้น (ใช่ =1; อื่นๆ =0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.07	.253	1.438	.152
	อยู่ในสถานะ NEET	105	.04	.192		
อยู่กับมารดาเท่านั้น (ใช่ =1; อื่นๆ =0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.17	.372	-2.225	.028*
	อยู่ในสถานะ NEET	105	.27	.444		

ไม่อยู่กับพ่อแม่ (ใช่ =1; อื่นๆ =0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.10	.298	-1.682	.095
	อยู่ในสถานะ NEET	105	.16	.370		
บ้านยากจน (ประเมินว่าบ้าน ตนเองยากจน =1: อื่นๆ=0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.94	.237	1.961	.050*
	อยู่ในสถานะ NEET	105	.88	.331		

ที่มา: ผู้วิจัย

หมายเหตุ: ได้ทดสอบ Levene's Test for Equality of Variances แล้ว

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของเยาวชนกับการอยู่ในสถานะ NEET ของเยาวชนอายุ 15-24 ปี พบว่าการอยู่ในชนบท และอยู่ร่วมกับคนว่างงานมากกว่า 1 คนมีผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในการอยู่ในสถานะ NEET (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยแวดล้อมและการอยู่ในสถานะ NEET โดยการทดสอบแบบที (n=807)

	เยาวชนอายุ 15-24 ปี	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	Sig. (2-tailed)
อยู่ในกทม. (ใช่ =1; อื่นๆ =0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.22	.416	1.265	.208
	อยู่ในสถานะ NEET	105	.17	.379		
อยู่ในชนบท (ใช่ =1; อื่นๆ =0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.31	.462	-2.881	.005*
	อยู่ในสถานะ NEET	105	.46	.501		
อยู่กับครัวเรือนที่มีคน ว่างงานมากกว่า 1 คน (ใช่ =1; อื่นๆ =0)	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	.33	.470	-7.838	.000*
	อยู่ในสถานะ NEET	105	.71	.458		

ที่มา: ผู้วิจัย

หมายเหตุ: ได้ทดสอบ Levene's Test for Equality of Variances แล้ว

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6.1.4.3 ทักษะชีวิต (4H) และการอยู่ในสถานะ NEET ของเยาวชน

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีการสร้างเครื่องมือวิจัยที่ใช้วัดทักษะชีวิต (4H) ทั้ง 4 ด้านของเยาวชน ซึ่งเป็นแบบมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Rating Scales) โดยมีทั้งข้อคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบ (ดูในภาคผนวก 2 แบบสอบถามเยาวชน ส่วน G รูปแบบเป้าหมายทักษะชีวิต) จำนวนทั้งหมด 24 ข้อ (4 ด้านๆ ละ 6 ข้อ) ซึ่งมีระดับการวัดแบบจัดอันดับ (ordinal scale) แต่ปรับให้เป็นระดับการวัดแบบช่วง (interval scale) โดยมีคะแนนเต็ม 120 คะแนน (4 ด้านๆ ละ 30 คะแนน) และมีเกณฑ์ในการให้คะแนนแต่ละระดับดังนี้

ข้อคำถาม	คะแนนระดับความคิดเห็น/ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
เชิงบวก	1	2	3	4	5
เชิงลบ	5	4	3	2	1

ผลการศึกษา พบว่า คะแนนมาตรวัดทักษะชีวิต (4H) ของเยาวชนทั้งหมด (N=807) มีการกระจายของคะแนนตั้งแต่ 58 ถึง 104 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 80.00 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.138 สำหรับคะแนนมาตรวัดทักษะชีวิตแต่ละด้านของเยาวชนทั้งหมด เป็นดังนี้

- ทักษะชีวิตด้าน HEAD ของเยาวชนมีการกระจายของคะแนนตั้งแต่ 9 ถึง 28 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.80 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.946
- ทักษะชีวิตด้าน HEART ของเยาวชนมีการกระจายของคะแนนตั้งแต่ 12 ถึง 30 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.05 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.593
- ทักษะชีวิตด้าน HANDS ของเยาวชนมีการกระจายของคะแนนตั้งแต่ 10 ถึง 30 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.75 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.133
- ทักษะชีวิตด้าน HEALTH ของเยาวชนมีการกระจายของคะแนนตั้งแต่ 10 ถึง 28 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.40 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.785

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิต (4H) กับการอยู่ในสถานะ NEET ของเยาวชนอายุ 15-24 ปี ในตารางที่ 18 พบว่า เยาวชนที่อยู่ในสถานะ NEET มีค่าเฉลี่ยของทักษะชีวิต (4H) ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่อยู่ในสถานะ NEET โดยเยาวชนที่อยู่ในสถานะ NEET มีคะแนนทักษะชีวิตเฉลี่ย 78.25 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่อยู่ในสถานะ NEET ที่มีคะแนนทักษะชีวิตเฉลี่ย 80.27 คะแนน เมื่อทำการทดสอบแบบที (t-test) พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างด้านต่างๆ ของการพัฒนาทักษะชีวิต (4H) ในแต่ละด้าน กับการอยู่ในสถานะ NEET ของเยาวชน พบว่าเมื่อใช้การทดสอบแบบที เยาวชนที่อยู่ในสถานะ NEET มีคะแนนทักษะชีวิตเฉลี่ย ด้าน HEAD และ HANDS ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่อยู่ในสถานะ NEET อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบทักษะชีวิต (4H) ของเยาวชนอายุ 15-24 ปี จำแนกตามการอยู่ในสถานะ NEET โดยการทดสอบแบบที (n=807)

ทักษะชีวิต	เยาวชนอายุ 15-24 ปี	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	Sig.
4H	อยู่ในสถานะ NEET	105	78.25	8.131	2.378	0.018*
	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	80.27	8.113		
HEAD	อยู่ในสถานะ NEET	105	18.28	3.106	1.945	0.050*
	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	18.87	2.916		
HEART	อยู่ในสถานะ NEET	105	20.71	2.344	1.443	0.150
	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	21.11	2.626		
HANDS	อยู่ในสถานะ NEET	105	20.07	3.083	2.398	0.017*
	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	20.85	3.129		
HEALTH	อยู่ในสถานะ NEET	105	19.19	2.852	0.842	0.400
	ไม่อยู่ในสถานะ NEET	702	19.44	2.776		

ที่มา: ผู้วิจัย

หมายเหตุ: * 95% Significant

6.2 การวิเคราะห์โมเดลทางสถิติ

6.2.1 ปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้มีสถานะ NEET

ในส่วนนี้ มีการวิเคราะห์โดยใช้ Probit Model ดังระบุในหัวข้อ 4.2.1 วิธีการศึกษา โดยมีตัวแปรตามคือสถานะของเยาวชนที่เป็น NEET ให้ค่าเป็น 1 และเยาวชนที่ไม่เป็น NEET ให้ค่าเป็น 0 ได้นำเสนอผลการศึกษาในตารางที่ 19 นำเสนอโดยใช้ชุดตัวแปรเดียวกัน ยกเว้นตัวแปรความยากจนของครัวเรือนซึ่งใช้แตกต่างกัน โมเดลแรก ใช้ข้อมูลรายได้ครัวเรือนจากแบบสอบถามครัวเรือนซึ่งตัวแทนครัวเรือนเป็นผู้ตอบ ในขณะที่โมเดลที่สองมาจากคำถามที่ถามเยาวชนถึงสถานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือนซึ่งแสดงถึงการประเมินอัตวิสัยของแรงกดดันทางเศรษฐกิจของครัวเรือน (Subjective assessment of economic pressure) ของเยาวชนเอง ซึ่งผลการศึกษาโดยรวมพบว่าค่อนข้างมีความสอดคล้องกัน

ผลการศึกษาพบว่า เมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆแล้ว ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ส่งผลให้เยาวชนอายุ 15-24 ปี อยู่ในสถานะ NEET อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เพศ ศาสนา ระดับการศึกษา การมีประสบการณ์การทำงานมาก่อน การต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน การแต่งงานในวัยรุ่น การต้องรับผิดชอบในการดูแลคนในครอบครัว ลักษณะการอยู่อาศัยในครอบครัวที่มีแต่เฉพาะแม่อยู่ด้วย และอาศัยอยู่กับสมาชิกในครอบครัวที่ว่างงาน โดยมีนัยสำคัญทางเศรษฐกิจระดับ 0.05 ซึ่งปัจจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังนี้

เยาวชนหญิงมีโอกาสเป็น NEET น้อยกว่าเยาวชนชาย (Model 1 น้อยกว่าร้อยละ 5.5 และ Model 2 น้อยกว่าร้อยละ 6.2) เยาวชนที่นับถือศาสนาอิสลาม มีความน่าจะเป็นที่จะเป็น NEET มากกว่าเยาวชนที่นับถือศาสนาอื่นๆร้อยละ (Model 1 มากกว่าร้อยละ 9.1 และ Model 2 มากกว่าร้อยละ 8.0) ซึ่งการนับถือศาสนาเป็นปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่มีผลต่อการเป็น NEET โดยเฉพาะในศาสนาอิสลามในพื้นที่เน้นเรียนศาสนาและมีผลต่อการหางานทำที่ตียาก (งพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, 2558) นอกจากนี้ เยาวชนที่จบการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ลงมา มีความน่าจะเป็นที่จะเป็น NEET น้อยกว่าเยาวชนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป (Model 1 น้อยกว่าร้อยละ 12.8 และ Model 2 น้อยกว่าร้อยละ 11.2) แสดงให้เห็นว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาต้นลงมา มีความเสี่ยงในการเป็น NEET น้อยกว่า อย่างไรก็ตามคุณภาพของงานของผู้ที่จบการศึกษาต่ำ มักไม่เปิดโอกาสให้มีการสะสมทุนมนุษย์มากนัก

ในด้านปัจจัยด้านประสบการณ์ของเยาวชนนั้น พบว่าเยาวชนที่มีประสบการณ์การทำงานมีโอกาสในการเป็น NEET น้อยกว่าเยาวชนที่ไม่มีประสบการณ์การทำงาน (Model 1 ลดลงร้อยละ 18.2 และ Model 2 ลดลงร้อยละ 16.4)

เยาวชนที่ออกจากโรงเรียนกลางคันด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจมีโอกาสที่จะเป็น NEET มากกว่าเยาวชนกลุ่มอื่นๆ (Model 1 มากกว่าร้อยละ 9.1 และ Model 2 มากกว่าร้อยละ 7.1) ขณะที่ เยาวชนที่แต่งงานเมื่ออายุต่ำกว่า 20 ปีมีโอกาสในการเป็น NEET เมื่อเทียบกับกลุ่มอื่นๆมากกว่า (Model 1 มากกว่าร้อยละ 17.5 และ

Model 2 มากกว่าร้อยละ 15.5) และ เยาวชนที่ดูแลสมาชิกในครัวเรือนเป็นหลักมีโอกาสในการเป็น NEET มากกว่าเยาวชนกลุ่มอื่นๆ (Model 1 มากกว่าร้อยละ 11.0 และ Model 2 มากกว่าร้อยละ 12.2) รวมไปถึง เยาวชนที่อยู่อาศัยกับแม่ผู้ให้กำเนิดมีความน่าจะเป็นในการเป็น NEET มากกว่าเยาวชนกลุ่มอื่นๆ (Model 1 มากกว่าร้อยละ 9.6 และ Model 2 มากกว่าร้อยละ 8.3) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Furlong (2006) และ Brunello and De Paola (2014)

นอกจากนี้ โอกาสในตลาดแรงงานอันได้แก่ เยาวชนที่ครอบครัวมีผู้ว่างงานตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปมีโอกาสเป็น NEET มากขึ้นเมื่อเทียบกับเยาวชนที่อยู่กับครัวเรือนที่ไม่มีผู้ว่างงานเลย (Model 1 มากกว่าร้อยละ 12.3 และ Model 2 มากกว่าร้อยละ 12.4) ซึ่งตัวแปรนี้เป็นตัวแปรแทน (proxy) ของสภาวะการจ้างงานในพื้นที่

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เป็น NEET ด้วย PROBIT MODEL (แสดงด้วย MARGINAL EFFECTS)

	Model 1			Model 2		
	dy/dx	Std. Err.	P> z	dy/dx	Std. Err.	P> z
I. ลักษณะส่วนบุคคลของเยาวชน						
เป็นผู้หญิง	-0.055***	0.025	0.031	-0.062***	0.025	0.012
ศาสนา	0.091***	0.025	0.000	0.080***	0.024	0.001
ระดับการศึกษาต่ำ	-0.128***	0.027	0.000	-0.112***	0.025	0.000
สุขภาพดี	0.057	0.039	0.147	0.025	0.035	0.475
มีเป้าหมายอาชีพ	-0.024	0.031	0.453	-0.030	0.030	0.317
II. ประสบการณ์ของเยาวชน						
มีประสบการณ์การทำงาน	-0.182***	0.028	0.000	-0.164***	0.026	0.000
ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากเหตุผลทางเศรษฐกิจ	0.091**	0.036	0.011	0.071**	0.033	0.035
แต่งงานตั้งแต่อายุรุ่น	0.175***	0.041	0.000	0.155***	0.037	0.000
III. ปัจจัยทางครอบครัว						
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	0.015	0.031	0.633	0.020	0.030	0.491
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	0.056*	0.031	0.072	0.039	0.030	0.191
อาศัยอยู่กับบิดาผู้ให้กำเนิด	0.006	0.053	0.909	-0.004	0.053	0.947
อาศัยอยู่กับมารดาผู้ให้กำเนิด	0.096***	0.030	0.001	0.083***	0.028	0.003
ไม่ได้อยู่กับบิดา มารดาผู้ให้กำเนิด	-0.035	0.048	0.464	-0.033	0.046	0.468
ในครัวเรือนที่ยากจน (จากแบบสอบถามครัวเรือน)	0.015	0.029	0.606			

ในครัวเรือนที่ยากจน (การประเมินตนเองของเยาวชน)				0.034	0.048	0.477
เป็นผู้ดูแลของครอบครัว	0.110***	0.039	0.005	0.122***	0.038	0.001
IV. ปัจจัยแวดล้อม						
อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ	0.005	0.036	0.894	0.002	0.034	0.942
อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบท	0.030	0.027	0.269	0.049*	0.026	0.059
อาศัยอยู่กับคนว่างงาน	0.123***	0.024	0.000	0.124***	0.023	0.000
จำนวน (N)	534			606		
LR Chi2	126.25			126.71		
Prob> Chi2	0.00			0.00		
Pseudo R2	0.3192			0.2842		
Log likelihood	-134.64			-159.56		

ที่มา ผู้วิจัย

หมายเหตุ *** 99% Significant, ** 95% Significant, *90% significant

ผลการศึกษาในตารางที่ 20 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เป็น NEET ด้วย Probit model (แสดงด้วย Marginal effects) จำแนกตามรายได้ครัวเรือนโดยแบ่งเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มรายได้ครัวเรือนต่ำ และกลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนปานกลางถึงรวย ผลการศึกษาโดยทั่วไป สอดคล้องกับภาพรวม แต่มีหลายปัจจัยที่ให้ผลระหว่างครัวเรือนกลุ่มจน และกลุ่มปานกลางถึงรวยไม่เหมือนกัน

ผลการศึกษาพบว่า เมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆแล้ว ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ส่งผลให้เยาวชนอายุ 15-24 ปี อยู่ในสถานะ NEET อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา การมีประสบการณ์การทำงานมาก่อน การแต่งงานในวัยรุ่น การต้องรับผิดชอบในการดูแลคนในครอบครัว และอาศัยอยู่กับสมาชิกในครอบครัวที่ว่างงานในทิศทางเดียวกับภาพรวม

เป็นที่น่าสังเกตว่า นอกจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ในกลุ่มรายได้ครัวเรือนต่ำ การถือศาสนาอิสลามทำให้กลุ่มเยาวชนมีโอกาสในการเป็น NEET สูงกว่ากลุ่มเยาวชนศาสนาอื่นๆ เป็นร้อยละ 10.9 และเยาวชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทมีโอกาสในการเป็น NEET มากกว่าเยาวชนที่อาศัยในพื้นที่เมืองร้อยละ 8.6

นอกจากนี้ ปัจจัยที่เยาวชนอาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีแต่เฉพาะแม่อยู่ด้วยมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มรายได้ครัวเรือนต่ำต่างจากกลุ่มรายได้ครัวเรือนสูงกว่าที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยในกลุ่มรายได้ครัวเรือนต่ำ เยาวชนที่อยู่อาศัยในครอบครัวที่มีแต่เฉพาะแม่อยู่ด้วยมีโอกาสอยู่ในสถานะ NEET สูงกว่าเยาวชนกลุ่มอื่นๆ ถึงร้อยละ 12.1

ยิ่งไปกว่านั้น การที่กลุ่มเยาวชนระบุว่าออกเนื่องจากสาเหตุทางเศรษฐกิจ ยังมีนัยสำคัญทางสถิติที่ทำให้มีโอกาสเป็น NEET สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ โดยเยาวชนภายในกลุ่มรายได้ครัวเรือนกลางและสูงนั้นมีโอกาสเป็น NEET สูงกว่าเยาวชนกลุ่มอื่นๆ ถึงร้อยละ 13.2 ต่างจากกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ทางคุณภาพว่าในกลุ่มเยาวชนที่เป็น NEET กลุ่มหนึ่ง ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในการดำรงชีพ ทำให้ไม่เห็นความจำเป็นในการทำงานหรือการเรียนอย่างต่อเนื่อง จริงจัง

แนวทางการดึงเยาวชนให้ออกจากสถานะการเป็น NEET จึงต้องคำนึงถึงกลุ่มเปราะบางทางการเงิน ความเปราะบางของครอบครัว ความเปราะบางทางสังคม ซึ่งมีหลากหลายวิธี แต่ต้องเน้นการสร้างโอกาสและระบบสนับสนุนช่วงเปลี่ยนผ่านในชีวิตทั้งในส่วนของตัวเยาวชนเอง ผนวกไปกับการส่งเสริมศักยภาพทั้งครอบครัวและปัจจัยทางสังคม และการพัฒนาศักยภาพและความเป็นอยู่ของเยาวชนในระยะยาว (OECD, 2016)

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เป็น NEET ด้วย PROBIT MODEL (แสดงด้วย MARGINAL EFFECTS) จำแนกตามรายได้ครัวเรือน

	Poor ควินไทล์ที่ 1-2			Mid-rich ควินไทล์ที่ 3-5		
	dy/dx	Std. Err.	P> z	dy/dx	Std. Err.	P> z
I. ลักษณะส่วนบุคคลของเยาวชน						
เป็นผู้หญิง	-0.067*	0.036	0.058	-0.064*	0.035	0.067
ศาสนา	0.109***	0.034	0.002	0.051	0.034	0.135
ระดับการศึกษาต่ำ	-0.109***	0.035	0.002	-0.131***	0.037	0.000
สุขภาพดี	0.004	0.047	0.937	0.099	0.073	0.174
มีเป้าหมายอาชีพ	-0.059	0.044	0.176	0.017	0.042	0.688
II. ประสบการณ์ของเยาวชน						
มีประสบการณ์การทำงาน	-0.173***	0.036	0.000	-0.150***	0.039	0.000
ออกจากโรงเรียนกลางคัน เนื่องจากเหตุผลทางเศรษฐกิจ	0.043	0.052	0.407	0.132***	0.047	0.005
แต่งงานตั้งแต่วัยรุ่น	0.189***	0.054	0.000	0.161***	0.056	0.004
III. ปัจจัยทางครอบครัว						
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	0.049	0.044	0.263	-0.016	0.038	0.677
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	0.032	0.044	0.469	0.034	0.039	0.383
อาศัยอยู่กับบิดาผู้ให้กำเนิด	0.085	0.067	0.206	0.000	(omitted)	
อาศัยอยู่กับมารดาผู้ให้กำเนิด	0.121***	0.038	0.002	0.043	0.047	0.366

ไม่ได้อยู่กับบิดา มารดาผู้ให้กำเนิด	-0.031	0.063	0.626	-0.097	0.093	0.296
เป็นผู้ดูแลของครอบครัว	0.102*	0.054	0.059	0.116**	0.055	0.036
IV. ปัจจัยแวดล้อม						
อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ	0.018	0.056	0.742	-0.008	0.042	0.851
อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบท	0.086**	0.037	0.019	0.003	0.043	0.938
อาศัยอยู่กับคนว่างงาน	0.126***	0.033	0.000	0.122***	0.032	0.000
จำนวน (N)	352			241		
LR Chi2	78.35			62.47		
Prob> Chi2	0.0000			0.0000		
Pseudo R2	0.2723			0.4115		
Log likelihood	-104.676			-44.664		

ที่มา ผู้วิจัย

หมายเหตุ *** 99% Significant, ** 95% Significant, *90% significant

6.2.2 สถานะ NEET ที่มีผลต่อ 4 H

จากกรอบแนวคิด ในหัวข้อ 4.1 กรณีที่สถานะ NEET อาจมีผลต่อระดับของ 4 H โดยตัวแปรตาม นำมาจากคำถามในแบบสอบถามของ 4H คือ Head Heart Hands Health ในแต่ละข้อจะมีคำถามย่อยหัวข้อละ 6 ข้อ และให้คะแนนข้อละ 1 ถึง 5 ดังนั้น เยาวชนแต่ละคนจะมีคะแนนตั้งแต่ 6 ถึง 30 คะแนนของแต่ละกลุ่ม H แล้วจึงคำนวณคะแนนในแต่ละกลุ่มในรูปของร้อยละ และคำนวณโดยใช้ Mutiple regression

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างเยาวชนที่เป็น NEET และไม่ได้เป็น NEET ต่อทักษะ 4H ด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติกลับพบผลที่เหมือน/แตกต่างในแต่ละด้านดังนี้ (ตารางที่ 21)

1) Head

ในการวัดทักษะทางด้าน Head งานศึกษาได้มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อดังนี้ 1) ท่านค้นหาและรวบรวมข้อมูล ความรู้ต่างๆ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลายได้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตฯลฯ, 2) ท่านปรึกษาผู้ที่มีประสบการณ์เมื่อมีปัญหาต่างๆ, 3) ท่านแก้ปัญหาทุกเรื่องด้วยตนเอง, 4) ท่านจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายด้วยตนเอง, 5) ท่านซื้อของตามความจำเป็น, 6) เมื่อพบกับเหตุการณ์ที่ไม่เป็นตามที่คาดไว้ ท่านสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกให้คะแนนตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ไปจนถึง 5 (มากที่สุด) ซึ่งแสดงว่า

คะแนนรวมจะมีค่าต่ำสุดที่ 6 และค่าสูงสุดที่ 30 ซึ่งผลจากการประมาณการด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติพบว่า กลุ่มเยาวชนที่เป็น NEET จะมีระดับคะแนนทางในด้าน Head นี้ที่ต่ำกว่ากลุ่มเยาวชนที่ไม่ได้เป็น NEET (ประมาณ 1.932 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลทางลบต่อคะแนนในด้าน Head นี้ ได้แก่ การที่เยาวชนนั้นจะต้องแต่งงานตั้งแต่อายุน้อย (และอาจส่งผลทำให้ต้องออกจากระบบการศึกษา) ซึ่งส่งผลต่อคะแนนที่ลดลงถึง 3.425 คะแนน นอกจากนี้ถ้าเยาวชนที่ต้องอยู่อาศัยกับแม่เลี้ยงเดี่ยวผู้ให้กำเนิดก็จะมีคะแนนในด้าน Head นี้ที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยเช่นกัน (ลดลง 1.691 คะแนน)

ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางด้านบวกต่อด้าน Head ได้แก่ ปัจจัยทางด้านเพศ โดยเยาวชนเพศหญิงจะมีคะแนนที่สูงกว่าเยาวชนเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ประมาณ 2.459 คะแนน) ในขณะที่การมีสุขภาพที่ดีก็จะส่งผลต่อคะแนนด้าน Head ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 3.063

ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่พบว่าส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นสำหรับคะแนนในด้าน Head นี้ก็คือ การที่เยาวชนมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน (Career Target) โดยเยาวชนที่มีเป้าหมายดังกล่าวจะมีคะแนนด้าน Head ที่เพิ่มขึ้นถึง 4.3 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่ยังไม่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

2) Heart

ในการวัดทักษะทางด้าน Heart งานศึกษาได้มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อดังนี้ 1) ท่านรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติงานในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบ, 2) ท่านให้ความร่วมมือทำงานกับผู้อื่นได้, 3) ท่านไม่พุดคุยกับคนที่ไม่คุ้นเคย, 4) ท่านให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ, 5) คนที่ประสบความสำเร็จ เกิดจากดวงชะตาของคนที่นั้น, และ 6) เมื่อท่านทำผิด ท่านยอมรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้น โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกให้คะแนนตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ไปจนถึง 5 (มากที่สุด) ซึ่งแสดงว่าคะแนนรวมจะมีค่าต่ำสุดที่ 6 และค่าสูงสุดที่ 30 ซึ่งผลจากการประมาณการด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติพบว่า ถึงแม้ว่าเยาวชนที่อยู่ในกลุ่ม NEET จะมีคะแนนในส่วนนี้ที่ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม NEET ก็ตาม (1.005 คะแนน) แต่ก็ไม่ได้เป็นความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนนในด้าน Heart ที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ โดยเยาวชนเพศหญิงจะมีคะแนนที่สูงกว่าเยาวชนเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ประมาณ 1.87 คะแนน) ในขณะที่การมีสุขภาพที่ดีก็จะส่งผลต่อคะแนนด้าน Head ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 3.918 คะแนน

ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่พบว่าส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นสำหรับคะแนนในด้าน Head นี้ก็คือ การที่เยาวชนมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน (Career Target) โดยเยาวชนที่มีเป้าหมายดังกล่าวจะมีคะแนนด้าน Heart ที่เพิ่มขึ้นถึง 6.786 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่ยังไม่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลทางด้านลบต่อ Heart อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ปัจจัยด้านศาสนา โดยเยาวชนที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีคะแนนในด้านนี้ที่ต่ำกว่าเยาวชนที่นับถือศาสนาอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ต่ำกว่าประมาณ 1.782 คะแนน) โดยเยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก็จะมีคะแนนในส่วนนี้ต่ำกว่าเยาวชนที่มีการศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมต้น (ต่ำกว่าประมาณ 1.173 คะแนน) นอกจากนี้ ยังพบว่า

เยาวชนที่มาจากครัวเรือนที่มีฐานะยากจนและจำเป็นต้องดูแลครอบครัวเองก็จะมีคะแนนในส่วน Heart นี้ที่ต่ำกว่า เยาวชนในกลุ่มอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยเช่นกัน

3) Hand

ในการวัดทักษะทางด้าน Hand งานศึกษาได้มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อดังนี้ 1) ท่านทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์, 2) เมื่อท่านทำกิจกรรมอย่างหนึ่งเพื่อสาธารณประโยชน์แล้ว ท่านจะไม่ทำกิจกรรมนั้นต่อไป, 3) ท่านร่วมบริจาคเงิน สิ่งของตามกำลังของตนเอง เพื่อช่วยผู้ประสบภัยต่างๆ, 4) ท่านมีเทคนิคในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ, 5) ท่านมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ, และ 6) ท่านไม่ทราบว่าตนเองสนใจประกอบอาชีพอะไร โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกให้คะแนนตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ไปจนถึง 5 (มากที่สุด) ซึ่งแสดงว่าคะแนนรวมจะมีค่าต่ำสุดที่ 6 และค่าสูงสุดที่ 15 ซึ่งผลจากการประมาณการด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติพบว่า ถึงแม้ว่าเยาวชนที่อยู่ในกลุ่ม NEET จะมีคะแนนในส่วนนี้ที่ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม NEET ก็ตาม (1.707 คะแนน) แต่ก็ไม่ได้เป็นความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนนในด้าน Heart ที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ โดยเยาวชนเพศหญิงจะมีคะแนนที่สูงกว่าเยาวชนเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ประมาณ 2.332 คะแนน) ในขณะที่การมีสุขภาพที่ดีก็จะส่งผลต่อคะแนนด้าน Hand ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 2.157 คะแนน

ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่พบว่าส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นสำหรับคะแนนในด้าน Hand นี้ก็คือ การที่เยาวชนมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน (Career Target) โดยเยาวชนที่มีเป้าหมายดังกล่าวจะมีคะแนนด้าน Hand ที่เพิ่มขึ้นถึง 13.983 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่ยังไม่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลทางด้านลบต่อ Hand อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษา เยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก็จะมีคะแนนในส่วนนี้ต่ำกว่าเยาวชนที่มีการศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมต้น (ต่ำกว่าประมาณ 2.009 คะแนน)

4) Health

ในการวัดทักษะทางด้าน Health งานศึกษาได้มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อดังนี้ 1) ท่านรู้ข้อดีและพร้อมปรับปรุงข้อเสียของตนเอง, 2) ท่านเคยมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับผู้อื่น, 3) ท่านเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นได้, 4) ท่านชอบรับประทานอาหารรสจัด เช่น เค็มจัด หวานจัด, 5) ท่านออกกำลังกายสม่ำเสมอ, และ 6) ท่านจะอยู่คนเดียวตลอดทั้งวันเมื่อรู้สึกเครียด โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกให้คะแนนตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ไปจนถึง 5 (มากที่สุด) ซึ่งแสดงว่าคะแนนรวมจะมีค่าต่ำสุดที่ 6 และค่าสูงสุดที่ 30 ซึ่งผลจากการประมาณการด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติพบว่า ถึงแม้ว่าเยาวชนที่อยู่ในกลุ่ม NEET จะมีคะแนนในส่วนนี้ที่ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม NEET ก็ตาม (0.508 คะแนน) แต่ก็ไม่ได้เป็นความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนนในด้าน Health ที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ แต่ผลที่พบกลับแตกต่างจาก 3 กรณีแรกก็คือ เยาวชนเพศหญิงจะมีคะแนนที่ “ต่ำกว่า” เยาวชนเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ต่ำกว่าประมาณ 2.531 คะแนน) นอกจากนี้ยังพบว่า เยาวชนที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีคะแนนในส่วนของ Health นี้ที่สูงกว่าเยาวชนที่นับถือศาสนาอื่นประมาณ

2.512 คะแนน โดยการมีสุขภาพที่ดีก็จะส่งผลต่อคะแนนด้าน Health ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 1.67 คะแนนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่พบว่าส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นสำหรับคะแนนในด้าน Health นี้ก็คือ การที่เยาวชนมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน (Career Target) โดยเยาวชนที่มีเป้าหมายดังกล่าวจะมีคะแนนด้าน Health ที่เพิ่มขึ้นถึง 4.527 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่ยังไม่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลทางด้านลบอีกด้านที่ส่งผลต่อ Health อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็คือ การที่เยาวชนจะต้องแต่งงานตั้งแต่วัยรุ่นจะส่งผลทำให้มีคะแนนในด้าน Health ที่ลดลงมาประมาณ 3.934 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาทั้งด้าน 4H นี้ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจก็คือ ปัจจัยที่เยาวชนมีการกำหนดเป้าหมายในการประกอบอาชีพ (Career Target) ดูเหมือนจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นในคะแนนทั้ง 4H มากที่สุด โดยเฉพาะในด้าน Hand ที่เพิ่มขึ้นมากกว่าทักษะในด้านอื่นๆ ดังนั้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพตั้งแต่วัยเรียนจึงมีความสำคัญเนื่องจาก การกำหนดเป้าหมายตั้งแต่วัยเยาว์นี้จะส่งเสริมให้เยาวชนมีแรงขับเคลื่อน (Passion) ในการศึกษา ส่งเสริมให้เกิดการสร้างทัศนคติทางบวก อันจะทำให้เด็กมีความตั้งใจที่จะเรียนรู้ (Head) มีจิตใจมุ่งมั่นและไม่ย่อท้อ (Heart) และส่งผลให้เขามีสุขภาพจิตที่ดีและมีการดูแลสุขภาพร่างกายที่ดี (Health) และที่สำคัญ เด็กจะเลือกต่อยอดไปสู่ทักษะในการทำงาน (Hand) อันจะทำให้สามารถมุ่งเป้าไปสู่จุดมุ่งหมายในชีวิตที่กำหนดไว้ได้ดีขึ้น ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างทักษะทางด้านสติปัญญาและการคิดวิเคราะห์ที่ดี ซึ่งการส่งเสริมให้เยาวชนมีการตั้งเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจนตั้งแต่วัยเยาว์นี้จึงเป็นหน้าที่ของครอบครัว รวมไปถึงครูอาจารย์ที่จะส่งเสริมเขาในด้านนี้

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ NEET และการมีผลต่อ 4H ด้วย MULTIPLE REGRESSION

	Head		Heart		Hands		Health	
	B	Std. Err.	B	Std. Err.	B	Std. Err.	B	Std. Err.
เป็นสถานะ NEET	-1.932*	1.109	-1.005	.978	-1.707	1.030	-0.508	1.122
I. ลักษณะส่วนบุคคลของเยาวชน								
เป็นผู้หญิง	2.459***	0.713	1.870***	0.628	2.332***	0.662	-2.531***	0.721
ศาสนา	0.214	0.764	-1.782***	0.674	-0.227	0.710	2.512***	0.773
ระดับการศึกษาต่ำ	-0.660	0.766	-1.173*	0.676	-1.992***	0.712	-0.922	0.776
สุขภาพดี	3.063***	0.989	3.918***	0.872	2.157**	0.919	1.670*	1.001
มีเป้าหมายอาชีพ	4.300***	0.867	6.786***	0.764	13.983***	0.805	4.527***	0.877
II. ประสบการณ์ของเยาวชน								
มีประสบการณ์การทำงาน	0.149	0.793	1.870	0.628	-0.637	0.737	0.395	0.802
ออกจากโรงเรียนกลางคืน เนื่องจากเหตุผลทาง เศรษฐกิจ	-1.224	1.104	-1.782	0.674	0.511	1.026	-1.272	1.118
แต่งงานตั้งแต่วัยรุ่น	-3.425**	1.406	-1.173	0.676	-0.759	1.307	-3.934***	1.423
III. ปัจจัยทางครอบครัว								
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	0.211	0.885	3.918	0.872	0.754	0.822	-0.274	0.896
ระดับการศึกษาของมารดา ต่ำ	-1.209	0.885	6.786	0.764	-0.568	0.822	0.038	0.896
อาศัยอยู่กับบิดาผู้ให้กำเนิด	-0.163	1.647	-0.809	1.452	-0.926	1.530	-1.484	1.667
อาศัยอยู่กับมารดาผู้ให้ กำเนิด	-1.691*	0.950	-0.422	0.838	-0.598	0.883	-1.259	0.962
ไม่ได้อยู่กับบิดาและมารดา ผู้ให้กำเนิด	1.307	1.323	1.009	1.167	-0.645	1.229	-0.667	1.339
ในครัวเรือนที่ยากจน (จาก แบบสอบถามครัวเรือน)	-1.107	0.926	-1.448*	0.817	-2.099**	0.861	-1.419	0.938
เป็นผู้ดูแลของครอบครัว	-.089	1.267	-2.123*	1.118	-1.656	1.178	1.566	1.283
IV. ปัจจัยแวดล้อม								
อาศัยอยู่ในกรุงเทพ	-0.794	0.962	0.881	0.848	-1.182	0.894	-1.019	0.974
อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบท	-0.376	0.812	-0.544	0.716	0.661	0.755	0.429	0.822
อาศัยอยู่กับคนว่างงาน	0.423	0.748	0.600	0.659	-0.127	0.695	-0.437	0.757
ค่าคงที่	60.646	1.396	66.178	1.231	65.990	1.297	65.583	1.413
จำนวน (N)	534		534		534		534	
R Square	0.102		0.174		0.349		0.095	
Adjusted R Square	0.078		0.151		0.332		0.070	
F	4.164***		7.683***		19.646***		3.821***	

ที่มา ผู้วิจัย

หมายเหตุ *** 99% Significant, ** 95% Significant, *90% significant

บทที่ 7 ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้แนวทางการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure) โดยสัมภาษณ์ ผู้บริหารระดับจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด แรงงานจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ตัวแทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยมีแนวคำถามการสัมภาษณ์ และผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ หลักดังนี้ สาเหตุที่มีผลให้เกิดเยาวชนที่ไม่อยู่ในการทำงาน การศึกษา หรือฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ พื้นที่ในจังหวัดที่มีจำนวนเยาวชนที่ไม่อยู่ในการทำงาน การศึกษาหรือฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ น่าจะเป็นพื้นที่ใด ใครน่าจะมีผลให้เยาวชนที่ไม่อยู่ในการทำงาน การศึกษา หรือฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ และ แนวทาง/มาตรการที่สนับสนุน

7.1 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพในระบบจุลภาคและระบบปฏิสัมพันธ์: ปัจจัยส่วนบุคคล

1 จากการสัมภาษณ์ปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนใหญ่ผู้ให้สัมภาษณ์มักนึกถึงเพศชาย ซึ่งมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเป็นเยาวชนที่ไม่อยู่ในการทำงาน การศึกษาหรือฝึกอบรม หรืออยู่ในกลุ่มของเด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม นอกจากนั้นเกิดจากพฤติกรรมส่วนตัวเกี่ยวกับการเรียนที่ทำให้ต้องออกจากระบบการศึกษา กล่าวคือ ผลการเรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ขาดเรียนนาน จนต้องออกกลางคัน

“ส่วนใหญ่ในระบบที่ยังไม่ตัดชื่อออกไป.. ส่วนใหญ่ขาดเรียนนาน รื้อเรียนไม่ผ่าน...”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา, จังหวัด ก

2 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างเรียน ประเด็นของการออกกลางคันของเยาวชน นอกจากพฤติกรรมการเรียนแล้ว ยังมีในส่วนของพฤติกรรมการใช้ชีวิต เช่น ตั้งครรภ์ในวัยเรียนต้องออกจากโรงเรียนเพื่อรับภาระการเลี้ยงดูลูก หรือต้องออกจากโรงเรียนเพื่อมาดูแลสมาชิกในครอบครัว ในบางกรณี พบเยาวชนที่ต้องออกจากการศึกษา มีความจำเป็นต้องออกมาหางานทำเพื่อดูแลครอบครัว แต่เป็นลักษณะงานที่ไม่ถาวร หรือทำบ้างไม่ทำบ้าง หรือช่วยงานที่บ้านครั้งคราว

“...ที่ต้องออกจากระบบ บางส่วนก็มาจากตั้งท้องในวัยเรียน...”

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, จังหวัด ข

“พบปรากฏการณ์เยาวชนเหล่านี้ได้ที่ สถานพินิจ หรือศูนย์ฝึกเด็กและเยาวชนบ้านบึง
เป็นเด็กที่กระทำความผิด... พี่นพไม่ใช้เด็กชลบุรีทั้งหมด”

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, จังหวัด ก

“สาเหตุปัจจัยภายนอกน่าจะมีผล สิ่งแวดล้อม... ยาเสพติดเข้ามาเกี่ยว...

ปัจจุบันปัญหาที่มากเลย คือ ปัญหายาเสพติด”

ผู้ว่าราชการจังหวัด, จังหวัด ข

3 ทักษะชีวิต สำหรับเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษาหรือฝึกอบรม ในพื้นที่ศึกษาทั้งที่อยู่ในระบบและนอกระบบการศึกษา ซึ่งหากเป็นเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษาก็มีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่คอยให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนหลายหน่วยงาน แต่สำหรับเยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษายังขาดการติดตามและการสนับสนุนอย่างเหมาะสม โดยมากมักเป็นเยาวชนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง คือ มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม บางส่วนอยู่ในสถานพินิจฯ หรือศูนย์ฝึกอบรมฯ ซึ่งรับผิดชอบดูแลและควบคุมพฤติกรรมของเยาวชนกลุ่มนี้ สำหรับหน่วยงานภาครัฐที่เป็นหน่วยงานเกี่ยวเด็กและเยาวชน ยังพบปัญหาการติดตามและระบุตัวตนของเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษาหรือฝึกอบรม ทำให้การช่วยเหลือหรือส่งเสริมกลุ่มนี้ยังต้องเพิ่มกระบวนการสนับสนุนให้มากขึ้น ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดทักษะชีวิตและการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้ที่ยังต้องมีการสร้างความเข้าใจและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาศักยภาพที่ดีขึ้น

“พี่เคยจัดค่ายเด็กกลุ่มเสี่ยง เอาเด็กกลุ่มนี้มา แล้วก็ตามต่อ

เหมือนคนไม่มีชีวิตจิตใจ ไม่มีเป้าหมาย ไม่รู้จะอยู่เพื่ออะไร เหมือนอยู่ไปวันๆ...

ชื่อโครงการส่งเสริมนักเรียนเพื่อมีทักษะชีวิต... ส่วนใหญ่ช่วงกลุ่ม ม.2 กับ ม.5”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา, จังหวัด ก

7.2 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพในระบบจุลภาคและระบบปฏิสัมพันธ์: ปัจจัยครอบครัว

2.1 การศึกษาของพ่อแม่ ครอบครัวหรือสมาชิกในครอบครัว มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเยาวชนโดยตรงและโดยอ้อม เพราะเป็นปัจจัยที่ใกล้ชิดเยาวชนมากที่สุด ส่วนหนึ่งเกิดจากการศึกษาของพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเยาวชนที่จัดอยู่ในระดับการศึกษาไม่สูงมากนัก ทำให้ทัศนคติในการเลี้ยงดูลูกแตกต่างจากครอบครัวที่มีความพร้อมในเรื่องของการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของสาเหตุที่ทำให้เยาวชนกลุ่มนี้มีความเสี่ยงที่จะเข้าสู่เส้นทางของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม นอกจากนั้นแล้วความสัมพันธ์ของสมาชิกในครัวเรือนและ พฤติกรรมของผู้ดูแลยังส่งผลต่อทัศนคติส่วนบุคคลของเยาวชนด้วย อาทิ รูปแบบของการเลี้ยงดู เห็นได้จากความใส่ใจและการใช้เวลาของพ่อแม่ที่มีให้ลูกในช่วงวัยนี้น้อยลง เพราะต้องทำงานต่างถิ่นหรือทำงานหนักเพื่อเศรษฐกิจที่ดีขึ้นของครอบครัว

“ระดับการศึกษาของพ่อแม่ก็มีส่วนช่วยในการจัดการศึกษาของลูก”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา, จังหวัด ก

2.2 การอยู่ร่วมกับพ่อแม่ ได้แก่ ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ พ่อเลี้ยงเดี่ยว แม่เลี้ยงเดี่ยว โดยส่วนใหญ่สาเหตุหลักของเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษาหรือฝึกอบรม หรือเด็กที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา มาจากปัญหาครอบครัว ซึ่งมีพบมากในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ อาทิ เยาวชนต้องอาศัยอยู่กับญาติ หรือ ปู่ย่าตายาย ไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่ หรืออยู่ในครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว หรือแม่เลี้ยงเดี่ยว โดยเฉพาะครอบครัวที่พ่อแม่ต้องทำงานต่างถิ่น ทำให้ต้องฝากลูกไว้กับญาติหรือพ่อแม่ตนเองที่อยู่ในวัยชรา ขาดความพร้อมในการส่งเสริมด้านการศึกษา หรือการทำงานของเยาวชน ทำให้ต้องออกจากการศึกษาเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัวก่อนวัยอันควร

“กลุ่มนี้ไม่ค่อยได้อยู่กับพ่อแม่... ปัจจัยพื้นฐานคือ กิน

เด็กก็ต้องทำงานมาเลี้ยงครอบครัว 15-17 เป็นแรงงานชั้นดีของปู่ย่าตายายที่ต้องออกไปทำงาน ...”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา, จังหวัด ก

“เข้ามาเรียนไม่ได้ ปัญหาสำคัญคือ ต้องหารายได้ช่วยปู่ย่าตายาย

เด็กอยากเรียนแต่ครอบครัวไม่เอื้อ พ่อแม่ต้องออกไปทำงานที่อื่น”

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, จังหวัด ก

2.3 รายได้ครัวเรือน สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นอีกปัจจัยที่ทำให้เยาวชนกลุ่มนี้ต้องออกจากระบบการศึกษาและยังไม่ตัดสินใจกลับเข้าระบบการศึกษาและเลือกที่จะไปเข้าสู่การทำงานอย่างมั่นคง ซึ่งพบได้ทั้งครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวยและฐานะยากจน ทั้งนี้ทำให้เห็นว่าความพร้อมของครอบครัวอาจไม่ใช่ปัจจัยที่จะส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขปัญหาของเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษาหรือฝึกอบรม เพราะรูปแบบย่อมแตกต่างกัน ความไม่พร้อมของรายได้ครัวเรือนส่งผลทางอ้อมต่อเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษาหรือฝึกอบรม ในประเด็นของการศึกษาเป็นหลัก ซึ่งต้องออกจากการศึกษากลางคัน และเข้าสู่การทำงานโดยขาดประสบการณ์การทำงานและคุณวุฒิที่เหมาะสมต่อการทำงานของเยาวชนกลุ่มนี้

“เข้ามาเรียนไม่ได้ ปัญหาสำคัญคือ ต้องหารายได้ช่วยปู่ย่าตายาย

เด็กอยากเรียนแต่ครอบครัวไม่เอื้อ พ่อแม่ต้องออกไปทำงานที่อื่น”

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, จังหวัด ก

7.3 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพในระบบจุลภาคและระบบปฏิสัมพันธ์: ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและตลาดแรงงาน

3.1 ภูมิภาค และเขตพื้นที่อยู่อาศัย ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและตลาดแรงงาน มีอิทธิพลกับเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือฝึกอบรม ในประเด็นของพื้นที่อยู่อาศัยของเยาวชน โดยพบมากในชุมชนที่อยู่นอกเขตเทศบาล ซึ่งมีลักษณะของครัวเรือนที่ยังขาดความพร้อมในการดูแลเยาวชนกลุ่มนี้ โดยมากพบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง รวมถึงภาคใต้ในบางพื้นที่ที่มีลักษณะของครอบครัวขยาย

3.2 ครัวเรือนที่มีผู้ว่างงานเป็นประจำ สำหรับปัจจัยด้านตลาดแรงงานมีอิทธิพลต่อเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือฝึกอบรม ในประเด็นของผู้ว่างงานที่อาศัยอยู่กับเยาวชนกลุ่มนี้ พบว่าโดยมากแล้วเยาวชนกลุ่มนี้จะพบได้ในครอบครัวที่มีผู้ว่างงานเป็นประจำ แสดงให้เห็นว่าสภาวะการณด้านแรงงานของประเทศส่งผลกระทบต่อ การเข้าสู่สถานะการเป็นเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือฝึกอบรม อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยโดยอ้อมที่มีอิทธิพลต่อเยาวชนกลุ่มนี้ การเข้าถึงการทำงานของสมาชิกที่อยู่ร่วมกับเยาวชนกลุ่มนี้มีส่วนเสริมให้การเข้าสู่การทำงานของเยาวชนมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งแง่ของทัศนคติและพฤติกรรมที่เกิดขึ้น รวมถึงการต้องออกจากกระบบการศึกษากลางคันเพื่อเข้ามาช่วยครอบครัวที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยภายนอกทางสังคมและเศรษฐกิจนั่นเอง

“จบ ม.3 แล้วไม่เรียน ก็อยู่ในประเด็นปัญหา เช่น ความด้อยโอกาส
ยากจน ห่างไกลความเจริญ พื้นที่ชายขอบ ไปเรียนลำบาก (..ไม่มีงาน..) “

แรงงานจังหวัด, จังหวัด ค

บทที่ 8 สรุปและข้อเสนอแนะทางนโยบาย

8.1 สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิด Youth NEET

ในขณะที่เยาวชนไทยมีส่วนการเข้าถึงการศึกษาระดับสูงมากขึ้น สัดส่วนของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม (Not in Education, Employment or Training: NEET) ก็สูงขึ้นด้วย (International Labour Organization, 2019) อัตรา NEETs แสดงถึงศักยภาพของเยาวชนที่ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เยาวชนในกลุ่มนี้ไม่ได้มีโอกาสสะสมทุนมนุษย์ผ่านการการศึกษา ฝึกอบรมหรือประสบการณ์การทำงาน ยิ่งเวลามากขึ้น ก็ยิ่งเผชิญกับความเสี่ยงในการหางานเนื่องจากอายุที่มากขึ้นกว่าที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานในอาชีพที่เหมาะสมได้ อีกทั้งทักษะที่มีก่อนจัดเป็นกลุ่ม NEETs เกิดความล้าสมัย (skills obsolete) (European Union, 2018a; Bălan, 2014)

การศึกษาที่ผ่านมามีการวิเคราะห์ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่ม NEETs ในหลายประเทศ เช่น กรณีประเทศญี่ปุ่นและออสเตรเลีย (Wong, 2016) ในประเทศโรมาเนีย (Bălan, 2014) แต่ยังไม่มีการวิเคราะห์ในด้านลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่ม NEETs รวมทั้งกลุ่มเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ (Inactive youth) ในประเทศไทยมาก่อน

โครงการนี้ จึงมีเป้าหมายที่จะวิเคราะห์สถานการณ์ ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่ม NEETs และกลุ่ม Youth HCA Disengagement ในประเทศไทย เพื่อช่วยพัฒนาองค์ความรู้ในส่วนที่เชื่อมต่อระหว่างการศึกษากับตลาดแรงงาน และพื้นที่เพื่อชี้ให้เห็นปัจจัยที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่เท่าเทียมกัน ที่จะส่งเสริมนโยบายที่การเชื่อมโยงระหว่างตลาดการศึกษาไปยังตลาดแรงงานของเยาวชนไทย ส่งเสริมให้เกิดความเท่าเทียมกันทางสังคม อีกทั้งส่งเสริมการสะสมทุนมนุษย์เพื่อสร้างผลิตภาพให้กับแรงงานไทยในระยะยาว อีกทั้งเชื่อว่าการศึกษาก็จะสามารถให้คำแนะนำเชิงนโยบายในด้านการเชื่อมโยงระหว่างการศึกษากับตลาดแรงงาน

นอกจากการสร้างองค์ความรู้ โครงการนี้ยังมีเป้าประสงค์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้เข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างเหมาะสม อีกทั้งสร้างเครือข่ายกับผู้นำชุมชน ส่งต่อองค์ความรู้และระดมสมองเครือข่ายกับผู้นำชุมชนในการเข้าถึงครัวเรือน สร้างความรู้ความเข้าใจหรือช่องทางในการเข้าสู่ตลาดแรงงานที่เหมาะสมกับพื้นที่

ทางโครงการได้ดำเนินการสำรวจ ครัวเรือนตัวแทนภาคในจังหวัดต่างๆ อิงตามข้อมูลการสำรวจความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของประชากรปี 2559 (ข้อมูลปีล่าสุดที่ได้มีการออกแบบเพื่อเก็บแบบสอบถาม) ตารางที่ 1 จึงได้แก่จังหวัดกรุงเทพมหานคร นครราชสีมา สงขลา เชียงใหม่ ชลบุรีและปัตตานี โดยเข้าบ้านจำนวนอย่างน้อย 2,206 ครัวเรือน และจำนวนเยาวชนอายุ 15 -24 ปี ของครัวเรือนที่ตกสำรวจจำนวน 807 ตัวอย่าง

จากการสำรวจทางโครงการฯ พบเยาวชนที่เลิกเรียนแล้วร้อยละ 36 เยาวชนที่ไม่ได้ทำงานอยู่ร้อยละ 34 และ NEET เป็นร้อยละ 13 พบสัดส่วนของ NEET ทั้งชายหญิงอยู่ที่ร้อยละ 13 และมักอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล นอกจากนี้ ยังพบสัดส่วน NEET สูงในกลุ่มศาสนาอิสลามเป็นร้อยละ 17 และพบมากในพื้นที่จังหวัดปัตตานีถึงร้อยละ 23 นอกจากนี้ ยังพบว่า เยาวชนกลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแล้วและคู่สมรสเป็น NEET ถึงร้อยละ 38 และกลุ่ม NEET มีการออกจากโรงเรียนกลางคันเป็นสัดส่วนที่สูง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยเชิงสังคม

ในด้านเศรษฐกิจของครัวเรือน ยังพบว่าเมื่อจำแนกรายได้เฉลี่ยครัวเรือนออกเป็น 5 กลุ่ม เท่า ๆ กัน (แบบควินไทล์) โดยจัดเรียงตามรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนพบว่ากลุ่ม NEETs พบได้สูงทั้งกลุ่มรายได้ครัวเรือนต่ำและรายได้ครัวเรือนสูง โดยกลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนต่ำที่สุดมีสัดส่วนการมีสถานะ NEETs ถึงร้อยละ 20.6 และกลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนต่ำรองลงมาอยู่ที่ร้อยละ 15.5 ตามด้วยร้อยละ 9.8 ของกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนสูงที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสามารถพบสถานะกลุ่มที่เป็น NEETs ได้ทุกกลุ่มครัวเรือน ทั้งกลุ่มที่มีรายได้ต่ำและรายได้สูง การสำรวจยังพบว่าเยาวชนหญิงมักมีสัดส่วนการเป็นสถานะ NEET มากกว่าเยาวชนชายโดยในกลุ่มที่ยากจน โดยเยาวชนหญิงในกลุ่มรายได้ครัวเรือนต่ำที่สุด มีสัดส่วนการเป็นสถานะ NEETs ถึงร้อยละ 22.9 ในขณะที่มีเยาวชนชายเป็นสถานะ NEETs ร้อยละ 18.2 ส่วนกลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนสูงมีร้อยละการมีสถานะ NEET ในเยาวชนชายมากกว่าเยาวชนหญิง โดยเยาวชนชายในกลุ่มรายได้ครัวเรือนสูงที่สุดมีสัดส่วนการเป็นสถานะ NEETs ร้อยละ 15.1 ในขณะที่มีเยาวชนหญิงเป็นสถานะ NEETs ร้อยละ 6.3

ผลจากการวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองโพรบิต มีสามส่วนโดยสรุปดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลทำให้เป็น NEET ในภาพรวม

ปัจจัยส่วนบุคคล : ผลการศึกษาพบว่าเมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆแล้ว ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ส่งผลให้เยาวชนเป็น NEETs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลประกอบด้วยเพศ ศาสนา ระดับการศึกษา การต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน การมีประสบการณ์การทำงานมาก่อน และการแต่งงานในวัยรุ่น

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ที่มีผลต่อการเป็น NEET อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ ศาสนา โดยเฉพาะในศาสนาอิสลาม ซึ่งหลายครอบครัวและเยาวชนในพื้นที่เน้นเรียนศาสนา ซึ่งมีผลทำให้เมื่อจบการศึกษาไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ดี แม้จะจบระดับประถมศึกษาแล้วซึ่งมีผลต่อการหางานทำที่ดี นอกจากนี้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมต้นและต่ำกว่ากลับมีโอกาสในการเป็น NEET ลดลง เนื่องจากจำต้องทำงานเมื่อจบการศึกษา ระดับพื้นฐานหรือต่ำกว่า แต่การทำงานมักเป็นอาชีพพื้นฐานซึ่งไม่เอื้อต่อการสะสมทุนมนุษย์

การศึกษาเชิงปริมาณสอดคล้องกับการศึกษาเชิงคุณภาพที่พบว่าพฤติกรรมของเยาวชนส่งผลให้ต้องออกจากระบบการศึกษา และการศึกษาเชิงปริมาณได้ชี้ให้เห็นว่า การแต่งงานตั้งแต่ช่วงวัยรุ่นมีผลทำมีโอกาสในการเป็น NEET มากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้แต่งงานตอนอายุต่ำกว่า 20 ปีมาก

แต่ในทางกลับกัน หากเยาวชนได้ทำงานในระหว่างการเรียนจะมีผลทำให้เยาวชนมีโอกาสนในการเป็น NEET ลดลงซึ่งอาจแปลความได้สองด้านคือ การได้มีโอกาสทำงานระหว่างเรียนอาจมาจากความจำเป็นทาง

เศรษฐกิจหรือความสมัครใจทำงานเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมกับตนเอง อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็ทางใด ต่างส่งเสริมให้เยาวชนเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ง่ายขึ้น

ปัจจัยด้านทักษะชีวิต ในการศึกษาเชิงปริมาณมีทิศทางลดโอกาสในการเป็น NEET แม้ว่าจะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามการศึกษาในด้านคุณภาพชี้ว่าทักษะชีวิตมีความสำคัญมาก เช่นเดียวกับความสำคัญในการส่งเสริมการไขว่คว้าหาความรู้ ใฝ่รู้ตลอดเวลา และการมีแรงจูงใจในการดำเนินชีวิตที่ชัดเจน เพื่อให้เยาวชนผลักดันตนเองไปสู่ความสำเร็จ

ปัจจัยครอบครัว: การต้องรับผิดชอบในการดูแลคนในครอบครัว ครอบครัวอยู่อาศัยในครอบครัวกับพ่อและแม่ผู้ให้กำเนิดมีเฉพาะแม่เพียงคนเดียว ต่างเพิ่มความเสี่ยงในการเป็น NEET สูงขึ้น ซึ่งชี้ให้เห็นความสำคัญของการสนับสนุนครอบครัวกลุ่มแม่เลี้ยงเดียวกับเยาวชนในครัวเรือนมากขึ้น นอกจากนี้ การศึกษาทางคุณภาพชี้ว่าความไม่พร้อมของรายได้ครัวเรือนส่งผลกระทบต่อเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษาหรือฝึกอบรม ในประเด็นของการศึกษาเป็นหลัก ซึ่งต้องออกจากการศึกษากลางคัน และเข้าสู่การทำงานโดยขาดประสบการณ์การทำงานและคุณวุฒิที่เหมาะสมต่อการทำงานของเยาวชนกลุ่มนี้ อีกทั้งการต้องดูแลสมาชิกในครอบครัวเป็นหลักก็ส่งผลให้เยาวชนมีโอกาสเป็น NEET มากยิ่งขึ้น

ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและตลาดแรงงาน การอาศัยอยู่ในครัวเรือนที่มีคนว่างงานสูง มีผลทำให้เยาวชนขาดโอกาสในการเรียน การศึกษาและการอบรม ซึ่งเป็นตัวแปรตัวแทนชี้ให้เห็นความไม่เท่าเทียมกันในระดับพื้นที่ จากการศึกษาเชิงคุณภาพ แสดงให้เห็นว่าการทำงานของสมาชิกที่อยู่ร่วมกับเยาวชนในครัวเรือนเดียวกันมีผลทั้งแง่ของทัศนคติและพฤติกรรมที่เกิดขึ้น รวมถึงการต้องออกจากระบบการศึกษากลางคันเพื่อเข้ามาช่วยครอบครัวที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยภายนอกทางสังคมและเศรษฐกิจ

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลทำให้เป็น NEET จำแนกตามรายได้ครัวเรือน

เนื่องจากกลุ่มเยาวชนที่เป็น NEET นี้สามารถเกิดได้กับทั้งเยาวชนที่มีจากครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำและเยาวชนที่มาจากครัวเรือนที่มีรายได้สูง ดังนั้นงานศึกษานี้จึงได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็สองกลุ่มได้แก่ ผลการศึกษาพบว่า เมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆแล้ว ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ส่งผลให้เยาวชนอายุ 15-24 ปี อยู่ในสถานะ NEET อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา การมีประสบการณ์การทำงานมาก่อน การแต่งงานในวัยรุ่น การต้องรับผิดชอบในการดูแลคนในครอบครัว และอาศัยอยู่กับสมาชิกในครอบครัวที่ว่างงานในทิศทางเดียวกับภาพรวม แต่ในกลุ่มรายได้ครัวเรือนต่ำ การถือศาสนาอิสลามทำให้กลุ่มเยาวชนมีโอกาสในการเป็น NEET สูงกว่ากลุ่มเยาวชนศาสนาอื่นๆ เป็ร้อยละ 10.9 และเยาวชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทมีโอกาสในการเป็น NEET มากกว่าเยาวชนที่อาศัยในพื้นที่เมืองร้อยละ 8.6 นอกจากนี้ ในกลุ่มรายได้ครัวเรือนต่ำ เยาวชนที่อยู่อาศัยในครอบครัวที่มีแต่เฉพาะแม่อยู่ด้วยมีโอกาสอยู่ในสถานะ NEET สูงกว่าเยาวชนกลุ่มอื่นๆ ถึงร้อยละ 12.1

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษากลับพบความน่าสนใจก็คือ กลุ่มเยาวชนที่มีครัวเรือนกลางถึงสูงนั้นกลับมีโอกาสเป็น NEET ถึงร้อยละ 13.2 ต่างจากกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการ

สัมภาษณ์ทางคุณภาพว่าในกลุ่มเยาวชนที่เป็น NEET กลุ่มหนึ่ง ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในการดำรงชีพ ทำให้ไม่เห็นความจำเป็นต่อการเรียนและไม่มีกำลังขับเคลื่อน (Passion) ในการประกอบอาชีพ

3. ผลการวิเคราะห์ NEET ที่มีผลต่อ 4H

กลุ่มเยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษาและไม่ได้อยู่ในตลาดแรงงานหรือฝึกอบรม หรือเรียกย่อๆ ว่ากลุ่ม NEET ซึ่งย่อมาจาก Not in Education, Employment or Training หรือแปลแบบง่ายๆ ว่า "กลุ่มคนว่างงาน" ที่มีการใช้ชีวิตที่อยู่ไปวันๆ ไม่ยอมทำงาน ไม่ไปเรียนหรือฝึกอบรมใดๆ เลย โดยคนกลุ่มดังกล่าวไม่เพียงแต่จะปฏิเสธการเข้าสังคมเท่านั้น และยังสร้างภาระกับคนอื่นในครอบครัว ซึ่งเมื่อคนกลุ่มนี้มีจำนวนที่มากขึ้นในสังคมปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลต่อความไม่ต่อเนื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในตลาดแรงงาน ส่งผลต่อปัญหาขาดแคลนแรงงาน อันไม่ก่อให้เกิดการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ จากการศึกษาจำแนกกลุ่ม NEET ออกเป็น 3 ประเภทได้แก่ 1) ประเภทที่ไม่ยอมทนความลำบากในการทำงาน (ไม่มีความอดทน) และขาดความมุ่งมั่นในการเลือกดำเนินชีวิต ดังนั้นกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จึงเลือกที่จะอาศัยอยู่กับพ่อแม่และผู้ปกครอง หรือได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่อย่างจืดชืดต่อเนื่อง, 2) เป็นประเภทที่ไม่มีทางเลือก (หรือไม่ยอมเลือก) ซึ่งส่วนใหญ่ต้องออกจากระบบการศึกษากลางคัน จึงไม่มีโอกาสในการหางานทำ หรือไม่สามารถเลือกงานให้ตรงกันที่เรียนและยังเลือกได้ (จึงสมัครใจว่างงาน) และ 3) คือเป็นกลุ่มที่มีการศึกษา (สูง) รักความสะดวกสบาย เลือกไล่ตามความฝัน โดยหากไม่ได้งานที่ตรงกับความคาดหวังก็จะยินดีไปทำงานบริการที่จ้างงานชั่วคราว

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิต (4H) กับการอยู่ในสถานะ NEET ของเยาวชนอายุ 15-24 ปี พบว่าเยาวชนที่อยู่ในสถานะ NEET มีทักษะชีวิต (4H) ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่อยู่ในสถานะ NEET อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยเฉพาะทักษะในด้าน Head กับด้าน Hand ที่เยาวชนในกลุ่ม NEET จะมีทักษะที่ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่อยู่ในสถานะ NEET อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

อย่างไรก็ดี จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างเยาวชนที่เป็น NEET และไม่ได้เป็น NEET ต่อทักษะ 4H ด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติกลับพบผลที่เหมือน/แตกต่างในแต่ละด้านดังนี้

1) Head

ในการวัดทักษะทางด้าน Head งานศึกษาได้มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อดังนี้ 1) ท่านค้นหาและรวบรวมข้อมูล ความรู้ต่างๆ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลายได้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตฯลฯ, 2) ท่านปรึกษาผู้ที่มีประสบการณ์เมื่อมีปัญหาต่างๆ, 3) ท่านแก้ปัญหาทุกเรื่องด้วยตนเอง, 4) ท่านจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายด้วยตนเอง, 5) ท่านซื้อของตามความจำเป็น, 6) เมื่อพบกับเหตุการณ์ที่ไม่เป็นตามที่คาดไว้ ท่านสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกให้คะแนนตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ไปจนถึง 5 (มากที่สุด) ซึ่งแสดงว่าคะแนนรวมจะมีค่าต่ำสุดที่ 6 และค่าสูงสุดที่ 30 ซึ่งผลจากการประมาณการด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติพบว่า

กลุ่มเยาวชนที่เป็น NEET จะมีระดับคะแนนทางในส่วน Head นี้ที่ต่ำกว่ากลุ่มเยาวชนที่ไม่ได้เป็น NEET (ประมาณ 1.932 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลทางลบต่อคะแนนในด้าน Head นี้ ได้แก่ การที่เยาวชนนั้นจะต้องแต่งงานตั้งแต่อายุน้อย (และอาจส่งผลทำให้ต้องออกจากระบบการศึกษา) ซึ่งส่งผลต่อคะแนนที่ลดลงถึง 3.425 คะแนน นอกจากนี้ถ้าเยาวชนที่ต้องอยู่อาศัยกับแม่เลี้ยงเดี่ยวผู้ให้กำเนิดก็จะมีคะแนนในส่วน Head ที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยเช่นกัน (ลดลง 1.691 คะแนน)

ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางด้านบวกต่อด้าน Head ได้แก่ ปัจจัยทางด้านเพศ โดยเยาวชนเพศหญิงจะมีคะแนนที่สูงกว่าเยาวชนเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ประมาณ 2.459 คะแนน) ในขณะที่การมีสุขภาพที่ดีก็จะส่งผลต่อคะแนนด้าน Head ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 3.063

ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่พบว่าส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นสำหรับคะแนนในด้าน Head นี้ก็คือ การที่เยาวชนมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน (Career Target) โดยเยาวชนที่มีเป้าหมายดังกล่าวจะมีคะแนนด้าน Head ที่เพิ่มขึ้นถึง 4.3 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่ยังไม่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

2) Heart

ในการวัดทักษะทางด้าน Heart งานศึกษาได้มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อดังนี้ 1) ท่านรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติงานในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบ, 2) ท่านให้ความร่วมมือทำงานกับผู้อื่นได้, 3) ท่านไม่พุดคุยกับคนที่ไม่คุ้นเคย, 4) ท่านให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ, 5) คนที่ประสบความสำเร็จ เกิดจากดวงชะตาของคณนั้น, และ 6) เมื่อท่านทำผิด ท่านยอมรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้น โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกให้คะแนนตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ไปจนถึง 5 (มากที่สุด) ซึ่งแสดงว่าคะแนนรวมจะมีค่าต่ำสุดที่ 6 และค่าสูงสุดที่ 30 ซึ่งผลจากการประมาณการด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติพบว่า ถึงแม้ว่าเยาวชนที่อยู่ในกลุ่ม NEET จะมีคะแนนในส่วนนี้ที่ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม NEET ก็ตาม (1.005 คะแนน) แต่ก็ไม่ได้เป็นความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนนในด้าน Heart ที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ โดยเยาวชนเพศหญิงจะมีคะแนนที่สูงกว่าเยาวชนเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ประมาณ 1.87 คะแนน) ในขณะที่การมีสุขภาพที่ดีก็จะส่งผลต่อคะแนนด้าน Head ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 3.918 คะแนน

ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่พบว่าส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นสำหรับคะแนนในด้าน Head นี้ก็คือ การที่เยาวชนมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน (Career Target) โดยเยาวชนที่มีเป้าหมายดังกล่าวจะมีคะแนนด้าน Heart ที่เพิ่มขึ้นถึง 6.786 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่ยังไม่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลทางด้านลบต่อ Heart อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ปัจจัยด้านศาสนา โดยเยาวชนที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีคะแนนในด้านนี้ที่ต่ำกว่าเยาวชนที่นับถือศาสนาอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ต่ำกว่าประมาณ 1.782 คะแนน) โดยเยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก็จะมีคะแนนในส่วนนี้ต่ำกว่าเยาวชนที่มีการศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมต้น (ต่ำกว่าประมาณ 1.173 คะแนน) นอกจากนี้ ยังพบว่าเยาวชนที่มาจากครัวเรือนที่มีฐานะยากจนและจำเป็นต้องดูแลครอบครัวเองก็จะมีคะแนนในส่วน Heart นี้ที่ต่ำกว่าเยาวชนในกลุ่มอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยเช่นกัน

3) Hand

ในการวัดทักษะทางด้าน Hand งานศึกษาได้มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อดังนี้ 1) ท่านทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์, 2) เมื่อท่านทำกิจกรรมอย่างหนึ่งเพื่อสาธารณประโยชน์แล้ว ท่านจะไม่ทำกิจกรรมนั้นต่อไป, 3) ท่านร่วมบริจาคเงิน สิ่งของตามกำลังของตนเอง เพื่อช่วยผู้ประสบภัยต่างๆ, 4) ท่านมีเทคนิคในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ, 5) ท่านมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ, และ 6) ท่านไม่ทราบว่าตนเองสนใจประกอบอาชีพอะไร โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกให้คะแนนตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ไปจนถึง 5 (มากที่สุด) ซึ่งแสดงว่าคะแนนรวมจะมีค่าต่ำสุดที่ 6 และค่าสูงสุดที่ 15 ซึ่งผลจากการประมาณการด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติพบว่า ถึงแม้ว่าเยาวชนที่อยู่ในกลุ่ม NEET จะมีคะแนนในส่วนนี้ที่ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม NEET ก็ตาม (1.707 คะแนน) แต่ก็ไม่ได้เป็นความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนนในด้าน Heart ที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ โดยเยาวชนเพศหญิงจะมีคะแนนที่สูงกว่าเยาวชนเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ประมาณ 2.332 คะแนน) ในขณะที่การมีสุขภาพที่ดีก็จะส่งผลต่อคะแนนด้าน Hand ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 2.157 คะแนน

ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่พบว่าส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นสำหรับคะแนนในด้าน Hand นี้ก็คือ การที่เยาวชนมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน (Career Target) โดยเยาวชนที่มีเป้าหมายดังกล่าวจะมีคะแนนด้าน Hand ที่เพิ่มขึ้นถึง 13.983 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่ยังไม่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลทางด้านลบต่อ Hand อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษา เยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก็จะมีคะแนนในส่วนนี้ต่ำกว่าเยาวชนที่มีการศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมต้น (ต่ำกว่าประมาณ 2.009 คะแนน)

4) Health

ในการวัดทักษะทางด้าน Health งานศึกษาได้มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อดังนี้ 1) ท่านรู้ข้อดีและพร้อมปรับปรุงข้อเสียของตนเอง, 2) ท่านเคยมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับผู้อื่น, 3) ท่านเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นได้, 4) ท่านชอบรับประทานอาหารรสจัด เช่น เค็มจัด หวานจัด, 5) ท่านออกกำลังกายสม่ำเสมอ, และ 6) ท่านจะอยู่คนเดียวตลอดทั้งวันเมื่อรู้สึกเครียด โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกให้คะแนนตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ไปจนถึง 5 (มากที่สุด) ซึ่งแสดงว่าคะแนนรวมจะมีค่าต่ำสุดที่ 6 และค่าสูงสุดที่ 30 ซึ่งผลจากการประมาณการด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติพบว่า ถึงแม้ว่าเยาวชนที่อยู่ในกลุ่ม NEET จะมีคะแนนในส่วนนี้ที่ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม NEET ก็ตาม (0.508 คะแนน) แต่ก็ไม่ได้เป็นความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนนในด้าน Health ที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ แต่ผลที่พบกลับแตกต่างจาก 3 กรณีแรกก็คือ เยาวชนเพศหญิงจะมีคะแนนที่ “ต่ำกว่า” เยาวชนเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ต่ำกว่าประมาณ 2.531 คะแนน) นอกจากนี้ยังพบว่า

เยาวชนที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีคะแนนในส่วนของ Health นี้ที่สูงกว่าเยาวชนที่นับถือศาสนาอื่นประมาณ 2.512 คะแนน โดยการมีสุขภาพที่ดีก็จะส่งผลต่อคะแนนด้าน Health ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 1.67 คะแนนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่พบว่าส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นสำหรับคะแนนในด้าน Health นี้ก็คือ การที่เยาวชนมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน (Career Target) โดยเยาวชนที่มีเป้าหมายดังกล่าวจะมีคะแนนด้าน Health ที่เพิ่มขึ้นถึง 4.527 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่ยังไม่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลทางด้านลบอีกด้านที่ส่งผลต่อ Health อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็คือ การที่เยาวชนจะต้องแต่งงานตั้งแต่วัยรุ่นจะส่งผลทำให้มีคะแนนในด้าน Health ที่ลดลงมาประมาณ 3.934 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาทั้งด้าน 4H นี้ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจก็คือ ปัจจัยที่เยาวชนมีการกำหนดเป้าหมายในการประกอบอาชีพ (Career Target) ดูเหมือนจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นในคะแนนทั้ง 4H มากที่สุด โดยเฉพาะในด้าน Hand ที่เพิ่มขึ้นมากกว่าทักษะในด้านอื่นๆ ดังนั้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพตั้งแต่วัยเรียนจึงมีความสำคัญเนื่องจาก การกำหนดเป้าหมายตั้งแต่วัยเยาว์นี้จะส่งเสริมให้เยาวชนมีแรงขับเคลื่อน (Passion) ในการศึกษา ส่งเสริมให้เกิดการสร้างทัศนคติทางบวก อันจะทำให้เด็กมีความตั้งใจที่จะเรียนรู้ (Head) มีจิตใจมุ่งมั่นและไม่ย่อท้อ (Heart) และส่งผลให้เขามีสุขภาพจิตที่ดีและมีการดูแลสุขภาพร่างกายที่ดี (Health) และที่สำคัญ เด็กจะเลือกต่อยอดไปสู่ทักษะในการทำงาน (Hand) อันจะทำให้สามารถมุ่งเป้าไปสู่จุดมุ่งหมายในชีวิตที่กำหนดไว้ได้ดีขึ้น ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างทักษะทางด้านสติปัญญาและการคิดวิเคราะห์ที่ดี ซึ่งการส่งเสริมให้เยาวชนมีการตั้งเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจนตั้งแต่วัยเยาว์นี้จึงเป็นหน้าที่ของครอบครัว รวมไปถึงครูอาจารย์ที่จะส่งเสริมเขาในด้านนี้

8.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาดังกล่าวสามารถนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายโดยสามารถเริ่มจากข้อเสนอแนะระดับส่วนบุคคลไปยังปัจจัยแวดล้อมภายนอกในระดับมหภาคได้ดังต่อไปนี้

8.2.1 สร้างแรงจูงใจในการสร้างเป้าหมายให้กับชีวิตและแนวทางการเข้าสู่เป้าหมายที่เหมาะสมเริ่มในช่วงอายุน้อย ควบคู่กับพัฒนาระบบการฝึกงานจริงเพื่อการเชื่อมโยงการทำงานและการส่งเสริมทักษะชีวิต

ในการสร้างโอกาสและดึงศักยภาพของกลุ่ม NEETs นั้น ทางคณะผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการเข้าถึงเยาวชนกลุ่มนี้ควรมีความแตกต่างกันอันเนื่องจากพบสูงทั้งในกลุ่มที่รายได้ครัวเรือนต่ำและกลุ่มที่รายได้ครัวเรือนสูง โดยมีแนวทางการเข้าถึงเยาวชนแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน

กลุ่มของครัวเรือนรายได้สูง มีสาเหตุจากที่เยาวชนอ้างเหตุผลว่าไม่ได้ทำงานและหรือไม่ได้เรียน เพราะว่าการต้องการพัก เพิ่งเรียนจบ และไม่รู้สึกอยากทำงานหรืออยากเรียน เนื่องจากความไม่เต็มใจในการทำงานและการศึกษา ซึ่งจะต้องมีการสนับสนุนทางการเงินซึ่งได้รับจากผู้ปกครองโดยไม่มีกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา นอกจากนี้ยังพบกลุ่มที่หารายได้เป็นครั้งคราวผ่านระบบ Online ซึ่งไม่มีความยั่งยืนในด้านการประกอบอาชีพอันเนื่องจากไม่มีแรงจูงใจในการพัฒนาเช่นกัน

กลุ่มของครัวเรือนรายได้ต่ำ อาจพบกับความล้มเหลวในการพัฒนาอาชีพและไม่เห็นภาพของความอาชีพต่าง ๆ ที่หลากหลายและความเป็นไปได้ในการไปถึงเป้าหมาย มักอาศัยในชนบท โดยเฉลี่ยสมาชิกในครอบครัวมีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ไม่คาดหวังการเปลี่ยนแปลงใดๆ เนื่องจากขาดโอกาสและเป้าหมายและขาดความเต็มใจที่จะทำงานหรือศึกษา เนื่องจากผลกระทบด้านลบของครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางสังคมแม้จะมีทางเลือกก็ตาม

ทัศนคติเชิงบวกและการสร้างแรงบันดาลใจต่ออนาคต จึงจะช่วยลดความเสี่ยงต่ำในการเข้าร่วมกลุ่ม NEETs ซึ่งควรเริ่มจากอายุน้อยเช่นในระดับประถม และกระตุ้นเป็นระยะ เพื่อสร้างศักยภาพและกระตุ้นให้เยาวชนสร้างเป้าหมายในชีวิตจึงมีบทบาทในการลดการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ระหว่างเรียน เช่น การแต่งงานในวัยรุ่น การออกการโรงเรียนกลางคัน โดยไม่เป็นเพียงมุมมองในการส่งเสริมด้านอาชีพเท่านั้นแต่ต้องพัฒนาอย่างเป็นบูรณาการทุกมิติ

นอกจากนี้ประสบการณ์ในการทำงานระหว่างวัยเรียนยังมีลดความเสี่ยงในการเป็น NEET ลง ดังนั้น การส่งเสริมระบบการทำงานจริงที่เชื่อมกับตลาดแรงงานในระหว่างเรียนหรือระบบฝึกงานในแบบเต็มเวลาหรือบางเวลาจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงกับตลาดแรงงานได้ดีขึ้น ทั้งนี้จึงควรส่งเสริมทักษะชีวิตที่มีความจำเป็นต่อการได้ทำงานและการทำงานในอนาคต

ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า ระดับมัธยมปีที่ 2 และปีที่ 4 เป็นช่วงที่มีความเสี่ยงสูงในการเปลี่ยนพฤติกรรม ดังนั้นระบบการลดความเสี่ยงจึงควรกระตุ้นสร้างแรงจูงใจผ่านระบบ Coaching เป็นระยะ และเน้นในช่วงมัธยมปีที่ 2 และปีที่ 4 เป็นพิเศษ

8.2.2 สร้างความเข้าใจกับครอบครัว สร้างโอกาสในการหันหน้ามาคุยกันในครอบครัวยิ่งขึ้นพร้อมกับการพัฒนาระบบติดตามและสนับสนุนครัวเรือนที่มีความเสี่ยงต่อการเป็น Youth NEET

จากการศึกษาเชิงคุณภาพ ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาระบบติดตามและสนับสนุนเยาวชนที่มีความเสี่ยงต่อการเป็น NEET น่าจะช่วยลดความเสี่ยงของการเป็น NEET ได้ แต่ไม่เพียงเยาวชนเท่านั้น ระบบยังต้องส่งเสริมการเชื่อมโยงจากเยาวชนมาสู่ครัวเรือนด้วย โดยนโยบายควรเน้นความเข้าใจในความสำคัญของการศึกษาและการทำงานของเยาวชนในระดับครอบครัวด้วย นอกจากนี้ ความเข้าใจในด้านโอกาสทางสังคมและอาชีพของครอบครัวยังมีผลต่อเยาวชนในด้านโอกาสการศึกษาและอาชีพอีกด้วย จึงควรส่งเสริมสร้างความเข้าใจกับครอบครัวและสร้างโอกาสในการหันหน้ามาคุยกันในครอบครัวยิ่งขึ้นผ่านกิจกรรมทางสังคมและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในชุมชน

กลุ่มเฉพาะที่ต้องการการสนับสนุนและเข้าถึงความช่วยเหลือ คือกลุ่มที่เยาวชนอยู่อาศัยในครอบครัวกับพ่อและแม่ผู้ให้กำเนิดที่มีเฉพาะแม่เพียงคนเดียว กลุ่มเยาวชนที่แต่งงานในช่วงวัยรุ่น ครอบครัวที่นับถือศาสนาอิสลาม ครอบครัวที่มีสมาชิกครอบครัวเป็นผู้ว่างงานเป็นประจำ ครอบครัวที่เยาวชนต้องช่วยสนับสนุนดูแลคนในครัวเรือนเป็นงานหลัก ซึ่งมีความเสี่ยงในการเป็น NEET สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

การศึกษาทางคุณภาพชี้ว่าความไม่พร้อมของรายได้ครัวเรือนส่งผลทางอ้อมต่อเยาวชนที่ไม่อยู่ในการทำงาน การศึกษาหรือฝึกอบรม ในประเด็นของการศึกษาเป็นหลัก และยังพบหลายครอบครัวที่มีความจำเป็นต้องให้เยาวชนหารายได้สนับสนุนครอบครัวซึ่งต้องออกจากการศึกษากลางคันหรือมีระดับการศึกษาต่ำ และเข้าสู่การทำงานโดยขาดประสบการณ์การทำงานและคุณวุฒิที่เหมาะสมต่อการทำงานของเยาวชนส่งผลต่อการต้องทำงานที่ไม่มีคุณภาพ

8.2.4 สร้างและพัฒนาระบบที่ขยายโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตเน้นส่งเสริมการขยายโอกาสของภาคเศรษฐกิจในอนาคต

การต้องออกจากการเรียนการค้น หรือการแต่งงานเมื่ออายุน้อย อาจส่งผลให้เยาวชนกลายเป็น NEET แต่เยาวชนต้องมีโอกาสในการกลับมายังระบบการศึกษา การทำงานหรือการอบรมได้ นอกจากนี้ รูปแบบชีวิตในศตวรรษที่ 21 จะมีรูปแบบยืดหยุ่นมากขึ้น ในอนาคตการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตของคนหนึ่งคนจะวนเวียนอย่างต่อเนื่อง (multi-stage life) ดังนั้น ระบบการศึกษาในอนาคตจะไม่ได้ยึดกับรูปแบบการศึกษาหรือระดับการศึกษาอีกต่อไป แต่ขึ้นกับทักษะและความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ ดังนั้นการสร้างและพัฒนาระบบให้สามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้จึงมีความสำคัญมาก

ระบบที่ขยายโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตควรสนับสนุนความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาและการทำงานแบบส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงมีความสำคัญมาก ซึ่งการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีหลายรูปแบบ รวมถึงรูปแบบการจัดตั้งหน่วยงานกลางที่เป็นลักษณะ Credit Bank ที่เป็นรูปธรรมเพื่อการเทียบโอนมาตรฐานฝีมือแรงงานสู่คุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ ตลอดจนมีการพัฒนาทักษะฝีมือ ขั้นตอน และการปฏิบัติงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการเทียบโอนร่วมกันในขณะที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา (อนุชัช รามวงษ์กูร ๒ นลินรัตน์ รักกุศลม, 2558)

นอกจากนี้ ยังต้องเพิ่มโอกาสในการศึกษาตลอดชีวิตให้แก่ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง โดยการศึกษาอบรม ทั้งในรายวิชาต่างๆ หลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรระยะยาว และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนและผลการเรียนรู้ ที่ได้รับจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตาม อัจฉริยะมาทำการสร้างมาตรฐานและระบบทดสอบที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประกาศนียบัตร วุฒิบัตร สัมฤทธิบัตร อนุปริญญา หรือปริญญาในระดับที่เหมาะสม เพื่อเป็นการสร้างระบบเรียนรู้ตลอดชีวิตได้

ทั้งนี้ แนวโน้มในอนาคตหนึ่งปีในภาคเศรษฐกิจที่น่าจะเติบโตคือการทำงานในภาค ICT การจ้างงานทั่วโลกในภาค ICT เพิ่มขึ้นร้อยละ 16 ระหว่างปี 2553 ถึงปี 2558 เพิ่มขึ้นจาก 34 ล้านคนเป็น 39.3 ล้านคน และมีแนวโน้มความต้องการแรงงานเพื่อให้บริการในภาค ICT และ Digital มากขึ้นเรื่อย ๆ (United Nations, 2019)

ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ที่มีความรู้ด้าน Digital มีโอกาสในการทำงานยิ่งขึ้น ดังนั้น ทักษะดิจิทัลจึงมีความจำเป็นสำหรับเยาวชนเพื่อการส่งเสริมการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (OECD Future of Education and Skills 2030, 2019; European Commission, 2018b)

งานที่ใช้ความรู้ทาง Digital (Digital literacy) นั้นมีหลายรูปแบบ ตั้งแต่การใช้ การประยุกต์และการพัฒนา และมีทั้งรูปแบบที่ง่ายเช่น การขายของออนไลน์ ไปถึงรูปแบบที่ยาก เช่น การพัฒนา Application หรือพัฒนาเกมส์ขั้นสูง ดังนั้น การส่งเสริมให้มี Digital literacy นี้ จึงสามารถอบรมได้หลายรูปแบบและได้ทั้งในรูปแบบระยะสั้นและระยะยาว และมีได้หลายระดับ

อีกทั้งเยาวชนส่วนใหญ่ มีแนวโน้มชอบการทำงานในภาคบริการมากกว่าภาคอื่นๆ NEETจึงควรได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐทุกภาคส่วน ทั้งอาชีวศึกษา กระทรวงแรงงานและหน่วยงานอื่นๆ ให้สามารถได้รับการอบรมและใช้ประโยชน์จาก Digital platform ได้อย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความรู้และสร้างอาชีพและมีช่องทางในการ update ความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

อย่างไรก็ดี การทำงานใน Digital platform มีความยืดหยุ่นในกาทำงานสูง จึงต้องมีการคำนึงถึงความมั่นคงในการทำงานของเยาวชนในระยะยาว และสิทธิแรงงานที่จะเปลี่ยนรูปแบบไปเนื่องจากความสัมพันธ์ในการทำงานมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีพลวัตอีกด้วย

บทที่ 9 การพัฒนาต้นแบบเพื่อลด NEET ในพื้นที่

การศึกษาในบทที่ผ่านมาเน้นการหาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิด NEET และวิเคราะห์ทางนโยบาย ในขณะที่บทนี้มีความแตกต่างจากบทที่ผ่านมา โดยเน้นกระบวนการพัฒนาต้นแบบ และกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมในพื้นที่ต้นแบบเพื่อลด NEET

แม้ว่าแนวทางการลด NEET มีหลากหลายรูปแบบ ทั้งการให้ความสำคัญกับผู้เรียนระดับพื้นฐานและผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำ โดยเสนอแนะแนวอาชีพเพื่อป้องกันการออกก่อนวัยเรียน พัฒนาทักษะพื้นฐานที่สำคัญกับเยาวชน เช่น การจัดการด้านภาษาและอาชีพศึกษา การฝึกสอนตามความต้องการและโอกาสสำหรับผู้ว่างงานเป็นต้น (Federal Ministry for Economic Affairs and Energy, 2016) แต่การพัฒนาต้นแบบเพื่อลด NEET ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ มีความจำเป็นที่ต้องเหมาะสมกับบริบทในพื้นที่ ทั้งนี้ กระบวนการพัฒนาต้นแบบและแนวทางการทำต้นแบบในพื้นที่มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

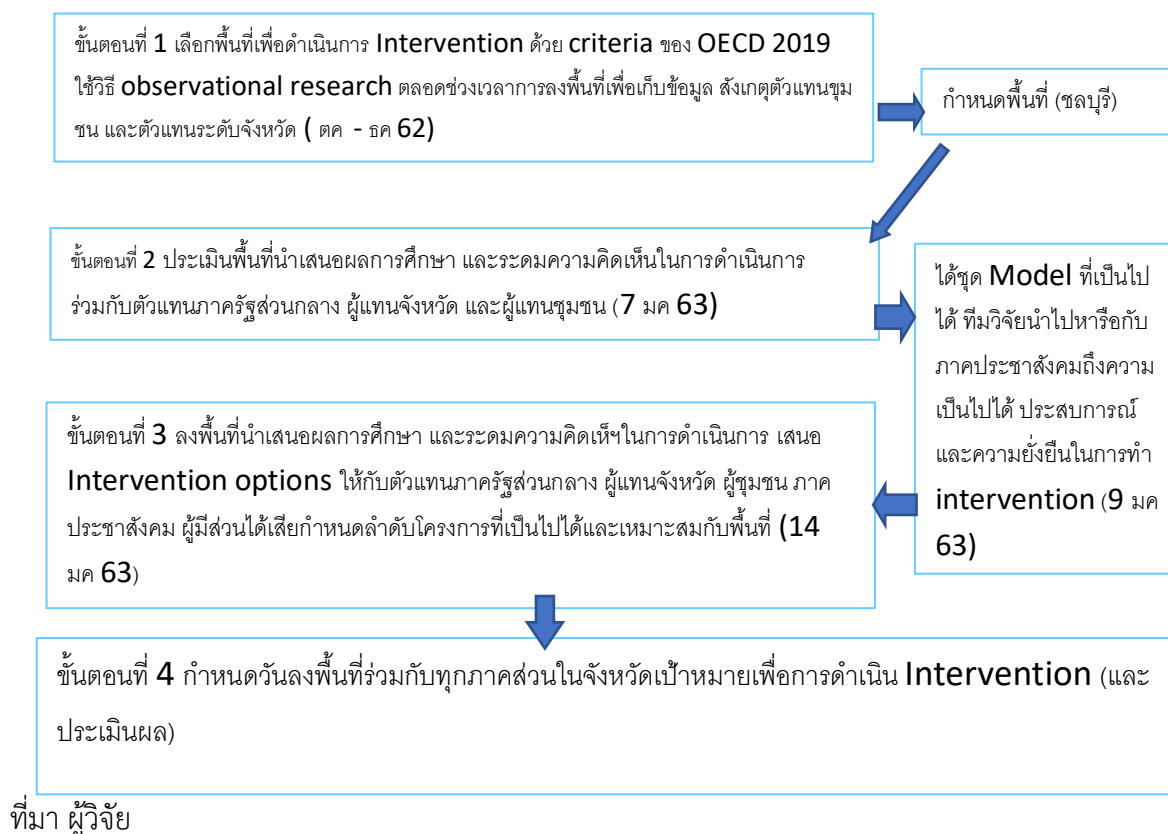
9.1 กระบวนการพัฒนาต้นแบบจากพื้นที่

กระบวนการพัฒนาต้นแบบในพื้นที่แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ อันได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ประเมินพื้นที่เพื่อการดำเนินการจาก 6 จังหวัดในพื้นที่ ใช้วิธี observational research ตลอดช่วงเวลากลางพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล สังเกตตัวชุมชน และตัวแทนระดับจังหวัด

ขั้นตอนที่ 2 ระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ ประยุกต์ความคิดเชิงออกแบบร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้อง (รูป 11)

รูป 11 พัฒนาด้านแบบในระดับพื้นที่ (INTERVENTION)

9.1.1 ขั้นตอนที่ 1 เลือกพื้นที่เพื่อการทำ intervention

หลักการเลือกพื้นที่เพื่อดำเนินการโมเดล โดยประยุกต์จาก OECD (2019) โดยการวิเคราะห์ 6 ประเด็นหลัก เพื่อการเลือกพื้นที่ที่เป็นไปได้มากที่สุดค่านึงดังต่อไปนี้

- ความเกี่ยวข้อง: การดำเนินการที่กำลังจะดำเนินการนี้ถูกต้องหรือไม่? เป็นประเด็นที่พื้นที่ให้ความสำคัญหรือไม่
- ทิศทางเดียวกัน: การดำเนินการที่เหมาะสมเป็นอย่างไร? เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่อย่างไร
- ประสิทธิภาพ: คาดว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ได้หรือไม่ ประเมินจากโครงการทางสังคมอื่นๆที่ดำเนินการแล้ว
- ความมีประสิทธิภาพ: มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับภาคีในพื้นที่ได้หรือไม่
- ผลกระทบ: การดำเนินการทำอะไรได้บ้าง และน่าจะมีผลกระทบในพื้นที่และกลุ่มใดบ้าง
- ความยั่งยืน: น่าจะมีผลกระทบในพื้นที่ที่มีความยั่งยืนได้อย่างไร

จากการวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าวข้างต้น แนวโน้มความเป็นไปได้และระยะเวลา พบว่าจังหวัดชลบุรีมีโอกาสในการพัฒนาด้านแบบมากที่สุด (ตารางที่ 22)

ภาพรวมของสถานการณ์เยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือฝึกอบรมในพื้นที่ชลบุรีพบประมาณ 14% จากเยาวชนทั้งหมด รองลงมาจากปัตตานีและนครราชสีมา ทั้งนี้ การดำเนินการโมเดลในระดับพื้นที่ของชลบุรีจากการวิเคราะห์เกณฑ์สำคัญในการพัฒนาเชิงพื้นที่แล้วมีความเหมาะสมและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับจังหวัดมากที่สุด เนื่องจากได้รับความสำคัญ ถือเป็นประเด็นในพื้นที่ เป็นในทิศทางเดียวกันกับแนวนโยบายและโครงการในพื้นที่ (เป็นโครงการพัฒนาเยาวชน แต่ไม่ใช่กลุ่ม NEET โดยตรง) คาดว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์และผลลัพธ์โครงการเชิงพัฒนาเยาวชนได้ มีแนวโน้มที่จะแบ่งปันทรัพยากรในพื้นที่เพื่อการดำเนินโครงการ NEET มีแนวโน้มที่จะดำเนินการและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้จากความร่วมมือของภาคีในพื้นที่ อีกทั้งมีแนวโน้มที่จะมีความยั่งยืนเนื่องจากความเข้มแข็งระดับชุมชนที่สามารถขับเคลื่อนโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้เกิดศักยภาพต่อเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือฝึกอบรมได้เองในพื้นที่

ตารางที่ 22 หลักการเลือกพื้นที่เพื่อการดำเนินการโมเดล ลด NEETs

	ปัตตานี	นครราชสีมา	ชลบุรี	กทม.	สงขลา	เชียงใหม่
ความเกี่ยวข้อง: เห็นความสำคัญ การดำเนินการ โครงการเพื่อ ลด NEETs ใช้หรือไม่ (เป็นประเด็นในพื้นที่หรือไม่)	พบสัดส่วนของเยาวชนที่เป็น NEETs มากที่สุด แต่ด้วยลักษณะของพื้นที่ที่จัดอยู่ในกลุ่มจังหวัดที่มีความเสี่ยงในเรื่องของความมั่นคงและให้ความสำคัญกับเรื่องความมั่นคงเป็นเรื่องหลัก	พบสัดส่วนของเยาวชนที่เป็น NEETs สูง รองลงมาปัตตานี โครงการได้รับความสนใจจากผู้ว่าราชการจังหวัดในประเด็นของ NEETs โดยการให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่รับผิดชอบงานด้านเด็กและเยาวชนในพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการในส่วนในระดับท้องถิ่น มีนายอำเภอท่าน	พบสัดส่วนของเยาวชนที่เป็น NEETs ใกล้เคียงกับนครราชสีมา ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสำคัญและตระหนักถึงจำนวนของ NEETs ที่มีในพื้นที่อย่างมาก เน้นให้มีการร่วมมือกันในทุกภาคส่วน โดยสามารถประสานงานผ่านจังหวัดได้ในทุกช่องทาง	พบสัดส่วนของเยาวชนที่เป็น NEETs รองลงมาจากชลบุรี สำหรับ กทม. แต่มีการบริหาร เฉพาะเขตด้านความตระหนักในประเด็น NEETs ระดับพื้นที่ ยังไม่มีการประชุมร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด	พบสัดส่วนของเยาวชนที่เป็น NEETs รองลงมา จาก กทม. ส่วนของการดำเนินการในจังหวัดสงขลา เป็นจังหวัดที่ใช้ระยะเวลาในการสำรวจมากที่สุดด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงานระดับจังหวัด	พบสัดส่วนของเยาวชนที่เป็น NEETs น้อยที่สุด สำหรับการดำเนินการด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในจังหวัดให้มีความสำคัญในระดับดีจากการสัมภาษณ์ตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน

	ปัตตานี	นครราชสีมา	ชลบุรี	กทม.	สงขลา	เชียงใหม่
		<p>ชุมชนซึ่งเป็นพื้นที่สำรวจให้มีความสำคัญกับประเด็นของ NEETs และเสนอให้การสนับสนุนโครงการลด NEETs หากมีการดำเนินการในพื้นที่ต้นแบบ</p>	<p>มีการสำรวจและการประชุมร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ให้ความสนใจในประเด็น NEETs และร่วมแสดงข้อเสนอแนะในการประชุมระดมสมองระดับจังหวัดเพื่อหาโมเดลที่เหมาะสมกับพื้นที่</p>		<p>และท้องถิ่นต้องประสานหลายภาคส่วน ความตระหนักในประเด็น NEETs ระดับพื้นที่ ยังไม่มีการประชุมร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด</p>	<p>พื้นที่ให้ข้อเสนอแนะและให้ข้อคิดเห็นสภาพปัญหาของเยาวชนในพื้นที่ได้ดีแต่ให้ความสำคัญกับประเด็นเยาวชนในด้านอื่น</p>
ทิศทางเดียวกัน: การดำเนินการที่เหมาะสมเป็นอย่างไร?	<p>พบโครงการส่งเสริมความต่อเนื่องในด้าน การศึกษา และส่งเสริม การจ้างงาน และส่งเสริม การอบรม แบบแยก ความ</p>	<p>พบโครงการส่งเสริมความต่อเนื่องในด้าน การศึกษา และส่งเสริมการจ้างงาน และส่งเสริม การอบรม แบบ แยกความ รับผิดชอบตาม หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก</p>	<p>พบโครงการส่งเสริมความต่อเนื่องในด้าน การศึกษา และ ส่งเสริมการจ้างงาน และ ส่งเสริมการ อบรม แบบ แยกความ รับผิดชอบตาม</p>	<p>พบโครงการส่งเสริมความต่อเนื่องใน ด้าน การศึกษา และส่งเสริม การจ้างงาน และส่งเสริม การอบรม แบบแยก ความ</p>	<p>พบโครงการส่งเสริมความต่อเนื่องใน ด้าน การศึกษา และส่งเสริม การจ้างงาน และส่งเสริม การอบรม แบบแยก ความ</p>	<p>พบโครงการส่งเสริมความต่อเนื่องใน ด้าน การศึกษา และส่งเสริม การจ้างงาน และส่งเสริม การอบรม แบบแยก ความ</p>

	ปัตตานี	นครราชสีมา	ชลบุรี	กทม.	สงขลา	เชียงใหม่
	<p>รับผิดชอบ ตาม หน่วยงาน รับผิดชอบ หลัก</p>	<p>นอกจากนี้ยังพบ โครงการที่ เกี่ยวข้องกับ เยาวชนกลุ่มอายุ ใกล้เคียงกับที่ ศึกษา โดย หน่วยงานที่ไม่ แสวงหาผลกำไร หรือ NGO ใน พื้นที่ เน้นเยาวชน กลุ่มเปราะบาง และมีพฤติกรรมที่ อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ชัดเจน สำหรับโครงการ หรือนโยบายใน ระดับจังหวัดหรือ หน่วยงานรัฐบาล ในพื้นที่เป็น โครงการของ ศึกษาธิการ จังหวัดร่วมกับ สำนักส่งเสริม การศึกษานอก ระบบฯ จัดทำ การสำรวจ เด็กนอกระบบ การศึกษา และ ผลักดันให้เข้าสู่</p>	<p>หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก มีโครงการที่ ดำเนินการโดย หน่วยงานส่วน ท้องถิ่นเกี่ยวกับ การสำรวจเด็ก และเยาวชน กลุ่มที่มีความ เสี่ยงต่อ พฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสม จากการ ประสานของ ส่วนงาน สวัสดิการสังคม และพัฒนา สังคมในพื้นที่ ร่วมมือกันแก้ไข ปัญหาด้วย กิจกรรมและ โครงการที่ เกี่ยวข้อง อาทิ โครงการเพื่อน ช่วยเพื่อน ดำเนินการโดย เทศบาลเมือง บ้านสวน หรือ โครงการเยี่ยม บ้านของ</p>	<p>รับผิดชอบ ตาม หน่วยงาน รับผิดชอบ หลัก</p>	<p>รับผิดชอบ ตาม หน่วยงาน รับผิดชอบ หลัก</p>	<p>รับผิดชอบ ตาม หน่วยงาน รับผิดชอบ หลัก</p>

	ปัตตานี	นครราชสีมา	ชลบุรี	กทม.	สงขลา	เชียงใหม่
		ระบบการศึกษา ให้มากขึ้น	เทศบาลตำบล หมอนนาง จากการร่วม ประชุมระดม สมองในจังหวัด ได้รับความ สนใจและให้ ความสำคัญกับ จำนวนของ NEETs ที่พบใน พื้นที่ และ พยายาม ร่วมกัน เสนอแนะ โครงการที่ สามารถนำมา ปรับใช้กับพื้นที่ ได้อย่าง เหมาะสม			
ประสิทธิผล: การดำเนินงาน บรรลุ วัตถุประสงค์ หรือไม่? คาดว่าจะบรรลุ วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ที่ แตกต่างกันใน แต่ละกลุ่ม	คาดว่าอาจไม่ บรรลุ วัตถุประสงค์ การ ดำเนินการ ด้วยข้อจำกัด ในด้านความ ปลอดภัยใน พื้นที่ อาจ ต้องใช้ เวลานานและ	สามารถ ดำเนินการให้ บรรลุ วัตถุประสงค์ได้ใน บางส่วน เนื่อง ด้วยพื้นที่ที่ หน่วยงาน ภายนอกมีการ ดำเนินการอยู่นั้น ไม่สอดคล้องกับ พื้นที่สำรวจใน	มีประสิทธิผล และสามารถ ดำเนินการได้ ตาม วัตถุประสงค์ เพราะได้รับ ความร่วมมือ อย่างดีจาก หน่วยงานทุก ระดับในจังหวัด ตั้งแต่ผู้ว่า	อาจไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ การ ดำเนินการ ยังขาดการ ประสานงาน เพื่อสร้าง ความเข้าใจ ร่วมกันใน พื้นที่ที่มีความ แตกต่างกัน	อาจไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ การ ดำเนินการ ยังขาดการ ประสานงาน เพื่อสร้าง ความเข้าใจ ร่วมกันใน พื้นที่ที่มี ความ	อาจไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ การ ดำเนินการ ยังขาดการ ประสานงาน เพื่อสร้าง ความเข้าใจ ร่วมกันใน พื้นที่ที่มี ความ

	ปัตตานี	นครราชสีมา	ชลบุรี	กทม.	สงขลา	เชียงใหม่
	ต้องอาศัย ความเข้าใจ ร่วมกัน ระหว่าง รัฐบาลและ ชุมชนอย่าง ใกล้ชิด	ครั้งนี้ และยังไม่ สอดคล้องกับ โครงการของ หน่วยงานระดับ จังหวัดที่กำลังจะ ดำเนินการ หาก ต้องมีการ ดำเนินการตาม วัตถุประสงค์ของ โครงการอาจไม่ ทันต่อกรอบ ระยะเวลาใน การศึกษาที่มี จำกัด	ราชการจังหวัด หน่วยงานส่วน จังหวัดที่ เกี่ยวข้องกับการ ศึกษา แรงงาน และ พัฒนาสังคม หน่วยงาน ระดับท้องถิ่น และชุมชนใน พื้นที่สำรวจ	ทางบริบท ของสังคม อาทิ ความ ต้องการของ ชุมชน การเข้าถึง กลุ่มเป้าหมาย ชุมชนเมืองทั้ง หมดมีความ ท้าทายสูง	แตกต่างกัน ทางบริบท ของสังคม อาทิ ความ ต้องการของ ชุมชนที่มี ความ ต้องการ แตกต่างกัน มาก ความ หลากหลาย ของ วัฒนธรรม ชุมชน ศาสนา เป็น ต้น	แตกต่างกัน ทางบริบท ของสังคม อาทิ ความ ต้องการของ ชุมชน ความ หลากหลาย ของ วัฒนธรรม ชุมชน ศาสนา เป็น ต้น
ความมี ประสิทธิภาพ: มีการใช้ ทรัพยากร อย่างไรดี?	ทรัพยากร เน้นทางด้าน ความมั่นคง	มีโครงการ ส่งเสริมความ ต่อเนื่องในด้าน การศึกษา และ ส่งเสริมการจ้าง งาน และส่งเสริม การอบรม แบบ แยกความ รับผิดชอบตาม ภารกิจของ กระทรวงต่างๆ มีการสนับสนุน จากระดับจังหวัด ในการใช้	มีโครงการ ส่งเสริมความ ต่อเนื่องในด้าน การศึกษา และ ส่งเสริมการจ้าง งาน และ ส่งเสริมการ อบรม แบบ แยกความ รับผิดชอบตาม ภารกิจของ กระทรวงต่างๆ มีการสนับสนุน จากระดับ	มีโครงการ ส่งเสริมความ ต่อเนื่องใน ด้าน การศึกษา และส่งเสริม การจ้างงาน และส่งเสริม การอบรม แบบแยก ความ รับผิดชอบ ตามภารกิจ	มีโครงการ ส่งเสริมความ ต่อเนื่องใน ด้าน การศึกษา และส่งเสริม การจ้างงาน และส่งเสริม การอบรม แบบแยก ความ รับผิดชอบ ตามภารกิจ ของ	มีโครงการ ส่งเสริมความ ต่อเนื่องใน ด้าน การศึกษา และส่งเสริม การจ้างงาน และส่งเสริม การอบรม แบบแยก ความ รับผิดชอบ ตามภารกิจ

	ปัตตานี	นครราชสีมา	ชลบุรี	กทม.	สงขลา	เชียงใหม่
		ทรัพยากรเพื่อดำเนินโครงการลด NEETs	จังหวัดในการใช้ทรัพยากรเพื่อดำเนินโครงการลด NEETs ชุมชนมีการเสนอแนวทางการระดมทรัพยากรจากหลายภาคส่วนเพื่อสนับสนุนโครงการลด NEETs	ของกระทรวงต่างๆ	กระทรวงต่างๆ	ของกระทรวงต่างๆ
ผลกระทบ: การดำเนินการทำอะไรได้บ้าง	มีข้อจำกัดเชิงพื้นที่	อาจต้องเพิ่มความร่วมมือในระดับท้องถิ่นร่วมด้วย	ผู้ได้รับประโยชน์ คือเยาวชนที่อยู่ในชุมชน และใกล้เคียง ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากทุกภาคส่วน คาดว่าหากมีการดำเนินการโมเดลระดับพื้นที่ มีแนวโน้มที่จะได้รับความร่วมมือที่ดีจากทุกภาคส่วนใน	อาจต้องเพิ่มความร่วมมือ ปละ ประสานงาน ในระดับ ชุมชนและ จังหวัดใหม่ มากขึ้น	อาจต้องเพิ่มความร่วมมือ ปละ ประสานงาน ในระดับ ชุมชนและ จังหวัดใหม่ มากขึ้น	อาจต้องเพิ่มความร่วมมือ ปละ ประสานงาน ในระดับ ชุมชนและ จังหวัดใหม่ มากขึ้น

	ปัตตานี	นครราชสีมา	ชลบุรี	กทม.	สงขลา	เชียงใหม่
			จังหวัดและ ชุมชน จำนวนคนที่ คาดว่าจะเข้า ร่วมในโครงการ คือเยาวชนที่มี อายุระหว่าง 14-18 ปี ใน พื้นที่ ทั้ง เยาวชนที่อยู่ใน ระบบและนอก ระบบ อัน หมายรวมถึง บางเยาวชนที่ เป็น NEETs ใน ชุมชนร่วมด้วย			
ความยั่งยืน: การใช้เวลาใน การดำเนินงาน ต่อเนื่องหรือไม่	ต้องเพิ่ม ความเข้าใจ และความ ร่วมมือมาก ขึ้น	เพิ่มความร่วมมือ ในระดับท้องถิ่น	มีความร่วมมือ ตั้งแต่ระดับ ชุมชน ท้องถิ่น และจังหวัด ส่งเสริมให้เกิด ความต่อเนื่อง และเกิด ประโยชน์สูงสุด แก่เยาวชนใน พื้นที่	ต้องเพิ่มความ เข้าใจและ ความร่วมมือ มากขึ้น	ต้องเพิ่ม ความเข้าใจ และความ ร่วมมือมาก ขึ้น	ต้องเพิ่ม ความเข้าใจ และความ ร่วมมือมาก ขึ้น

ทิมา ผู้วิจัย

9.1.2 ขั้นตอนที่ 2 ระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่

เมื่อกำหนดพื้นที่จังหวัดที่จะดำเนินการขับเคลื่อนโมเดลในระดับพื้นที่ได้แล้ว จะมีการเก็บข้อมูลจากการประชุมระดมสมองเพื่อประมวลความเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในจังหวัดให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษาหรือการฝึกอบรม

ทั้งนี้ ในแต่ละครั้งของการประชุมระดมสมอง จะมีผู้เข้าร่วมประมาณ 12-15 คน ประกอบด้วยหน่วยงานด้านการพัฒนาสังคม ด้านแรงงาน ด้านการศึกษา หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น และตัวแทนชุมชน โดยมีกรอบคำถามหลักในการประชุมระดมสมอง เพื่อประมวลข้อมูลมาใช้วิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการโมเดลระดับพื้นที่โดยใช้แนวทางการดำเนินงานที่ประยุกต์ใช้แนวทางการคิดเชิงออกแบบ (Design thinking) โดยมีกระบวนการดังต่อไปนี้ การทำความเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย; การตั้งกรอบโจทย์ (Define); การสร้างความคิด (Ideate); การสร้างต้นแบบ (Prototype), และการทดสอบ (Test) ซึ่งสอดคล้องกับวิธีคิดเชิงออกแบบของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รูปที่ 12)

ทางผู้วิจัยได้เลือกโมเดลที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยจัดการประชุม 2 ครั้ง ในจังหวัดชลบุรีที่ได้รับเลือกดำเนินการโมเดล ได้แก่

- วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2563 ณ มหาวิทยาลัยบูรพา

เป้าหมายเพื่อชี้แจงผล หรือทำความเข้าใจกลุ่มเป้าหมายและการตั้งกรอบโจทย์ เป็นขั้นตอนแห่งการสร้างความเข้าใจและตีความปัญหาเพื่อหาหรือถึงความเป็นไปได้ของโครงการการลด NEET

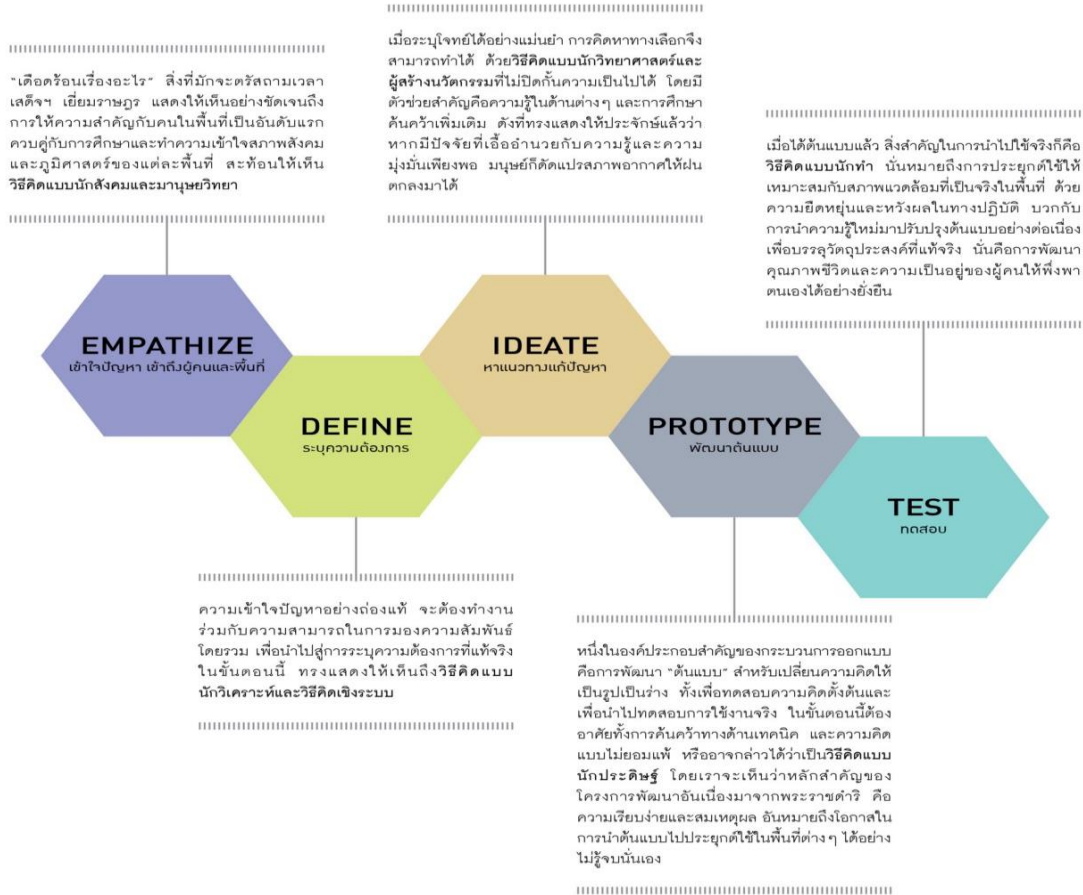
โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ ได้แก่ การชี้ให้เห็นปัญหา ร่วมหาหรือความเป็นไปได้จากผลการศึกษา วิเคราะห์ NEET ด้วยกระบวนการ Persona แล้วจึงเสนอโครงการที่สามารถดำเนินการได้ในบริบทของชุมชนในพื้นที่ แนวทางที่สามารถประยุกต์โครงการใกล้เคียงเพื่อปรับใช้ให้เหมาะสมกับเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษาหรือการฝึกอบรม พร้อมกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาดำเนินการ และพื้นที่ดำเนินการที่เป็นไปได้เบื้องต้น

- วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2563 ณ ศาลากลางจังหวัดชลบุรี

เป้าหมายเพื่อชี้แจงผล หรือทำความเข้าใจกลุ่มเป้าหมายและการตั้งกรอบโจทย์ เป็นขั้นตอนแห่งการสร้างความเข้าใจและตีความปัญหาแล้วจึงสร้างความคิดในกลุ่มที่กว้างขึ้น โดยเชิญผู้แทนจาก หน่วยงานภายในจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานแรงงานจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลเมืองบ้านสวน และเทศบาลตำบลหมอนนาง) ผู้นำชุมชนหรือผู้แทนจากชุมชนที่เป็นพื้นที่สำรวจ รวมเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยมีขั้นตอนในการใช้ความคิดสร้างสรรค์และมุมมองจากหลายๆฝ่ายเพื่อสร้างคำตอบหรือทางเลือกวิธีแก้ปัญหา และได้ออกมาเป็นต้นแบบที่เป็นไปได้ (Prototype)

อย่างไรก็ดี การทดสอบ (Test) แนวคิดกับตัวแทนกลุ่มเป้าหมายและพัฒนาต้นแบบที่สามารถใช้ได้จริงทางพื้นที่คาดว่าจะดำเนินการที่สอดคล้องกับภาคการศึกษาของนักเรียน ซึ่งคือช่วงไตรมาสที่ 3-4 ปี 2563

รูป 12 แนวคิดเชิงออกแบบ (DESIGN THINKING) ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการ

ที่มา: ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC). (2016). ถอดวิธีคิดเชิงออกแบบ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช. *นิตยสารคิด (Creative Thailand)*, ปีที่ 8 ฉบับที่ 3, น.6.

9.2 ข้อเสนอต้นแบบโครงการ

จากการกระบวนการพัฒนาข้างต้นในหัวข้อ 9.1 และผลจากการประชุมระดมสมองทั้ง 2 ครั้ง ผลจากการประชุมได้ข้อสรุปจากการแลกเปลี่ยนและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการพัฒนาโมเดลในระดับพื้นที่ที่เป็นไปได้ อันดับแรกคือ โครงการส่งตรงประสบการณ์ของเยาวชนกลุ่ม NEET กับกลุ่มเป้าหมายในชุมชนทั้งที่อยู่ในการศึกษาในระบบและนอกระบบการศึกษา ซึ่งควรดำเนินการกับกลุ่มอายุ 14-15 ปี และอายุ 17-18 ปี เพื่อสอดคล้องกับข้อมูลเยาวชนที่ต้องออกกลางคันในพื้นที่ และพื้นที่ที่เหมาะสมกับการดำเนินการ คือ ชุมชนตลาดทุ่งเหียง ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลหมอนนาง และชุมชนในพื้นที่เทศบาลเมืองบ้านสวนมีการนำประเด็นของการเลือกโครงการที่สามารถขับเคลื่อนโมเดลระดับพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งกำหนดกรอบระยะเวลาเบื้องต้นเพื่อดำเนินการในช่วงไตรมาสที่ 3-4 ของปี 2563

ทั้งนี้ จากกระบวนการสร้างความคิด (Ideate) ก่อนที่ภาคีสรุปมาเป็นโครงการข้างต้นนั้น ทางภาคีได้มีการเสนอรูปแบบหลายๆ แบบ ได้เป็นจำนวน 5 โครงการ ซึ่งอาจเหมาะสมกับบริบทในแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน และมีรูปแบบต่างกันไปแล้วแต่การดำเนินการและบริบทของพื้นที่ แสดงในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ตัวอย่างข้อเสนอโครงการต่างๆในการลด NEET ในพื้นที่ชลบุรี จากการระดมความคิดเห็นกลุ่ม

	วัตถุประสงค์	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบหลัก/ ผู้ประสานงานหลัก
1) โครงการ เพื่อนช่วย เพื่อน	เพื่อเพิ่มการเข้าถึง เยาวชน ลดโอกาส การพบปะภัยแทรก กลาง (Disruption) เพื่อให้ความ ช่วยเหลือที่เหมาะสม จากภาครัฐร่วมกับ ท้องถิ่น	ส่งเสริมการพูดคุยร่วมกันของเยาวชนที่ เป็น NEET โดยเข้าถึงบ้านของเยาวชน กลุ่มนี้จากการแนะนำของผู้นำชุมชนและ หน่วยงานส่วนท้องถิ่น สำหรับการเข้าถึง และทำความเข้าใจจะแยกส่วนกัน ระหว่างเยาวชนด้วยกันเอง และผู้ปกครอง ซึ่งจะมีผู้นำและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นทำความเข้าใจ เข้าใจร่วมกันไป	ผู้นำและเจ้าหน้าที่ ท้องถิ่น ร่วมกับเยาวชน
2) โครงการ ครอบครัว สัมพันธ์	เพื่อส่งเสริมความ เข้าใจในครอบครัว โดยมีกลไกสำคัญใน การดำเนินการ ร่วมกับโรงเรียนที่ทาง พัฒนาชุมชน ดำเนินการอยู่แล้ว เพื่อให้ความ ช่วยเหลือที่เหมาะสม จากภาครัฐร่วมกับ ท้องถิ่น	จัดกิจกรรมให้เยาวชนกลุ่ม NEET และ ผู้ปกครองของเยาวชนอายุ 15-24 ปี เข้า ร่วมกิจกรรมด้วยกัน และประสานกับทาง โรงเรียนและผู้นำชุมชน ในการนำเยาวชน เข้าร่วมโครงการร่วมกับผู้ปกครอง เพื่อทำ ความเข้าใจและแนะแนวการใช้ชีวิต และ ส่งเสริมให้เข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่าง เหมาะสม เน้นส่งเสริมให้มีการเรียนต่อ หรือ ทำงาน หรือหากไม่สนใจทั้งสองอย่าง ก็จะให้สร้างกลุ่มอาชีพในชุมชน โดยการ เริ่มต้นจากครัวเรือนของตน	พัฒนาชุมชน เทศบาล
3) โครงการ ส่งเสริมการ วางแผน ครอบครัวที่มี คุณภาพ สร้างความ	เพื่อส่งเสริมความ เข้าใจในครอบครัว ระยะยาว เพื่อให้ความ ช่วยเหลือที่เหมาะสม	เน้นการวางแผนครอบครัว และการดูแล เด็กและเยาวชน โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ ช่วงอายุ 0-10 ปี ลักษณะโครงการจัด อบรมผู้ปกครองหรือพ่อแม่ที่ต้องเลี้ยงดู เด็กกลุ่มนี้โดยตรง โดยประสานงาน ร่วมกับ รพสต. ในพื้นที่ เพื่อให้ความรู้	บูรณาการระหว่าง หน่วยงานระหว่าง จังหวัด อันได้แก่ แรงงาน พม กอง สวัสดิการสังคม เทศบาลเมือง

	วัตถุประสงค์	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบหลัก/ ผู้ประสานงานหลัก
อบอุ่นใน ครอบครัว	จากภาครัฐร่วมกับ ท้องถิ่น	เกี่ยวกับสุขภาพอยู่แล้ว เป็นการบูรณาการ ร่วมกัน	
โครงการแนะ แนวอาชีพ	เพื่อส่งเสริมโอกาสใน ตลาดแรงงาน เพื่อส่งเสริมโอกาสใน การฝึกงาน เพื่อให้ความ ช่วยเหลือที่เหมาะสม กับการศึกษาต่อหรือ การทำงานจากภาค	เป็นโครงการที่เน้นร่วมมือกับโรงเรียน โดย มีกลุ่มเป้าหมายคือ อายุ 11-12 ปี ลักษณะการอบรมเน้นการให้แนวทาง อาชีพในฝัน และสร้างแรงจูงใจ ร่วมกับ หน่วยงานที่ดำเนินการอยู่แล้วเกี่ยวกับการ แนะแนวการประกอบอาชีพ หรือฝึกอบรม อาชีพ และจัดให้มีการถ่ายทอด ประสบการณ์ สร้างแรงบันดาลใจและ อาชีพในฝัน	บูรณาการระหว่าง หน่วยงานระหว่าง จังหวัด อันได้แก่ แรงงาน พม กอง สวัสดิการสังคม เทศบาลเมือง
โครงการส่งเสริม ตรง ประสบการณ์ ของเยาวชน กลุ่ม NEET	เพื่อส่งเสริมศักยภาพ ของเยาวชน เพื่อเพิ่มการเข้าถึง เยาวชน ลดโอกาส การพบปัจจัยแทรก กลาง (Disruption) จากการแบ่งปันโดย ตัวเยาวชนต้นแบบ เพื่อให้ความ ช่วยเหลือที่เหมาะสม กับการศึกษาต่อหรือ การทำงานจากภาค	ดำเนินการร่วมกับชุมชน หน่วยงาน ท้องถิ่น และเครือข่ายโรงเรียนในชุมชน เน้นให้เยาวชนกลุ่ม NEET ถ่ายทอด ประสบการณ์ทั้งด้านบวกและด้านลบ เพื่อให้เยาวชนกลุ่มอื่นๆ ตระหนักถึง ความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจที่ดี สำหรับการเข้าถึงโดยจะร่วมโรงเรียนใน ช่วงเวลาของการแนะแนว โดยมีกิจกรรม ส่งตรงประสบการณ์แทรกระหว่างทำ กิจกรรม เพื่อลดความเสี่ยงต่อพฤติกรรมที่ ไม่เหมาะสมในอนาคต สำหรับกลุ่มอายุ 15-24 ปี	บูรณาการระหว่าง หน่วยงานระหว่าง จังหวัด อันได้แก่ แรงงาน พม กอง สวัสดิการสังคม เทศบาลเมือง

ที่มา ผู้วิจัย จากการระดมความเห็นและการทำงานกลุ่ม

9.3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโมเดลระดับพื้นที่

โมเดลในระดับพื้นที่สำหรับกลุ่ม NEET จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจกับผู้นำชุมชน เนื่องจากเรื่อง NEET เป็นเรื่องใหม่ ในด้านความเข้าใจของผู้นำชุมชนนั้น มักเน้นที่เรื่องการศึกษาเป็นเรื่องหลักแต่สำหรับผู้ที่หลุดจากการศึกษาและไม่ได้ทำงานเป็นหลักแหล่ง หากไม่เกี่ยวข้องกับกรณีอุกฉกรรจ์ เช่น เรื่องยาเสพติด กลุ่มนี้จะไม่ได้รับการพูดถึงมากนัก ดังนั้น ประเด็นแรกคือต้องสร้างความเข้าใจในชุมชนก่อน แล้วจึงวิเคราะห์สังเคราะห์ผลที่ได้ ระบुकุุ่มและกิจกรรมที่อาจร่วมมือกันทำได้ในระดับพื้นที่ ทั้งนี้ บทสรุปด้านปัจจัยการเป็น NEET และ ข้อเสนอแนะ ได้แสดงไว้ในบทที่ 8 แล้ว

เอกสารอ้างอิง

- Acemoglu, D. & D. Autor. (2012). What Does Human Capital Do? A Review of Goldin and Katz's The Race between Education and Technology. *Journal of Economic Literature*, 50(2), 426-463.
- Alan B. Krueger & Mikael Lindahl. (2001). Education for Growth: Why and for Whom? *Journal of Economic Literature*, 39(4), 1101-36.
- Barro, R. J. (2001). Human Capital and Growth. *American Economic Review*, 91(2), 12-17.
- Bălan., M. (2014). Youth labor market vulnerabilities: characteristics, dimensions and costs. *Procedia Economics and Finance* 8, 66-72.
- Bronfenbrenner, U. (1994). Ecological models of human development. In *International Encyclopedia of Education, Vol 3, 2nd. Ed.* Oxford: Elsevier. Reprinted in: Gauvain, M. & Cole, M. (Eds.), *Readings on the development of children*, 2nd Ed., NY: Freeman, pp. 37-43.
- Brunello, G., & De Paola, M. (2014). The costs of early school leaving in Europe. *IZA Journal of Labour Policy, Springer*. 10.1186/2193-9004-3-22.
- Coles, Bob, Sandra Hutton, Jonathan Bradshaw, Gary Craig, Christine Godfrey, and Julie Johnson. 2002. "Literature Review of the Costs of Being 'Not in Education, Employment or Training' at Age 16-18." DfES Research Report 347. Norwich, UK: Her Majesty's Stationery Office. Available online <https://www.york.ac.uk/inst/spru/pubs/pdf/RR347.pdf>
- Deneulin., S. with L" Shahani (eds.). (2009). *An Introduction to the Human Development and Capability Approach: Freedom and Agency*. London: Earth Scan, pp. 13-14. Available from: <https://www.idrc.ca/en/book/>
- Diego F. Angel-Urdinola, และ Renata Mayer Gukovas. (2018). A Skills-Based Human Capital Framework to Understand the Phenomenon of Youth Economic Disengagement. *World Bank Policy Research Working Paper*, 8348.
- Eric A. Hanushek, และ Ludger Woessmann. (2008). The Role of Cognitive Skills in Economic Development. *Journal of Economic Literature*, 46(3), 607-68.
- European Commission. (2015). PES practices for the outreach and activation of NEETs. The European Network of Public Employment Services.
- European Commission. (2018a). Effective outreach to NEETs. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

- European Union (2018b) European legal framework for “digital labour platforms” Available from: https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC112243/jrc112243_legal_framework_digital_labour_platforms_final.pdf
- European Commission. (2018c). Models for Establishing Social Innovation Hubs for the NEET Youth in Bulgarian and Poland. European Social Fund.
- Federal Ministry for Economic Affairs and Energy (2016) Avoiding skills shortages and mismatches – New strategies for meeting companies’ skilled labour needs.
- Francesca Salvà-Mut, María Tugores-Ques & Elena Quintana-Murci (2018) NEETs in Spain: an analysis in a context of economic crisis, *International Journal of Lifelong Education*, 37:2, 168-183, DOI: 10.1080/02601370.2017.1382016
- Furlong A. Not a very NEET solution: representing problematic labour market transitions among early school leavers. *Work, Employment and Society*. 2006;20(3):553–569. doi: 10.1177/0950017006067001.
- Gazda, G. M.; Childers, W. C.; & Brooks, D. K. (1987). *Foundations of Counseling and Human Services*. New York: McGraw-Hill.
- Goldin C., & L.F. Katz. (2007). LongRun Changes in the Wage Structure: Narrowing, Widening, Polarizing. *Brookings Papers on Economic Activity*, 2, 135–65.
- Hendrick, P. (1998). *Developing Youth Curriculum Using the Targeting Life Skills Model*. Available from: <http://www.extension.iastate.edu/4H/skls.eval.html>
- International Labour Office. (2017). Share of youth not in employment, education or training (NEETrate).
- International Labour Organization (2015) What does NEETs mean and why is the concept so easily misinterpreted? Technical Brief No.1
- International Labour Organization. (2020). ILOSTAT database [database]. Available from <https://ilostat.ilo.org/data/>.
- Mangrulkar, L. & Whitman, C. V. & Posner, M. (2001). *Life Skills Approach to Child and Adolescent Health Human Development*. Washington, DC: Education Development Center, Inc.
- OECD (2019) “Better Criteria for Better Evaluation: Revised Evaluation Criteria Definitions and Principles for Use” Available online <http://www.oecd.org/dac/evaluation/revised-evaluation-criteria-dec-2019.pdf>

- Sallis JF, Owen N, Fisher EB. (2008) Ecological Models of Health Behavior. In *Health Behavior and Health Education. 4 edition*. Edited by Glanz K, Rimer BK, Viswanath K. United States of America: John Wiley and Sons: 465-485.
- Schultz., T. W. (1961). Investment in Human Capital. *The American Economic Review*, 51(1), 1-17.
- Social Exclusion Unit (1999) *Bridging the gap: new opportunities for 16-18 year olds not in education, employment or training, presented to Parliament by the Prime Minister*.
- Wong., M. (2016). The Characteristics of Youth Not in Education, Employment or Training (NEET) in Australia and Japan. *Japan Institute for Labour Policy and Training*.
- World Health Organization. (1993). Life Skills Education for Children and Adolescents in Schools. Programme on Mental Health. Geneva. Available from <http://www.unescap.org/esid/hds/pubs/2317/m7.pdf>
- United Nations (2019) Digital Economy report 2019, Available from https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/der2019_en.pdf
- United Nations Development Programme: UNDP. (2019) “About Human Development”, *Human Development Reports*,
- ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร (2558) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในการแก้ไขปัญหาเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ Available online <https://core.ac.uk/download/pdf/147686791.pdf>
- เทอดศักดิ์ ชมเฒ่าสุวรรณ. (2557). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนทุนมนุษย์กับการศึกษา: กรณีศึกษาประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พิริยะ ผลพิรุฬห์, และ ปังปอนด์ รักอำนวยกิจ. (2559). *รายงานฉบับสมบูรณ์: ทุนมนุษย์กับผลิตภาพแรงงานในภาคอุตสาหกรรมไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ศิริภัตสรค์ วงศ์ทองดี. (2557). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุชัย รามวรัญกูร, นลินรัตน์ รักกุล (2558) การพัฒนารูปแบบการเทียบโอนมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อคุณวุฒิ การศึกษาวิชาชีพ วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม, หน้า 85-96.

ภาคผนวก 1 แบบสอบถามครัวเรือน

แบบสอบถามครัวเรือน

การพัฒนาองค์ความรู้และขับเคลื่อนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้เข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างเหมาะสม

แบบสอบถามที่ ภาค..... จังหวัด.....

ในเขตเทศบาล / นอกเขตเทศบาล จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อชุมชน/หมู่บ้าน.....

ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

การสัมภาษณ์ครัวเรือน			
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
วันที่/เดือน
ชื่อนักสำรวจ
ผลการเข้าพบ

ผลการสัมภาษณ์ครัวเรือนครั้งสุดท้าย		
สมบูรณ์	สมบูรณ์บางส่วน	ไม่ได้ (ระบุเหตุผล)
1	2	0..... ☐ ☐

	บรรณาธิการในสนาม	บรรณาธิการในสำนักงาน	ผู้บันทึกข้อมูล
ชื่อ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
วันที่

การสัมภาษณ์เยาวชนเข้าค่าย			
จำนวนเยาวชนทั้งหมด.....คน สัมภาษณ์ได้.....คน	ผลการสัมภาษณ์เยาวชนเข้าค่าย		
	สมบูรณ์	สมบูรณ์ บางส่วน	ไม่ได้ (ระบุเหตุผล)
ชื่อเยาวชนเข้าค่าย คนที่ 1.....	1	2	0... ☐ ☐
ชื่อเยาวชนเข้าค่าย คนที่ 2.....	1	2	0... ☐ ☐
ชื่อเยาวชนเข้าค่าย คนที่ 3.....	1	2	0... ☐ ☐
ชื่อเยาวชนเข้าค่าย คนที่ 4.....	1	2	0... ☐ ☐
ชื่อเยาวชนเข้าค่าย คนที่ 5.....	1	2	0... ☐ ☐
ชื่อเยาวชนเข้าค่าย คนที่ 6.....	1	2	0... ☐ ☐
ชื่อเยาวชนเข้าค่าย คนที่ 7.....	1	2	0... ☐ ☐
ชื่อเยาวชนเข้าค่าย คนที่ 8.....	1	2	0... ☐ ☐
ชื่อเยาวชนเข้าค่าย คนที่ 9.....	1	2	0... ☐ ☐
ชื่อเยาวชนเข้าค่าย คนที่ 10.....	1	2	0... ☐ ☐

ผลการสัมภาษณ์ครัวเรือน

1. สมบูรณ์
2. สมบูรณ์บางส่วน
3. ปฏิเสธ
4. หาบ้านไม่เจอ
5. บ้านว่าง/ร้าง
6. ไม่มีบ้าน (ถูกทุบทิ้ง)
7. อื่นๆ (ระบุ)

เหตุผลที่สัมภาษณ์ไม่ได้
สำหรับเยาวชนเข้าค่าย

1. ปฏิเสธ
2. ไม่พบทั้ง 3 ครั้ง/ไม่อยู่บ้าน
3. หูตึง/หูหนวก
4. ป่วย
5. สติไม่ดี
6. อื่น ๆ (ระบุ)

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้เป็นประโยชน์ทางวิชาการ โดยจะนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวม
ผู้วิจัยจะรักษาข้อมูลส่วนตัวของท่านไว้เป็นความลับ ถ้าคำถามใดทำให้ท่านรู้สึกไม่สะดวกหรือ
ลำบากใจที่จะให้ข้อมูล ผู้วิจัยต้องขออภัยมา ณ โอกาสนี้
ท่านสามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลหรือหยุดการให้สัมภาษณ์ได้ตลอดการสัมภาษณ์

เวลาที่เริ่มการสัมภาษณ์.....นาฬิกา.....นาทิจำแนก

แบบสอบถามที่

ส่วน A โปรดบอกชื่อคน (สมาชิก) ที่อาศัยอยู่ในบ้านนี้และรายละเอียดต่างๆ ต่อไปนี้

ที่	(a) ชื่อสมาชิก	(b) อายุเต็ม (ปี)	(c & d) เดือนเกิด และปีเกิด	(e) เพศ ชาย.....1 หญิง.....2	(f) ใครเป็นผู้ดูแล หลัก (ระบุ เฉพาะเยาวชน ที่เข้าข่าย เท่านั้น)	(g) ปัจจุบันเรียนหนังสือหรือไม่ เลิกเรียนแล้ว.....1 กำลังเรียนในเวลา.....2 กำลังเรียนนอกเวลา.....3 ไม่เคยเรียนเลย.....4	(h) ภายใน 7 วันถึง ปัจจุบัน ทำงานที่มี รายได้ หรือไม่ ไม่ทำ...1 ทำ.....2	(i) ปัจจุบันกำลัง ฝึกอบรม/ฝึกงานใน สถานประกอบการ หรือสถานที่ ฝึกอบรมต่างๆ หรือไม่ ไม่ฝึก.....1 ฝึก.....2	(j) ต้องออกจากบ้านไปต่างถิ่นเป็น เวลานานมากกว่า 1 เดือนต่อครั้ง ใน 1 ปี/บ่อยครั้ง (มากกว่าเดือนละครึ่ง) หรือไม่ ไปต่างถิ่นเป็นเวลานาน.....1 ไปต่างถิ่นบ่อย.....2 ไม่เข้าข่าย.....3
01	1 2	1 2 3 4	1 2	1 2	1 2 3
02	1 2	1 2 3 4	1 2	1 2	1 2 3
03	1 2	1 2 3 4	1 2	1 2	1 2 3
04	1 2	1 2 3 4	1 2	1 2	1 2 3
05	1 2	1 2 3 4	1 2	1 2	1 2 3
06	1 2	1 2 3 4	1 2	1 2	1 2 3

ที่	(a) ชื่อสมาชิก	(b) อายุเต็ม (ปี)	(c & d) เดือนเกิด และปีเกิด	(e) เพศ ชาย.....1 หญิง.....2	(f) ใครเป็นผู้ดูแล หลัก (ระบุ เฉพาะเยาวชน ที่เข้าชาย เท่านั้น)	(g) ปัจจุบันเรียนหนังสือหรือไม่ เลิกเรียนแล้ว.....1 กำลังเรียนในเวลา.....2 กำลังเรียนนอกเวลา.....3 ไม่เคยเรียนเลย.....4	(h) ภายใน 7 วันถึง ปัจจุบัน ทำงานที่มี รายได้ หรือไม่ ไม่ทำ...1 ทำ.....2	(i) ปัจจุบันกำลัง ฝึกอบรม/ฝึกงานใน สถานประกอบการ หรือสถานที่ ฝึกอบรมต่างๆ หรือไม่ ไม่ฝึก.....1 ฝึก.....2	(j) ต้องออกจากบ้านไปต่างถิ่นเป็น เวลานานมากกว่า 1 เดือนต่อครั้ง ใน 1 ปี/บ่อยครั้ง (มากกว่าเดือนละครั้ง) หรือไม่ ไปต่างถิ่นเป็นเวลานาน.....1 ไปต่างถิ่นบ่อย.....2 ไม่เข้าชาย.....3
07	1 2	1 2 3 4	1 2	1 2	1 2 3
08	1 2	1 2 3 4	1 2	1 2	1 2 3
09	1 2	1 2 3 4	1 2	1 2	1 2 3
10	1 2	1 2 3 4	1 2	1 2	1 2 3

ส่วน B โปรดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวของท่าน

ข้อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
B101	ที่ดินของบ้านที่ท่านอาศัยอยู่นี้เป็นของใคร	ตนเอง..... 1 คู่สมรส..... 2 ตนเองและคู่สมรส..... 3 พ่อ/แม่ตนเอง..... 4 พ่อ/แม่คู่สมรส..... 5 พี่/น้อง..... 6 ญาติ..... 7 นายจ้าง..... 8 รัฐ/หลวง..... 9 เช่า..... 10 อื่นๆ (ระบุ)..... ☐ ☐	
B102	บ้านที่ท่านอาศัยอยู่นี้เป็นของใคร	ตนเอง..... 1 คู่สมรส..... 2 ตนเองและคู่สมรส..... 3 พ่อ/แม่ตนเอง..... 4 พ่อ/แม่คู่สมรส..... 5 พี่/น้อง..... 6 ญาติ..... 7 นายจ้าง..... 8 รัฐ/หลวง..... 9 เช่า..... 10 อื่น ๆ (ระบุ)..... ☐ ☐	
B103	ในครอบครัวของท่าน มีคนที่พิการอยู่อาศัยด้วยหรือไม่	ไม่มี..... 1 มี..... 2 จำนวน.....คน	

ข้อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
B104	ในครอบครัวของท่าน มีคนที่มี ปัญหาสุขภาพอย่างรุนแรง/ป่วย เรื้อรัง อยู่อาศัยด้วยหรือไม่	ไม่มี..... 1 มี..... 2 จำนวน.....คน	-ไป B105 -ไป B104.1
B104.1	มีผู้ดูแลคนพิการ/ผู้ป่วยหรือไม่	ไม่มี..... 1 มี..... 2	
B105	ครัวเรือนของท่าน (สมาชิกทุกคน) มีรายได้เฉลี่ยรวมกันเดือนละกี่บาท (นักสำรวจถาม โดยไม่ต้องบอก ตัวเลข แต่ให้นักสำรวจวงกลม ช่วงรายได้ของตัวเลขให้ตรงกับ คำตอบที่ได้รับ)	ต่ำกว่า 5,000 บาท..... 1 5,000-9,999 บาท..... 2 10,000-14,999 บาท..... 3 15,000-19,999 บาท..... 4 20,000-24,999 บาท..... 5 25,000-29,999 บาท..... 6 30,000-34,999 บาท..... 7 35,000-39,999 บาท..... 8 40,000-44,999 บาท..... 9 45,000-49,999 บาท..... 10 50,000-54,999 บาท..... 11 55,000-59,999 บาท..... 12 60,000-64,000 บาท..... 13 65,000-69,999 บาท..... 14 70,000-74,999 บาท..... 15 75,000-79,999 บาท..... 16 80,000-84,999 บาท..... 17 85,000-89,999 บาท..... 18 90,000-94,999 บาท..... 19 95,000-99,999 บาท..... 20 100,000 บาทขึ้นไป..... 21 ไม่ทราบ/ไม่ตอบ..... 99	

ส่วน C โปรดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและครัวเรือน

ข้อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไปข้อ
C101	โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ใกล้ที่สุด ห่าง จากบ้านของท่านประมาณกี่ กิโลเมตร	(ระบุ) กิโลเมตร	
C101.1	ท่านคิดว่าการเดินทางไปถึง ง่าย หรือยาก	1 ง่ายที่สุด.....10 ยากที่สุด	
C102	สถาบันอาชีวศึกษาที่ใกล้ที่สุด ห่าง จากบ้านของท่านประมาณกี่ กิโลเมตร	(ระบุ) กิโลเมตร	
C102.1	ท่านคิดว่าการเดินทางไปถึง ง่าย หรือยาก	1 ง่ายที่สุด.....10 ยากที่สุด	
C103	สถาบันอุดมศึกษาที่ใกล้ที่สุด ห่าง จากบ้านของท่านประมาณกี่ กิโลเมตร	(ระบุ) กิโลเมตร	
C103.1	ท่านคิดว่าการเดินทางไปถึง ง่าย หรือยาก	1 ง่ายที่สุด.....10 ยากที่สุด	
C104	สถานที่ฝึกอบรมของหน่วยงาน ราชการที่ใกล้ที่สุด ห่างจากบ้าน ของท่านประมาณกี่กิโลเมตร	(ระบุ) กิโลเมตร	
C104.1	ท่านคิดว่าการเดินทางไปถึง ง่าย หรือยาก	1 ง่ายที่สุด.....10 ยากที่สุด	
C105	คนส่วนใหญ่ในชุมชนของท่าน ประกอบอาชีพใดบ้าง	(ระบุ) อาชีพหลัก 3 อาชีพ 1)..... 2)..... 3).....	

เวลาที่จบการสัมภาษณ์.....นาฬิกา.....นาที่

หนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย
(หัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนครัวเรือน)

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เลขที่ ประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย.....

ข้าพเจ้า ซึ่งได้ลงนามทำหนังสือนี้ ขอแสดงความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย “การพัฒนาองค์ความรู้ และขับเคลื่อนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้เข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างเหมาะสม”

ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตติยา ภูละออ

ที่อยู่ติดต่อ วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารวิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ ชั้น 3

ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 02-218-7340

ข้าพเจ้า **ได้รับทราบ**รายละเอียดเกี่ยวกับที่มาและวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย รายละเอียดขั้นตอนต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติหรือได้รับการปฏิบัติ ความเสี่ยง/อันตราย และประโยชน์ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการวิจัยเรื่องนี้ โดยได้อ่านรายละเอียดในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยตลอด และ **ได้รับคำอธิบาย**จากผู้วิจัย **จนเข้าใจเป็นอย่างดีแล้ว**

ข้าพเจ้าจึง **สมัครใจ**เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ตามที่ระบุไว้ในเอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย โดยข้าพเจ้ายินยอมที่จะตอบแบบสอบถามครัวเรือนซึ่งมีข้อความ 2 ส่วน ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 10 นาที

ข้าพเจ้ามีสิทธิถอนตัวออกจากกรวิจัยเมื่อใดก็ได้ตามความประสงค์ **โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล** ซึ่งการถอนตัวออกจากกรวิจัยนั้น จะไม่มีผลกระทบในทางใดๆ ต่อข้าพเจ้าทั้งสิ้น

ข้าพเจ้าได้รับคำรับรองว่า ผู้วิจัยจะปฏิบัติต่อข้าพเจ้าตามข้อมูลที่ระบุไว้ในเอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และข้อมูลใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้าพเจ้า ผู้วิจัยจะ **เก็บรักษาเป็นความลับ** โดยจะนำเสนอข้อมูลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่มีข้อมูลใดในการรายงานที่จะนำไปสู่การระบุตัวข้าพเจ้า

หากข้าพเจ้าไม่ได้รับการปฏิบัติตรงตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ข้าพเจ้าสามารถร้องเรียนได้ที่คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 254 อาคารจามจุรี 1 ชั้น 2 ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์/โทรสาร 0-2218-3202 E-mail: eccu@chula.ac.th

ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่ม
ประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และสำเนาหนังสือแสดงความยินยอมไว้แล้ว

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้วิจัยหลัก

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ลงชื่อ.....

(.....)

พยาน

ภาคผนวก 2 แบบสอบถามเยาวชน อายุ 15-24 ปี

การพัฒนาองค์ความรู้และขับเคลื่อนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน
การศึกษา หรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์
เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้เข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างเหมาะสม

แบบสอบถามที่ ภาค..... จังหวัด.....

ในเขตเทศบาล / นอกเขตเทศบาล จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ชื่อเยาวชนผู้ให้สัมภาษณ์ (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อชุมชน/หมู่บ้าน.....

ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

การสัมภาษณ์เยาวชนเข้าข่าย			
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
วันที่/เดือน
ชื่อนักสำรวจ
ผลการเข้าพบ

ผลการสัมภาษณ์เยาวชนครั้งสุดท้าย		
สมบูรณ์	สมบูรณ์บางส่วน	ไม่ได้ (ระบุเหตุผล)
1	2	0..... ☐ ☐

	บรรณาธิการในสนาม	บรรณาธิการในสำนักงาน	ผู้บันทึกข้อมูล
ชื่อ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
วันที่

เหตุผลที่สัมภาษณ์ไม่ได้

สำหรับเยาวชนเข้าค่าย

1. ปฏิเสธ
2. ไม่พบทั้ง 3 ครั้ง/ไม่อยู่บ้าน
3. หูตึง/หูหนวก
4. ป่วย
5. สติไม่ดี
6. อื่น ๆ (ระบุ)

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้เป็นประโยชน์ทางวิชาการ โดยจะนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวม
ผู้วิจัยจะรักษาข้อมูลส่วนตัวของท่านไว้เป็นความลับ ถ้าคำถามใดทำให้ท่านรู้สึกไม่สะดวกหรือ
ลำบากใจที่จะให้ข้อมูล ผู้วิจัยต้องขอภัยมา ณ โอกาสนี้
ท่านสามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลหรือหยุดการให้สัมภาษณ์ได้ตลอดการสัมภาษณ์

แบบสอบถามที่.....เวลาที่เริ่มสัมภาษณ์.....นาฬิกา.....นาทีกี่

ส่วน A ลักษณะทั่วไปของเยาวชนผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
A101	เพศของผู้ให้สัมภาษณ์	ชาย..... 1 หญิง..... 2 อื่นๆ..... 3	
A102	ท่านอายุเท่าใด (อายุเมื่อวันเกิดที่ผ่านมามากที่สุด)	(ระบุ) อายุ..... ปี วัน/เดือน/ปี เกิด.....	
A103	ท่านนับถือศาสนาใด	ไม่มีศาสนา..... 1 พุทธ..... 2 คริสต์..... 3 อิสลาม..... 4 อื่นๆ (ระบุ) ☐	
A104	ท่านมีสถานภาพสมรสอะไร	โสด (ไม่เคยแต่งงาน)..... 1 แต่งงานแล้วและคู่สมรสอยู่ในครัวเรือน..... 2 แต่งงานแล้วและคู่สมรสไม่อยู่ในครัวเรือน..... 3 หย่า/เลิก/แยกกันอยู่..... 4 หม้าย (คู่สมรสตาย)..... 5	-ไป A108 -ไป A105 -ไป A105 -ไป A106 -ไป A106
A105	คู่สมรสของท่านทำงานอะไรเป็นหลัก (เลือกคำตอบเดียว)	กำลังเรียนหนังสือ หรืออบรม..... 1 ไม่ได้ทำงาน และกำลังหางาน..... 2 ทำงานเป็นลูกจ้าง (รัฐ และเอกชน)..... 3 ช่วยงานในครัวเรือน โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน..... 4 ทำงานเป็นนายจ้างตนเอง หรือเป็น เจ้าของธุรกิจ..... 5 ดูแลสมาชิกในบ้าน เช่น บุตร ผู้สูงอายุ..... 6 ไม่สามารถทำงานได้ เนื่องจากการเจ็บป่วย	

ชื่อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
		หรือความพิการ..... 7 อื่นๆ (ระบุ) ☐	
A106	ท่านแต่งงานครั้งแรกเมื่ออายุเท่าไร (อยู่กินฉันท์สามีภรรยา)	(ระบุ) แต่งงานครั้งแรกเมื่ออายุ..... ปี	
A107	ท่านมีบุตรจำนวนกี่คน	(ระบุ) จำนวน..... คน บุตรคนที่ 1 อายุ..... ปี เดือน วัน/เดือน/ปี เกิด..... บุตรคนที่ 2 อายุ..... ปี เดือน วัน/เดือน/ปี เกิด..... บุตรคนที่ 3 อายุ..... ปี เดือน วัน/เดือน/ปี เกิด.....	
A108	ท่านมีพี่น้องกี่คน รวมตัวท่านด้วย (ทั้งพ่อแม่เดียวกัน/พ่อเดียวกัน/แม่ เดียวกัน)	(ระบุ) จำนวนพี่น้อง..... คน	
A109	ท่านเป็นบุตร ลำดับที่เท่าไร (เฉพาะพ่อแม่เดียวกัน)	(ระบุ) ลำดับที่.....	
A110	ท่านจบการศึกษาสูงสุดชั้นใด (ให้บันทึกโดยละเอียด)	ไม่เคยเรียน..... 000 (ระบุ) ชั้น..... ☐ ☐ ☐ และสาขาวิชา.....	
A111	ปัจจุบันท่านกำลังเรียนหนังสืออยู่ หรือไม่	กำลังเรียน..... 1 เลิกเรียนแล้ว..... 2 ไม่เคยเรียนเลย..... 3	-ไป A112 -ไป A113 -ไป A114

ข้อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
A112	ท่านกำลังเรียนอยู่ชั้นใด (ให้บันทึกโดยละเอียด)	(ระบุ) ชั้น..... <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> และสาขาวิชา.....	-ไป A114 -ไป A114
A113	ทำไมท่านถึงเลิกเรียน	จบหลักสูตรแล้ว..... 1 สอบไม่ผ่าน..... 2 ไม่มีความสุขกับการเรียน..... 3 ต้องการออกมาหางานทำ..... 4 ออกมาแต่งงาน..... 5 พ่อแม่ไม่ให้เรียนหนังสือต่อ..... 6 ปัญหาด้านเศรษฐกิจ..... 7 อื่นๆ (ระบุ) ☐	
A114	ปัจจุบันท่านกำลังฝึกอบรมอยู่ หรือไม่	ไม่ได้ฝึกอบรม..... 1 กำลังฝึกอบรม..... 2 (ระบุ).....	
A114.1	ท่านต้องการฝึกอบรม (เพิ่มเติม) หรือไม่	ไม่ต้องการ..... 1 ต้องการ..... 2 (ระบุ).....	
A115	(บิดา) พ่อของท่านจบการศึกษา สูงสุดชั้นใด (ให้บันทึกโดยละเอียด)	ไม่เคยเรียน..... 000 (ระบุ) ชั้น..... <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> และสาขาวิชา.....	
A116	(มารดา) แม่ของท่านจบการศึกษา สูงสุดชั้นใด (ให้บันทึกโดยละเอียด)	ไม่เคยเรียน..... 000	

ชื่อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
		(ระบุ) ชั้น..... ☐ ☐ ☐ และสาขาวิชา.....	
A201	ปัจจุบันนี้ ท่านมีความพึงพอใจใน ชีวิตความเป็นอยู่ของท่าน ระดับใด	1 ง่ายที่สุด.....10 ยากที่สุด	

ส่วน B การทำงาน รายได้ และการออม

ชื่อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
B101	ระหว่าง 7 วันก่อนวันสัมภาษณ์ ท่านได้ทำงานที่ก่อให้เกิดรายได้/ เงินเดือน/ค่าจ้าง/ผลกำไร/ ผลตอบแทน หรือได้ทำงานในฐานะ ช่วยธุรกิจของครัวเรือน โดยไม่ได้ รับค่าจ้างหรือไม่	ไม่ทำ..... 1 ทำ..... 2	-ไป B102 -ไป B113
B102	ถึงแม้จะไม่ได้ทำงานระหว่าง 7 วัน ก่อนวันสัมภาษณ์ ท่านยังคงได้รับ ค่าจ้าง/เงินเดือน/ผลประโยชน์ อื่นๆ/ผลกำไรจากงานหรือธุรกิจใน ระหว่างที่ไม่ได้ทำงานหรือไม่	ไม่ได้รับ..... 1 ได้รับ..... 2 ระบุแหล่งที่ได้รับ.....	
B103	ท่านมีงาน/ธุรกิจ/กิจการที่จะ กลับไปทำหรือไม่	ไม่มี..... 1 มี..... 2	
B104	ปกติแล้ว (ในรอบปีที่ผ่านมา) ท่านมีงานประจำทำเพื่อหารายได้ หรือไม่	ไม่มี..... 1 มี..... 2	-ไป B105 -ไป B113

ข้อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
B105	อะไรคือเหตุผลหลักที่ท่านไม่ได้ทำงาน (ตอบได้ข้อเดียว)	สุขภาพไม่ดี/ป่วย/บาดเจ็บ..... 1 หยุดพักผ่อน/ลาหยุด..... 2 รอฤดูกาล..... 3 ไม่มีงานทำ/ตกงาน/งานหมด..... 4 ดูแลผู้สูงอายุ..... 5 ดูแลผู้พิการ..... 6 ดูแลผู้ป่วย..... 7 ต้องเลี้ยงลูก/ตั้งท้อง..... 8 เรียนหนังสือ..... 9 ไม่อยากทำ..... 10 ครอบครัวไม่ต้องการให้ทำ..... 11 ไม่มีงานที่เหมาะสมกับตนเอง..... 12 อื่นๆ (ระบุ)..... ☐ ☐	
B106	ท่านอยากทำงานหรือไม่	ไม่อยากทำ..... 1 อยากทำ..... 2	
B107	ท่านพร้อมจะทำงานหรือไม่	ไม่พร้อม..... 1 พร้อม..... 2	
B107.1	ท่านกำลังหางานหรือไม่	ไม่หา..... 1 หา..... 2	-ไป B109 -ไป B107.2
B107.2	ถ้าหางาน ท่านหางานจากช่องทางไหน	ผ่านสถาบันการศึกษา หรือสถาบันฝึกอบรม..... 1 ร่วมงานนัดพบแรงงาน..... 2 ลงทะเบียนหางานกับ หน่วยงานราชการ..... 3 ลงทะเบียนหางานกับ หน่วยงานเอกชน..... 4 ส่งใบสมัคร สมัครงานกับนายจ้างโดยตรง..... 5 ประกาศรับสมัครงานหน้าโรงงาน	

ชื่อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
		หรือบริษัท..... 6 ประกาศรับสมัครงาน ตามหนังสือพิมพ์..... 7 สมัครงานผ่านอินเทอร์เน็ต..... 8 หางานผ่านเครือข่าย เช่น เพื่อน/ญาติ..... 9 มองหาที่ดิน/สิ่งปลูกสร้าง/อุปกรณ์เครื่องมือ ในการเริ่มต้นธุรกิจของตัวเอง..... 10 จัดหาแหล่งเงินทุน..... 11 จัดเตรียมใบอนุญาต/ใบประกอบวิชาชีพ..... 12 อื่นๆ (ระบุ) ☐ ☐	
B107.3	ท่านทำงานเป็นเวลานานแค่ไหน ***แล้วให้นักสำรวจแปลงเป็น จำนวนสัปดาห์*** สัปดาห์ ปี เดือน สัปดาห์	
B108	ท่านจะทำงาน ถ้าเป็นงานแบบไหน	งานอะไรก็ได้ ไม่มีข้อจำกัด..... 1 งานอะไรก็ได้ ที่มีความมั่นคง..... 2 งานอะไรก็ได้ ที่จ่ายค่าตอบแทนสูง..... 3 งานอะไรก็ได้ ที่เหมาะสม กับความสามารถ..... 4 งานที่มีความมั่นคง จ่ายค่าตอบแทนสูง และเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของตน..... 5 อื่นๆ (ระบุ) ☐	

ข้อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
B109	ท่านได้รับเงินเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว จากใครเป็นหลัก (ตอบคำตอบ เดียว)	คู่สมรส..... 1 พ่อ/แม่..... 2 พี่/น้อง..... 3 ญาติ..... 4 เพื่อน..... 5 สถานสงเคราะห์/มูลนิธิ..... 6 อื่นๆ (ระบุ)..... ☐	
B110	ท่านได้รับเงินเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว เฉลี่ยเดือนละกี่บาท	(ระบุ) จำนวน.....บาท/เดือน ไม่ทราบ/ไม่ตอบ..... 9	
B111	ท่านเคยทำงานเพื่อหารายได้ หรือไม่	ไม่เคย..... 1 เคย..... 2	-ไป B122 -ไป B111.1
B111.1	ถ้าเคยทำงาน แล้วท่านเปลี่ยนงาน มาแล้วกี่ที่/หน่วยงาน/องค์กร	(ระบุ) จำนวนที่ทำงาน.....	
B111.2	ท่านออกจากการทำงาน 3 ครั้ง ล่าสุดตั้งแต่เมื่อใด	(ระบุ) ครั้งที่ 1 วัน/เดือน/ปี (ระบุ) ครั้งที่ 2 วัน/เดือน/ปี (ระบุ) ครั้งที่ 3 วัน/เดือน/ปี	
B112	ครั้งล่าสุดที่ท่านทำงานเพื่อหา รายได้นั้น เป็นเวลากี่ปีหรือกี่เดือนมาแล้ว	จำนวน.....ปีที่ผ่านมา ☐ ☐ จำนวน.....เดือนที่ผ่านมา ☐ ☐	-ไป B114 -ไป B114
B113	งานหลักที่ท่านทำใน 1 เดือน/ปีที่ ผ่านมา (งานหลักล่าสุดที่ทำ) คืองานอะไร	(ระบุ) งานหลัก..... ☐ ☐ ☐	

ข้อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
B113.1	ท่านทำงานดังกล่าวติดต่อกันเป็น เวลานานเท่าใด	จำนวน.....ปี ☐ ☐ จำนวน.....เดือน ☐ ☐	
B114	ท่านพึงพอใจงานที่ท่านทำล่าสุด หรือไม่	ไม่พึงพอใจ..... 1 พึงพอใจ..... 2	
B115	ท่านทำงานล่าสุดในฐานะอะไร (ทำงานที่มีรายได้)	นายจ้าง..... 1 ธุรกิจของตนเอง..... 2 ช่วยธุรกิจของครัวเรือน..... 3 ลูกจ้างรัฐบาล..... 4 ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ..... 5 ลูกจ้างเอกชน..... 6 สมาชิกของการรวมกลุ่มผู้ผลิต..... 7 อื่นๆ (ระบุ)..... ☐	
B116	สถานที่ทำงานล่าสุดของท่านอยู่ที่ ไหน	บ้านที่อยู่..... 1 ในหมู่บ้าน/ละแวกบ้าน..... 2 ในอำเภอ..... 3 อำเภออื่น..... 4 จังหวัดอื่น..... 5 ต่างประเทศ..... 6	
B117	ท่านมีรายได้จากการทำงานล่าสุด เฉลี่ยเดือนละกี่บาท	จำนวน.....บาท/เดือน ไม่ทราบ/ไม่ตอบ..... 9	
B118	นักสำรวจ ตรวจสอบคำตอบข้อ B101 และ B104 แล้ววงคำตอบให้สอดคล้อง	ไม่ทำงานในรอบปี..... 1 ทำงานในรอบปี..... 2	

ข้อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
B119	ท่านทำงานล่าสุดโดยเฉลี่ยวันละกี่ ชั่วโมง	จำนวน.....ชั่วโมง/วัน <input type="text"/> <input type="text"/>	
B119.1	ท่านทำงานล่าสุดโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละกี่วัน	จำนวน.....วัน/สัปดาห์ <input type="text"/> <input type="text"/>	
B120	โดยปกติ ท่านออกจากบ้านไปทำงานกี่โมงนาฬิกา.....นาทิต <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> ทำงานที่บ้าน/ละแวกบ้าน..... 8888	-ไป B121 -ไป B122
B121	โดยปกติ ท่านกลับจากที่ทำงานถึงบ้านกี่โมงนาฬิกา.....นาทิต <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
B122	ท่านอยากทำงานวันละกี่ชั่วโมง (ถ้าเลือกได้)	จำนวน.....ชั่วโมง/วัน <input type="text"/> <input type="text"/> ไม่อยากทำงาน..... 00	
B123	ท่านอยากทำงานสัปดาห์ละกี่วัน (ถ้าเลือกได้)	จำนวน.....วัน/สัปดาห์ <input type="text"/> <input type="text"/> ไม่อยากทำงาน..... 00	
B124	ท่านอยากทำงานประเภทใด (ถ้าเลือกได้)	เริ่มธุรกิจของตนเอง..... 1 ทำงานในหน่วยงานราชการ..... 2 ทำงานในบริษัทข้ามชาติ..... 3 ทำงานในภาคเอกชน..... 4 ทำงานในองค์กรไม่หวังกำไร..... 5 ทำงานด้านการเกษตรในครัวเรือน..... 6 ทำงานด้านการเกษตรนอกครัวเรือน..... 7 ทำงานในธุรกิจของครัวเรือน..... 8 ไม่แน่ใจ..... 9 ไม่ได้คาดหวังว่า จะทำงาน..... 10 ไม่ต้องการเปลี่ยนงาน..... 11 อื่นๆ (ระบุ) <input type="text"/>	
B125	ท่านเคยหยุดเรียนเพื่อออกไปทำงานเต็มเวลา และกลับมาเรียนหนังสืออีกรอบหรือไม่	ไม่เคย..... 1 เคย..... 2	-ไป B126 -ไป B125.1

ข้อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
B125.1	เหตุใดท่านจึงกลับเข้ามาเรียน หนังสืออีกรอบ	ไม่สามารถหางานที่มั่นคงได้..... 1 ต้องการเปลี่ยนงานใหม่..... 2 ไม่แน่ใจว่า ต้องการทำงานอะไรกันแน่..... 3 มีเงินมากพอที่จะจ่ายเป็นค่าเล่าเรียนได้..... 4 ไม่พร้อมที่จะเผชิญกับโลกแห่งความเป็นจริง ของการทำงาน..... 5 อื่นๆ (ระบุ) ☐	
B126	ท่านคิดว่า การศึกษาหรือการ ฝึกอบรมที่ได้รับ มีส่วนช่วยให้ได้ งานหรือไม่	มีส่วนช่วยมาก..... 1 มีส่วนช่วยอยู่บ้าง..... 2 ไม่มีส่วนช่วยเลย..... 3	
B127	ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านมีเงินเหลือ เก็บ หรือมีเงินออม หรือไม่	ไม่มี..... 1 มี..... 2	
B128	ปัจจุบัน ท่านมีหนี้สินหรือไม่	ไม่มี..... 1 มี..... 2	-ไป C101 -ไป B129
B129	ท่านมีหนี้สินทั้งหมดประมาณกี่ บาท	(ระบุ) จำนวน.....บาท	

ส่วน C พฤติกรรมและสภาพแวดล้อมของครอบครัว

ข้อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
C101	ท่านดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่	ไม่ดื่ม..... 1 ดื่ม..... 2 สัปดาห์ละ..... วัน วันละ..... แก้ว	
C102	ในครอบครัวของท่านมีคนที่มีแอลกอฮอล์เป็นประจำหรือไม่	ไม่มี..... 1 มี..... 2 (ระบุ) จำนวน..... คน ใครบ้างที่ดื่ม (ระบุ)	
C103	ในครอบครัวของท่านมีคนว่างงานกี่คน (ผู้ที่ต้องการทำงาน แต่ยังไม่ได้ทำงานเพื่อหารายได้)	ไม่มีคนว่างงาน..... 1 มี 1 คน..... 2 มี 2 คน..... 3 มี 3 คน ขึ้นไป..... 4	
C104	ความถี่การว่างงานของสมาชิกในครอบครัวท่าน เป็นอย่างไร (ผู้ที่ต้องการทำงาน แต่ยังไม่ได้ทำงานเพื่อหารายได้)	ไม่มีเลย..... 1 มีบ้างเล็กน้อย..... 2 มีบ้างปานกลาง..... 3 มีบ่อย..... 4 มีเป็นประจำ..... 5	
C105	ในครอบครัวของท่าน มีคนที่ท่านไม่เต็มใจให้อยู่อาศัยด้วยหรือไม่	ไม่มี..... 1 มี..... 2 จำนวน.....คน	
C106	ในครอบครัวของท่าน มีผู้ที่ต้องออกจากบ้านไปต่างถิ่นเป็นเวลานาน/บ่อยครั้ง หรือไม่	ไม่มี..... 1 มี..... 2	

ข้อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
		จำนวน.....คน	
C107	ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อและแม่ ผู้ให้กำเนิดของท่าน เป็นอย่างไร	พ่อแม่อยู่ด้วยกัน..... 1 ทั้งพ่อและแม่ ต่างมีคูใหม่..... 2 พ่อมีคูใหม่เท่านั้น..... 3 แม่มีคูใหม่เท่านั้น..... 4 พ่อแม่เลิกกัน ต่างไม่มีคูใหม่..... 5	
C108	พ่อและแม่ผู้ให้กำเนิดของท่าน ยังมีชีวิตอยู่หรือไม่	พ่อแม่ยังมีชีวิตอยู่..... 1 เฉพาะพ่อที่เสียชีวิต..... 2 เฉพาะแม่ที่เสียชีวิต..... 3 พ่อแม่เสียชีวิตแล้ว..... 4	
C109	ลักษณะการอยู่อาศัยใน ครอบครัวของท่านกับพ่อและแม่ ผู้ให้กำเนิด เป็นอย่างไร	มีทั้งพ่อและแม่อยู่ด้วย..... 1 มีเฉพาะพ่ออยู่ด้วย..... 2 มีเฉพาะแม่อยู่ด้วย..... 3 ไม่มีทั้งพ่อและแม่อยู่ด้วย..... 4	
C110	พ่อของท่านที่อยู่ในครอบครัวมี สถานะใด	พ่อผู้ให้กำเนิด..... 1 พ่อเลี้ยง..... 2 พ่อบุญธรรม..... 3 ไม่มีพ่ออยู่ในครอบครัว..... 4	
C111	แม่ของท่านที่อยู่ในครอบครัวมี สถานะใด	แม่ผู้ให้กำเนิด..... 1 แม่เลี้ยง..... 2 แม่บุญธรรม..... 3 ไม่มีแม่อยู่ในครอบครัว..... 4	
C112	ใครคือผู้ดูแลท่านเป็นหลัก	พ่อ..... 1 แม่..... 2 ปู่/ย่า/ตา/ยาย..... 3 พี่/น้อง..... 4 ญาติ..... 5	

ข้อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
		ผู้ปกครอง..... 6 ไม่มีผู้ดูแล (ดูแลตนเอง)..... 7 อื่นๆ (ระบุ)..... 8	
C113	ท่านคิดว่า ท่านได้รับการอบรม เลี้ยงดูอย่างไร ***ให้นักสำรวจอ่านคำถาม และคำตอบโดยขอให้ผู้ฟัง ฟัง อย่างตั้งใจ***	มีอิสระ ตัดสินใจในเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผล..... 1 มีกฎเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง อย่างเข้มงวด..... 2 มีโอกาสทำสิ่งต่างๆ อย่างอิสระตาม ความต้องการของท่าน..... 3 ทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องได้รับการดูแลหรือคำปรึกษา..... 4	

ส่วน D พฤติกรรมและความคิดเห็นต่อการทำงาน

ข้อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
D101	ท่านคิดว่า ควรมีการศึกษาอย่าง น้อยในระดับใด เพื่อให้ได้งาน ตามที่ต้องการ	ประถมศึกษา..... 1 มัธยมศึกษาตอนต้น..... 2 มัธยมศึกษาตอนปลาย..... 3 อาชีวศึกษา ปวช..... 4 อาชีวศึกษา ปวส..... 5 ปริญญาตรี..... 6 สูงกว่าปริญญาตรี..... 7 การศึกษาไม่สำคัญต่อการได้งานทำ..... 8 อื่นๆ (ระบุ) ☐	
D102	อะไร คือ เป้าหมายสำคัญที่สุด ในชีวิตของท่าน (เลือกได้เพียง 1 ตัวเลือก) ให้ผู้ตอบอ่านตัวเลือกด้วยตนเอง	ประสบความสำเร็จในการทำงาน..... 1 ได้ทำประโยชน์ต่อสังคม..... 2 มีส่วนในการพัฒนาชุมชนของตนเอง..... 3 มีส่วนธำรงรักษาความเชื่อทางศาสนา..... 4 มีความมั่งคั่งทางการเงิน..... 5 มีชีวิตครอบครัวที่ดี..... 6	

ชื่อ	คำถาม/คำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัสคำตอบ	ข้ามไป
		มีเวลาพักผ่อน..... 7 มีประสบการณ์ชีวิตที่หลากหลาย..... 8 ค้นพบจุดมุ่งหมายของการมีชีวิต..... 9 สร้างความนับถือตนเอง/มั่นใจในตนเอง..... 10	
D103	ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา ท่านทำกิจกรรมใดเป็นกิจกรรมหลัก (เลือกได้เพียง 1 ตัวเลือก)	เรียนหนังสือ หรือฝึกอบรม..... 1 ว่างาน..... 2 ทำงานที่ได้รับค่าจ้างอย่างน้อย 1 ชั่วโมง..... 3 มีงานทำ แต่ไม่ได้ทำงานมาเป็นเวลาสั้นๆ..... 4 ดูแลสมาชิกในครัวเรือน..... 5 ไม่ได้ทำงานหรือหางานใหม่ด้วยเหตุผลอื่น..... 6 เพิ่งจบการศึกษา และวางแผนจะเริ่มหางานทำ ในอนาคตอันใกล้..... 7 เพิ่งจบการศึกษา และวางแผนจะทำงาน ในอนาคตอันใกล้..... 8	
D104	***คำถามสำหรับผู้ทำงานไปด้วยและเรียนไปด้วย*** ให้นักสำรวจตรวจสอบก่อนแล้วจึงถาม อะไร คือ เหตุผลหลักที่ทำให้ท่านทำงาน (หรือฝึกงาน) และเรียนไปพร้อมกัน	ต้องการรายได้..... 1 ต้องการประสบการณ์ทำงาน (ในCV)..... 2 ต้องการเครือข่ายในการทำงานในอนาคต..... 3 ต้องการสร้างอนาคต..... 4 อื่นๆ (ระบุ) ☐	

ส่วน E พฤติกรรมและสัมพันธภาพในครอบครัว

ให้ท่านอ่านและพิจารณาข้อความที่กำหนดให้แต่ละข้อว่าท่านเห็นด้วยหรือตรงกับการปฏิบัติระดับใด เมื่อพิจารณาแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือให้ตรงกับความคิดเห็นหรือการปฏิบัติ

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/ปฏิบัติ				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
E101	เมื่อท่านไม่สบายใจ ท่านมักปรึกษาสมาชิกในครอบครัว เพื่อช่วยให้คำแนะนำในการแก้ปัญหา					
E102	เมื่อท่านไม่พอใจสมาชิกในครอบครัว ท่านจะไม่พูดคุยกับสมาชิกในบ้าน					
E103	เมื่อเกิดปัญหาในครอบครัว ทุกคนในครอบครัวหันหน้าเข้าหากันเพื่อช่วยกันแก้ไข้ปัญหา					
E104	สมาชิกในครอบครัวฟังความคิดเห็น ถามสารทุกข์สุขดิบ และให้กำลังใจท่านเสมอ					
E105	ท่านไม่ค่อยมีโอกาสปรึกษาเรื่องต่างๆ กับสมาชิกในครอบครัว					
E106	สมาชิกในครอบครัวมักว่ากล่าวและดูท่านเสมอ					
E107	พ่อ หรือแม่ หรือผู้ปกครองของท่านมักเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาภายในบ้าน					
E108	ท่านคิดว่า “งานบ้าน” ไม่ใช่หน้าที่ของท่าน					
E109	ท่านต้องทำงานบ้านเป็นประจำ					
E110	พ่อหรือแม่หรือผู้ปกครอง มีความรู้สึกร่วมในเหตุการณ์ต่างๆ ของท่าน					
E111	ท่านไม่กล้าปรึกษาปัญหาต่างๆ กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง เพราะกลัวพ่อแม่ทำโทษ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/ปฏิบัติ				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
E112	ถ้าครอบครัวท่านมีปัญหา สมาชิกในครอบครัวแสดงออกด้วยคำพูดหยาบคายหรือมีปากเสียงกัน					
E113	ถ้าครอบครัวท่านมีปัญหา สมาชิกในครอบครัวมีการตบตี/ชกต่อย/ทำร้ายร่างกายกัน					
E114	เวลาท่านรับประทานอาหารร่วมกับครอบครัวแล้วท่านรู้สึกไม่ร่อยหรือไม่มีความสุข					
E115	สมาชิกในครอบครัวของท่านให้ความรัก ความอบอุ่นและความเข้าใจซึ่งกันและกัน					
E116	สมาชิกในครอบครัวมีกิจกรรมที่ทำร่วมกัน เช่น ดูโทรทัศน์/ท่องเที่ยว/รับประทานอาหาร					

ส่วน F แรงจูงใจและทัศนคติ

ให้ท่านอ่านและพิจารณาข้อความที่กำหนดให้แต่ละข้อว่าท่านเห็นด้วยหรือตรงกับการปฏิบัติระดับใด เมื่อพิจารณาแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือให้ตรงกับความคิดเห็นหรือการปฏิบัติ

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/ปฏิบัติ				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
F101	บ้านของท่านมีฐานะยากจน					
F102	ท่านมีสุขภาพแข็งแรง ไม่เจ็บป่วย					
F103	อุปสรรคต่างๆ เป็นเรื่องธรรมดาของชีวิต					
F104	ท่านจะไม่ทำสิ่งที่ท่านไม่เคยทำมาก่อน					
F105	การออกไปในสถานที่ไม่รู้จัก/ไม่คุ้นเคย เป็นสิ่งที่ยากสำหรับท่าน					
F106	ท่านคิดว่าท่านเป็นคนที่มีความสามารถคนหนึ่ง					
F107	ท่านรู้สึกว่าคุณเป็นที่ชื่นชอบของคนอื่นๆ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/ปฏิบัติ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
F108	ท่านไม่ชอบทำงานร่วมกับคนอื่น					
F109	เมื่อถึงเวลาต้องตัดสินใจเรื่องใดๆ ท่านมักลังเล					
F110	ท่านรู้สึกว่าคุณเองทำอะไรก็ผิดอยู่ตลอดเวลา					
F111	ท่านไม่กลัวคำวิพากษ์วิจารณ์จากคนอื่น					
F112	ท่านเป็นคนชอบใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ					
F113	การทำงานไม่ใช่เรื่องจำเป็นสำหรับท่าน					
F114	ถ้ามีเงินแล้วก็ไม่จำเป็นต้องทำงาน					

ส่วน G รูปแบบเป้าหมายทักษะชีวิต (4H)

ให้ท่านอ่านและพิจารณาข้อความที่กำหนดให้แต่ละข้อว่าท่านเห็นด้วยหรือตรงกับการปฏิบัติระดับใด เมื่อพิจารณาแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือให้ตรงกับความคิดเห็นหรือการปฏิบัติ

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/ปฏิบัติ				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
HEAD	Thinking					
G101	ท่านค้นหาและรวบรวมข้อมูล ความรู้ต่างๆ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลายได้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตฯลฯ					
G102	ท่านปรึกษาผู้ที่มีประสบการณ์เมื่อมีปัญหาต่างๆ					
G103	ท่านแก้ปัญหาทุกเรื่องด้วยตนเอง					
	Managing					
G104	ท่านจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายด้วยตนเอง					
G105	ท่านซื้อของตามความจำเป็น					
G106	เมื่อพบกับเหตุการณ์ที่ไม่เป็นตามที่คาดไว้ ท่านสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม					
HEART	Relating					
G107	ท่านรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติงานในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบ					
G108	ท่านให้ความร่วมมือทำงานกับผู้อื่นได้					
G109	ท่านไม่พุดคุยกับคนที่ไม่คุ้นเคย					
	Caring					
G110	ท่านให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ					
G111	คนที่ประสบความสำเร็จ เกิดจากดวงชะตาของคนนั้น					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/ปฏิบัติ				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
G112	เมื่อท่านทำผิด ท่านยอมรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้น					
HANDS	Giving					
G113	ท่านทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์					
G114	เมื่อท่านทำกิจกรรมอย่างหนึ่งเพื่อสาธารณะประโยชน์แล้ว ท่านจะไม่ทำกิจกรรมนั้นต่อไป					
G115	ท่านร่วมบริจาคเงิน สิ่งของตามกำลังของตนเอง เพื่อช่วยผู้ประสบภัยต่างๆ					
	Working					
G116	ท่านมีเทคนิคในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ					
G117	ท่านมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ					
G118	ท่านไม่ทราบว่าคุณเองสนใจประกอบอาชีพอะไร					
HEALTH	Being					
G119	ท่านรู้ข้อดีและพร้อมปรับปรุงข้อเสียของตนเอง					
G120	ท่านเคยมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับผู้อื่น					
G121	ท่านเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นได้					
	Living					
G122	ท่านชอบรับประทานอาหารรสจัด เช่น เค็มจัด หวานจัด					
G123	ท่านออกกำลังกายสม่ำเสมอ					
G124	ท่านจะอยู่คนเดียวตลอดทั้งวันเมื่อรู้สึกเครียด					

ส่วน H การมีการใช้สิ่งของต่างๆ ในครัวเรือน

ให้นักสำรวจใส่ 0 กรณีที่ไม่เป็นเจ้าของ หรือ ไม่มีโอกาสใช้

ท่านเป็นเจ้าของ หรือ ท่านมีโอกาสใช้สิ่งเหล่านี้ในครัวเรือนหรือไม่ และมีเป็นจำนวนเท่าไร

ชื่อ	ข้อความ	จำนวน
H101	เตียงนอน ☐ ☐
H102	เตาแก๊ส ☐ ☐
H103	เตาไฟฟ้า ☐ ☐
H104	เตาอบไมโครเวฟ ☐ ☐
H105	กระติกต้มน้ำร้อนไฟฟ้า ☐ ☐
H106	ตู้เย็น ☐ ☐
H107	เตารีดไฟฟ้า ☐ ☐
H108	หม้อหุงข้าวไฟฟ้า ☐ ☐
H109	พัดลม ☐ ☐
H110	วิทยุ ☐ ☐
H111	โทรทัศน์ ☐ ☐
H112	เครื่องเล่นวีซีดี/ดีวีดี ☐ ☐
H113	เครื่องซักผ้า ☐ ☐
H114	เครื่องปรับอากาศ ☐ ☐
H115	เครื่องทำน้ำร้อน/น้ำอุ่น ในห้องน้ำ ☐ ☐
H116	เครื่องคอมพิวเตอร์ (แบบตั้งโต๊ะ) ☐ ☐
H117	เครื่องคอมพิวเตอร์ (แบบพกพา/โน้ตบุ๊ก) ☐ ☐
H118	อินเทอร์เน็ต/เครือข่ายไร้สาย (wifi) ☐ ☐
H119	โทรศัพท์บ้าน ☐ ☐
H120	โทรศัพท์มือถือ ☐ ☐
H121	รถจักรยาน ☐ ☐
H122	รถจักรยานยนต์ ☐ ☐
H123	รถจักรยานยนต์พ่วงข้าง ☐ ☐
H124	รถยนต์ส่วนบุคคล ☐ ☐
H125	รถกระบะ/รถปิกอัพ ☐ ☐

ชื่อ	ข้อความ	จำนวน
H126	รถตู้ ☐ ☐
H127	รถอีแต่น/รถอื่นๆ ประเภทเดียวกัน ☐ ☐
H128	รถยนต์ ☐ ☐

เวลาที่จบการสัมภาษณ์.....นาฬิกา.....นาทื

หนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

(เยาวชน อายุ 15-24 ปี)

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เลขที่ ประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย.....

ข้าพเจ้า ซึ่งได้ลงนามทำหนังสือนี้ ขอแสดงความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย “การพัฒนาองค์ความรู้ และขับเคลื่อนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเยาวชน ให้เข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างเหมาะสม”

ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตติยา ภูละออ

ที่อยู่ติดต่อ วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารวิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ ชั้น 3

ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 02-218-7340

ข้าพเจ้า **ได้รับทราบ**รายละเอียดเกี่ยวกับที่มาและวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย รายละเอียดขั้นตอนต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติหรือได้รับการปฏิบัติ ความเสี่ยง/อันตราย และประโยชน์ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการวิจัยเรื่องนี้ โดยได้อ่านรายละเอียดในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยตลอด และ**ได้รับคำอธิบาย**จากผู้วิจัย **จนเข้าใจเป็นอย่างดีแล้ว**

ข้าพเจ้า**จึงสมัครใจ**เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ตามที่ระบุไว้ในเอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรตัวอย่าง หรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย โดยข้าพเจ้ายินยอมให้ข้อมูลในเรื่องการพัฒนาองค์ความรู้และขับเคลื่อนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้เข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างเหมาะสม ซึ่งมีข้อความ 6 ส่วน ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 30 นาที

ข้าพเจ้ามีสิทธิถอนตัวออกจากกรวิจัยเมื่อใดก็ได้ตามความประสงค์ **โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล** ซึ่งการถอนตัวออกจากกรวิจัยนั้น จะไม่มีผลกระทบในทางใดๆ ต่อข้าพเจ้าทั้งสิ้น

ข้าพเจ้าได้รับคำรับรองว่า ผู้วิจัยจะปฏิบัติต่อข้าพเจ้าตามข้อมูลที่ระบุไว้ในเอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และข้อมูลใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้าพเจ้า ผู้วิจัยจะ**เก็บรักษาเป็นความลับ** โดยจะนำเสนอข้อมูลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่มีข้อมูลใดในการรายงานที่จะนำไปสู่การระบุตัวข้าพเจ้า

หากข้าพเจ้าไม่ได้รับการปฏิบัติตรงตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย ข้าพเจ้าสามารถร้องเรียนได้ที่คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

254 อาคารจามจุรี 1 ชั้น 2 ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์/โทรสาร 0-2218-3202
E-mail: eccu@chula.ac.th

ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่ม
ประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และสำเนาหนังสือแสดงความยินยอมไว้แล้ว

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้วิจัยหลัก

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ลงชื่อ.....

(.....)

พยาน

หนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย
(สำหรับพ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง ของเยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี)

ทำที่.....

วันที่เดือน.....พ.ศ.

เลขที่ ประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย.....

ข้าพเจ้า ซึ่งได้ลงนามทำหนังสือนี้เกี่ยวข้องเป็น (โปรดระบุเป็น พ่อ/แม่/ผู้ปกครอง/ผู้ดูแลของ [ชื่อผู้มีส่วนร่วมใน

การวิจัย]) ขอแสดงความยินยอมให้ผู้ที่อยู่ในปกครอง/
 ในความดูแลของข้าพเจ้าเข้าร่วมโครงการวิจัย “การพัฒนาองค์ความรู้และขับเคลื่อนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้เข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างเหมาะสม”

ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตติยา ภูละออ

ที่อยู่ติดต่อ วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารวิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ ชั้น 3
 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 02-218-7340

ข้าพเจ้าและผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้า **ได้รับทราบรายละเอียด**เกี่ยวกับที่มาและวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย รายละเอียดขั้นตอนต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติหรือได้รับการปฏิบัติ ความเสี่ยง/อันตราย และประโยชน์ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการวิจัยเรื่องนี้ ข้าพเจ้าได้อ่านรายละเอียดในเอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยโดยตลอด และ**ได้รับคำอธิบาย**จากผู้วิจัย **จนเข้าใจเป็นอย่างดีแล้ว**

ข้าพเจ้าจึง**สมัครใจ**ให้ผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้าเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในเอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย โดยข้าพเจ้ายินยอมให้ผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้า เข้าร่วมในการวิจัย และผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้าสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในเอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย โดยให้ข้อมูลในเรื่องการพัฒนาองค์ความรู้และขับเคลื่อนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้เข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างเหมาะสม ซึ่งมีข้อคำถาม 6 ส่วน ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 30 นาที

ข้าพเจ้ามีสิทธิให้ผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้าหรือเป็นความประสงค์ของผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแล **ถอนตัว**จากการวิจัยเมื่อใดก็ได้ **โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล** ซึ่งการถอนตัวจากการวิจัยนั้น จะไม่มีผลกระทบในทางใดๆ ต่อผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้าและตัวข้าพเจ้าทั้งสิ้น

ข้าพเจ้าได้รับคำรับรองว่า ผู้วิจัยจะปฏิบัติต่อผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้า ตามข้อมูลที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และข้อมูลใดๆที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้า ผู้วิจัยจะเก็บรักษาเป็นความลับ โดยจะนำเสนอข้อมูลจากการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่มีข้อมูลใดในการรายงานที่จะนำไปสู่การระบุตัวผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้าและตัวข้าพเจ้า

หากผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้า ไม่ได้รับการปฏิบัติตรงตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย ข้าพเจ้าสามารถร้องเรียนได้ที่ คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสาขา บัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 254 อาคารจามจุรี 1 ชั้น 2 ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์/โทรสาร 0-2218-3202 E-mail: eccu@chula.ac.th

ข้าพเจ้าและผู้ที่อยู่ในปกครองเข้าใจข้อความในข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยและหนังสือยินยอมโดยตลอดแล้ว ได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน ทั้งนี้ ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และสำเนาหนังสือแสดงความยินยอมไว้แล้ว

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้วิจัยหลัก

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ลงชื่อ.....

(.....)

พยาน

ลงชื่อ.....

(.....)

พ่อ/แม่/ผู้ปกครอง/ผู้ดูแล

ภาคผนวก 4 ผู้แทนและหน่วยงานผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้แทนสำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา

ผู้แทนกลุ่มกิจการสภาและเครือข่ายเด็กและเยาวชน

ผู้แทนสำนักงานแรงงานจังหวัดเชียงใหม่

ผู้แทนสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้แทนสำนักงานแรงงานจังหวัดนครราชสีมา

ผู้แทนกลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จังหวัดนครราชสีมา

รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

ผู้แทนพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครราชสีมา

ผู้แทนสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดนครราชสีมา

ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

ผู้แทนพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชลบุรี

ผู้แทน กศน. อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา

ผู้แทนจากกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

นางสาวรัตนธิดา ประวัง ผู้จัดการโครงการวิชาการ งานพัฒนาทักษะชีวิตเยาวชน มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย

ภาคผนวก 4 รายชื่อหัวหน้าทีมสำรวจในพื้นที่

1. ดร.ปรีวัตร ศิระเกียรติสกุล อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
สำรวจ 22 สิงหาคม – 15 กันยายน 2562
2. ดร.กรฐณัฐ ปัญญาใส อาจารย์ประจำวิทยาลัยนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
สำรวจ 7 กันยายน – 26 กันยายน 2562
3. นางนิยามาเฮร์ ไพบูลย์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี
สำรวจ 26 ตุลาคม – 14 พฤศจิกายน 2562
4. ดร.ธัญรดี ทวีกาญจน์ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตหาดใหญ่
สำรวจ 26 ตุลาคม – 14 พฤศจิกายน 2562
(ขยายเวลาถึงวันที่ 13 มกราคม 2563)
5. อ. พิจิตรา ปฏิพัตร อาจารย์ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สำรวจ 28 กันยายน – 17 พฤศจิกายน 2562
6. ดร.สุภจักษ์ แสดงประจักษ์สกุล นักวิจัย
สำรวจ 21 ธันวาคม 2562 – 5 มกราคม 2563

ภาคผนวก 5 แนวคำถามในการสัมภาษณ์

แนวคำถามในการสัมภาษณ์

เรื่อง

การพัฒนาองค์ความรู้และขับเคลื่อนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้เข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ สังเคราะห์นโยบาย และสร้างโมเดลระดับพื้นที่เพื่อช่วยในการส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างตลาดการศึกษาไปยังตลาดแรงงานของเยาวชนไทย

ประเด็นคำถาม

1. เหตุผล/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์
 - 1.1 เยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์นั้น คาดว่ามีสาเหตุมาจากอะไร
 - 1.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. ท่านคาดว่าพื้นที่ในจังหวัดที่มีจำนวนเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษาหรือการฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ น่าจะเป็นพื้นที่ใด
3. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือฝึกอบรม
 - 3.1 ใครคือผู้มีอิทธิพลต่อเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์
 - 3.2 ท่านคิดว่าใครมีอิทธิพลมากที่สุดต่อสถานะของเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือฝึกอบรม และเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในกิจกรรมการสะสมทุนมนุษย์ เพราะเหตุใด

4. แนวทางแก้ไข/ส่งเสริม

4.1 โปรดแนะนำวิธีการหรือกิจกรรมส่งเสริมเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือฝึกอบรม ให้กลับเข้าสู่การทำงาน หรือการศึกษา หรือฝึกอบรม ตลอดจนนโยบายต่างๆ ในทุกระดับของสังคม ได้แก่

1) ระดับครอบครัว	2) ระดับชุมชน
3) ระดับจังหวัด	4) ระดับประเทศ

4.2 ท่านคิดว่าในระดับจังหวัด สามารถช่วยลดสัดส่วนของเยาวชนที่ไม่อยู่ในการจ้างงาน การศึกษา หรือฝึกอบรมอย่างไรได้บ้าง ด้วยกลไก/โครงการแบบใด

4.3 ในระยะเวลา 5 ปี ที่ผ่านมา หน่วยงานของท่านมีโครงการอะไรบ้าง ที่ช่วยส่งเสริมให้เยาวชนกลับเข้าสู่การทำงาน หรือการศึกษา หรือฝึกอบรม และโครงการในอนาคต

ภาคผนวก 6 รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมสมองเพื่อพัฒนาโมเดลในพื้นที่

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมสมอง ณ จังหวัดชลบุรี ครั้งที่ 1 วันที่ 7 มกราคม 2563

1. ผศ.ดร.รัตติยา ภูละออ	หัวหน้าโครงการฯ
2. อ.พิจิตรา ปฏิพัตร	หัวหน้าทีมสำรวจ
3. ดร.สุภจักษ์ แสงประจักษ์สกุล	นักวิจัย
4. อ.ภัทรพิมพ์ ทองวัน	นักวิจัย
5. นางสาวยุพิน พรสุข	นักสังคมสงเคราะห์ เทศบาลเมืองบ้านสวน
6. นางสาวจิตติยา กลัดเจริญ	นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ เทศบาลตำบลหมอนนาง
7. ว่าที่ ร.ต.หญิงสุพิชญา สุดทิด	ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลหมอนนาง
8. นางนาฏอนงค์ จันทรลีลา	ประธานชุมชนบ้านเขาน้อย
9. นายนิรุทธิ์ จตุพงษ์	ประธานชุมชนเนินยายवास
10. นายประพนธ์ ละอองศรี	ประธานกรรมการชุมชนบ้านหนองไทร
11. นายพิศาล พุทธิพิพัฒน์ขจร	ประธานกรรมการชุมชนตลาดทุ่งเหียง
12. นายอำนาจ ปภาศิริ	ประธานกรรมการชุมชนบ้านหนองยาง
13. นางปรานอม พงศ์เผื่อน	ชุมชนบ้านหนองยาง
14. นางชาลิสสา สีนเจริญทอง	ชุมชนเขามยุรา
15. นางสุวิสาร สดใส	ชุมชนเขามยุรา
16. นายกิตติศักดิ์ คำชู	ชุมชนตลาดทุ่งเหียง
17. นายชูเกียรติ ด้วงตัน	เทศบาลเมืองบ้านสวน
18. นายปรีชา ดวงเงิน	นักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ สำนักงานแรงงานจังหวัดชลบุรี

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมสมอง ณ จังหวัดชลบุรี ครั้งที่ 1 วันที่ 14 มกราคม 2563

1. นางสาวจันจิรา ไทยบัณฑิตย์	นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ
2. นายปรีชา ดวงเงิน	นักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ สำนักงานแรงงานจังหวัดชลบุรี
3. อ.พิจิตรา ปฏิพัตร	หัวหน้าทีมสำรวจ
4. ดร.สุภจักษ์ แสงประจักษ์สกุล	นักวิจัย
5. อ.ภัทรพิมพ์ ทองวัน	นักวิจัย
6. นางสาวยุพิน พรสุข	นักสังคมสงเคราะห์ เทศบาลเมืองบ้านสวน
7. นางสาวจิตติยา กลัดเจริญ	นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ เทศบาลตำบลหมอนนาง

8. ว่าที่ ร.ต.หญิงสุพิชญา สุดทิด	ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลหมอนนาง
9. นางสุวิสาร สดใส	ชุมชนบ้านเขามยุรา
10. นางชาลิสา สินเจริญทอง	ชุมชนบ้านเขามยุรา
11. นายพิศาล พุทธิพิพัฒนขจร	ประธานกรรมการชุมชนตลาดทุ่งเหียง
12. นายกิตติศักดิ์ คำชู	ชุมชนตลาดทุ่งเหียง
13. นางปรานอม พงษ์เผื่อน	ชุมชนบ้านหนองยาง
14. นายกิตติเจต อภิวนิชย์กุล	นักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ เทศบาลเมืองบ้านสวน
15. นางสาวชิตชนก ไพบูลย์ไพสวัสดี	เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ เทศบาลเมืองบ้านสวน
16. นายพชร เอื้อพิทักษ์ญาติ	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ เทศบาลเมืองบ้านสวน
17. นางสาวสุทธิรักษ์ พันภัยพาล	ศึกษานิเทศน์
18. นางกานต์ ดีปาน	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ